

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет
Кафедра грецької філології та перекладу

Навчальний посібник
з новогрецької мови
для студентів 1 курсу ОКР „Бакалавр”
спеціальності „Мова та література (новогрецька)”

Маріуполь 2015

УДК 811.14'06 (076)

ББК 81.453я73

Навчальний посібник з новогрецької мови для студентів 1 курсу ОКР «Бакалавр» спеціальності «Мова та література (новогрецька)» / укл. Жабко К.О., Кобиленко Н.К., Кіор Р.В., Ципоренко К.В. – Маріуполь : МДУ, 2015. – 162 с.

Навчальний посібник з новогрецької мови призначений для студентів спеціальності „Мова та література (новогрецька)”, а також для студентів філологічних спеціальностей, що вивчають новогрецьку мову. Він містить теоретичний матеріал та комплекс вправ з основних граматичних та лексичних тем.

Укладачі: Жабко К.О., асистент кафедри грецької філології МДУ,
Кобиленко Н.К., старший викладач кафедри грецької філології МДУ,
Кіор Р.В., старший викладач кафедри грецької філології МДУ,
Ципоренко К.В., асистент кафедри грецької філології МДУ

Рецензенти: Потіпак Ю.А., к.філол.наук, доцент кафедри грецької філології МДУ,

Балабан О.О., к.філол.н., доцент кафедри загального мовознавства і германістики інституту іноземної філології НПУ ім. М.П. Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри грецької філології,
протокол № 8 від 18.03.2015 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради факультету грецької філології,
протокол № 6 від 25.03.2015 р.

© Жабко К.О., Кобиленко Н.К.,

Кіор Р.В., Ципоренко К.В.

© Маріуполь, МДУ

ЗМІСТ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Пояснювальна записка	6
Ενότητα 1. Γραμματική	8
1. Το ελληνικό αλφάβητο (γράμματα)	8
2. Το άρθρο	9
3. Το ρήμα «είμαι»	11
4. Τονισμός	11
Κείμενα – Διάλογοι	13
1. Στο αεροδρόμιο	13
2. Στο διάλειμμα	15
Ενότητα 2. Γραμματική	17
1. Ρήματα Α΄ συζυγίας ενεργητικής φωνής στον ενεστώτα	17
2. Αρσενικά σε -ας, -ης ισοσύλλαβα	19
3. Θηλυκά σε -α, -η ισοσύλλαβα	21
Κείμενα – Διάλογοι	24
1. Οι φίλοι μου	24
2. Στη στάση	26
Ενότητα 3. Γραμματική	28
1. Αρσενικά σε -ος ισοσύλλαβα	28
2. Θηλυκά σε -ος ισοσύλλαβα	30
3. Ουδέτερα σε -ο, -ι ισοσύλλαβα	32
4. Επίθετα σε -ος,η,ο, -ος,α,ο	35
Κείμενα – Διάλογοι	41
1. Είμαι φοιτήτρια	41
Ενότητα 4. Γραμματική	44
1. Θηλυκά σε -η (με χαρακτήρα σ,ξ,ψ)	44
2. Κτητικές αντωνυμίες	48
3. Απόλυτα αριθμητικά	50
Κείμενα – Διάλογοι	54

1. Εγώ και η οικογένειά μου	54
2. Η οικογένεια	58
Ενότητα 5. Γραμματική	60
1. Ουδέτερα σε -μα ανισοσύλλαβα	60
2. Ουδέτερα σε -ος ισοσύλλαβα	62
3. Τακτικά αριθμητικά	64
4. Δεικτικές αντωνυμίες	67
5. Ερωτηματικές αντωνυμίες	70
Κείμενα – Διάλογοι	72
1. Ο καλύτερος μου φίλος	72
2. Πώς θέλω τον φίλο μου	75
Ενότητα 6. Γραμματική	79
1. Οριστικές αντωνυμίες	79
2. Επίθετα σε -ης,α,ικο ανισοσύλλαβα	80
3. Επίθετο πολύς, πολλή, πολύ	83
Κείμενα – Διάλογοι	85
1. Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας	85
Ενότητα 7. Γραμματική	89
1. Συνηρημένα ρήματα	89
2. Ρήματα Α΄ συζυγίας παθητικής φωνής στον ενεστώτα	90
3. Ρήματα Β΄ συζυγίας ενεργητικής φωνής στον ενεστώτα	92
4. Αρσενικά σε -έας	96
5. Επίθετα σε -ής,ής,ές	97
Κείμενα – Διάλογοι	99
1. Τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα	99
2. Η Πρωτοχρονιά	102
Ενότητα 8. Γραμματική	105
1. Ρήματα Β΄ συζυγίας παθητικής φωνής στον ενεστώτα	105
Ασκήσεις για τον ενεστώτα ενεργητικών και παθητικών ρημάτων (επανάληψη)	108
2. Επίθετα σε -ύς,ιά,ύ	111

Ασκήσεις για τα επίθετα (επανάληψη)	113
3. Αόριστες αντωνυμίες	116
Κείμενα – Διάλογοι	119
1. Το ανθρώπινο σώμα	119
Ενότητα 9. Γραμματική	123
1. Υποτακτική	123
2. Αρσενικά σε -ας, -ης, -ες, -ους, θηλυκά σε -α, -ου ανισοσύλλαβα	125
Ασκήσεις για τα ουσιαστικά (επανάληψη)	128
Κείμενα – Διάλογοι	131
1. Μόδα	131
2. Είναι ακριβά γιατί είναι ιταλικά	134
Ενότητα 10. Γραμματική	137
1. Προσωπικές αντωνυμίες	137
2. Αλληλοπαθείς αντωνυμίες	142
Ασκήσεις για τις αντωνυμίες (επανάληψη)	142
Κείμενα – Διάλογοι	147
1. Θρησκευτικές και ονομαστικές γιορτές	147
Ενότητα 11. Γραμματική	151
1. Αόριστος των ρημάτων Α' συζυγίας ενεργητικής φωνής	151
2. Η ώρα	155
Κείμενα – Διάλογοι	156
1. Τι ώρα είναι;	156
2. Ρολόγια	157
Βιβλιογραφία	159

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Даний навчальний посібник з новогрецької мови призначено для студентів 1 курсу ОКР „Бакалавр”, які навчаються на спеціальності „Мова та література (новогрецька)” на факультеті грецької філології. На початку вивчення новогрецької мови велика увага приділяється граматиці, саме тому цей посібник було розроблено як допоміжний матеріал у вивченні мови.

Основною практичною метою «Навчального посібника з новогрецької мови» є формування граматичних та лексичних навичок, що передбачає оволодіння базовими знаннями з граматики та лексики, вмінням розпізнавати та застосовувати на практиці граматичні структури, формування мовної та мовленнєвої компетенції студентів.

Досягненню цієї мети сприяє рішення таких завдань, як:

- формування навичок роботи з текстом;
- засвоєння студентами активного та пасивного лексичного мінімуму;
- формування уміння сприймати прочитану інформацію та виділяти ключові моменти;
- формування навичок усного та письмового перекладу;
- розвинення комунікативних вмінь студентів шляхом опанування ними навичок діалогічного та монологічного мовлення на основі засвоєних лексичних одиниць;
- розвиток навичок та вмінь висловлювання власної думки щодо прочитаного;
- формування навичок самостійної роботи зі словниками;
- формування граматичних навичок;
- застосування граматичних структур в усному та писемному мовленні.

У посібнику представлено стислий виклад тем з граматики новогрецької мови та комплекс вправ за даними темами. Посібник поділено на одинадцять розділів. Кожен розділ складається з декількох граматичних тем та текстів для читання з комплексом лексичних вправ до них. Вибір тематики зумовлений

вимогами програми для 1 курсу. У збірці наводяться завдання, які спрямовані на вдосконалення граматичних навичок шляхом виконання тренувальних вправ двох типів, підстановчих та трансформаційних. Кожен текст супроводжується комплексом лексичних вправ, які побудовані таким чином, щоб сприяти поступовому засвоєнню нового лексичного матеріалу. Усі завдання спираються на тексти, які є джерелом лінгвокраїнознавчої інформації та спонукають до порівняння грецьких та українських реалій, що допомагає розширити та закріпити знання про країну. Наприкінці кожного комплексу вправ студенти мають можливість використати засвоєний лексичний матеріал у монологічному або діалогічному мовленні. Таким чином, даний посібник закладає базу, комплексно систематизує та активізує навички усного та писемного мовлення, а також граматичні вміння та навички.

Засвоєння студентами курсу новогрецької мови здійснюється у процесі аудиторних занять та самостійної роботи. Саме тому вправи можуть бути використані і як завдання для самостійної роботи.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Γραμματική

1. Το ελληνικό αλφάβητο (γράμματα)

Α α (άλφα)	Η η (ήτα)	Ν ν (νι)	Τ τ (ταφ)
Β β (βήτα)	Θ θ (θήτα)	Ξ ξ (ξι)	Υ υ (ύψιλον)
Γ γ (γάμμα)	Ι ι (ιώτα)	Ο ο (όμικρον)	Φ φ (φι)
Δ δ (δέλτα)	Κ κ (κάπα)	Π π (πι)	Χ χ (χι)
Ε ε (έψιλον)	Λ λ (λάμδα)	Ρ ρ (ρο)	Ψ ψ (ψι)
Ζ ζ (ζήτα)	Μ μ (μι)	Σ σ ς (σίγμα)	Ω ω (ωμέγα)

Μαленьκα **σίγμα** пишеться двома способами:

- σ – коли знаходитися на початку або в середині слова, π.χ. το στυλό, η άσκηση
- ς – коли знаходитися в кінці слова, π.χ. ο άνθρωπος, ο μαθητής.

Великі літери використовуються на початку речення. З великої літери також починаються слова, які є:

- власними іменами	Πέτρος Παπανδρέου
- топонімами	Ελλάδα, Ουκρανία, Όλυμπος
- днями тижня та місяцями	Τρίτη, Δεκέμβριος
- святами	Πρωτοχρονιά

Дифтонги и диграфи

μπ (б)	(мб – в середині слів)	μπακάλης, μπίρα, μπόγος, αμπέλι, λάμπα, κολυμπώ
ντ (д)	(нд – в середині слів)	ντάμα, ντιβάνι, ντομάτα, πέντε, πάντα, σύντομος
γκ (Г звонкое)	(нг – в середині слів)	γκάζι, γκαζόζα, γκαρσόν, αγκαλιά, αγκάθι
γγ (НГ)		αγγελία, άγγελος, Αγγλία
γχ (НХ)		συγχωρώ, σύγχρονος, εγχώριος
τσ (Ц)		τσίρκο, έτσι, τσακάλι, κάτσε

τζ	(ДЗ)	τζάκι, ταξιτζής, τζατζίκι
ου	(У)	μου, λουλούδι, λουκουμάς, τούρτα
αι	(Э)	αιώνας, λαιμός, αίμα, ναι
ει	(И)	εικόνα, είμαι, εμείς, λέει, μένει
οι	(И)	οίκος, ωμοί, άνθρωποι, λοιπόν
υι	(И)	υιός, υιοθετώ
αυ	(ав перед голосними та дзвінкими приголосними: β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ)	αύριο, παύω, αυλή, θάυμα
	(аф перед глухими приголосними)	ναύτης, αυτί, αυστηρός
ευ	(эв перед голосними та дзвінкими приголосними: β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ)	μαζεύω, ζεύγος, εύνοια
	(эф перед глухими приголосними)	εύκολος, ευχή, γεύση, Δευτέρα

Деякі особливості читання

- ✓ звук (и) после Т τ → (≈ Ы) τι, τίνος, κάτι, φοιτητής, τηλέφωνο
 - ✓ звуки (и), (э) после К κ, Χ χ → (кь, хь) και, εκείνος, χέρι, χήνα, μαχαίρι
 - ✓ αϊ, οϊ, άι, όι, αϋ, εϋ → читаються раздельно μαϊμού, Μάιος, κορόιδο, μπόι
- Σ σ перед звонкими согласными → (з) σμέρνα, σγούρος, σβήνω, πρόσληψη

Прочитайте слова

δάσος, μαμά, καλά, νέος, ΠΗΓΗ, δίνω, ΜΟΝΟΣ, βράδυ, ψέμα, ΨΩΜΙ, σήμερα, ξανά, ξέρω, δώρο, ΘΕΛΩ, φέρω, θέση, βήμα, χώμα, φωνή, ράδιο, ΖΩΝΗ, θεός, χώρος, άψογος, τυφλός, ΤΑΒΑΝΙ, πόλεμος

λαμπάδα, έλεγχος, δουλεύω, παύση, μπάλα, γκαράζ, τσιμπώ, τσιγάρο, Τσεχία, άσμα, ντύσιμο, παίρνω, χειμώνας, μιλάει, ουρανός, ρολόι, οικοδόμος, ανεβαίνω, ανοιχτό, κουζίνα, αγγίζω, γκρεμός, άγχος

2. Το άρθρο (Артикль)

Τα άρθρα είναι μικρές κλιτές λέξεις που μπαίνουν μπροστά από τα ονόματα.

Οριστικό άρθρο – Οзначений артикль

Ενικός αριθμός				Πληθυντικός αριθμός		
Όνομ.	ο	η	το	οι	οι	τα
Γεν.	του	της	του	των	των	των
Αιτ.	τον	τη(ν)	το	τους	τις	τα
Κλητ.	-	-	-	-	-	-

Προσοχή!

➤ Ζεργίγεε κίνεβε λίτερυ (ν) αργίκλε ζναχίδνεγο βίδμίνκυ ζίνεοοοο ροδυ (την), γκίσο σλωβο, γκε ε ζα νίμε, ποοίναετςε ζ γολοσνεοο αβο πργίγολοσνίε κ, π, τ, ξ, ψ, μπ, ντ, γκ, τσ, τζ.

Π.χ.: την κότα, την μπάλα, την γκρίνια, την τσάντα, την ψυχή.

➤ Ζεργίγεε κίνεβε λίτερυ (ν) αργίκλε ζναχίδνεγο βίδμίνκυ ζίνεοοοο ροδυ (την), γκίσο σλωβο, γκε ε ζα νίμε, ποοίναετςε ζ πργίγολοσνεοο β, γ, δ, ζ, θ, λ, μ, ν, ρ, σ, φ, χ.

Π.χ.: τη βέρα, τη ζωή, τη λίμνη, τη μάνα, τη νύφη, τη ροδιά, τη σούπα, τη φωτιά.

Αόριστο άρθρο – Неозначений артикль

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	ένας	μια	ένα
Γεν.	ενός	μιας	ενός
Αιτ.	ένα(ν)	μια	ένα
Κλητ.	-	-	-
Πληθυντικός αριθμός – δεν υπάρχει			

Όυσιαστικά αρσενικά, θηλυκά, ουδέτερα – Іменники чоловічого, жіночого та середнього роду.

Αρσενικά		Θηλυκά		Ουδέτερα	
-ης	ο/ένας φοιτητής	-η	η/μια φίλη	-ο	το/ένα μωρό

-ας	ο/ένας πατέρας	-α	η/μια μητέρα	-ι	το/ένα παιδί
-ος	ο/ένας δάσκαλος			-μα	το/ένα μάθημα

Ασκήσεις

1. Να βάλετε το οριστικό και το αόριστο άρθρα

Поставте означениѹ та неозначениѹ артикли

_____ ομπρέλα	_____ τράπεζα
_____ εργάτης	_____ μάχη
_____ ρολόι	_____ τασάκι
_____ τμήμα	_____ γιατρός
_____ μαγνητόφωνο	_____ εστιατόρειο
_____ χαρτοφύλακας	_____ φίλος
_____ εφημερίδα	_____ φαρμακείο
_____ αυτοκίνητο	_____ αναπτήρας
_____ καρέκλα	_____ ράφτης
_____ μήλο	_____ ιστορικός
_____ δίσκος	_____ μέρα
_____ κασετόφωνο	
_____ καθρέφτης	_____ πιτσαρία
_____ μηχανή	_____ βήμα
_____ άγαλμα	_____ ζώνη
_____ τηλεόραση	

3. Το ρήμα «είμαι» - Дієслово «бути»

(εγώ) - я	είμαι	(εμείς) – ми	είμαστε
(εσύ) – ти	είσαι	(εσείς) – ви	είστε (είσαστε)
(αυτός) – він	είναι	(αυτοί) – вони (ч.р.)	είναι
(αυτή) – вона		(αυτές) – вони (ж.р.)	
(αυτό) – воно		(αυτά) – вони (с.р.)	

Προσοχή!

Заперечною часткою є частка **δε(v)**, яка ставиться перед дієсловом, п.χ.

Δεν είμαι Έλληνας

Ο Πέτρος δεν είναι στο σχολείο

Ασκήσεις

1. Να βάλετε το ρήμα «είμαι» στο σωστό τύπο.

Поставте дієслово «бути» у потрібну форму.

1. Εμείς _____ από την Ιταλία.
2. Ο Γιάννης _____ μαθητής της πρώτης τάξης.
3. Ο Κώστας και η Έλλη _____ στο πάρκο τώρα.
4. Η Καίτη και εγώ _____ φίλες.
5. Πέτρο, γιατί _____ τόσο τεμπέλης;
6. Εσείς _____ γιατρός ή νοσοκόμα;
7. Γράφω διηγήματα, _____ συγγραφέας.
8. Ο δικηγόρος _____ πολύ αυστηρός.
9. Τα παιδιά _____ στο σχολείο.
10. Από πού _____, κυρία Στεφανίδη;

2. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

Перекладіть речення.

1. Де вони?
2. Звідки ви?
3. Ти тут?
4. Ви вдома? - Ми вдома. Ні, ми не вдома, ми на уроці.
5. Привіт, ти де? Чому ти не тут?
6. Його там не має, він у школі.
7. Ви з України? – Ні, я не з України, я з Греції.
8. Скільки тобі років? – Мені 18 років.
9. Як ваші справи? – У нас все добре.
10. Ми з Анною з Італії.

11. Це моя подруга.

12. Сьогодні Петро і Наталія в аеропорту.

4. Τονισμός.

Τονικό σημάδι παίρνει κάθε λέξη που έχει δύο ή περισσότερες συλλαβές. Εξαιρούνται και παίρνουν τονικό σημάδι· ο διαζευκτικός σύνδεσμος *ή*, τα ερωτηματικά *πού* και *πώς*, οι αδύνατοι τύποι των προσωπικών αντωνυμιών (μου, σου, του, της, μας, σας, τους), όταν υπάρχει περίπτωση να μπερδευτούν με τις κτητικές αντωνυμίες, π.χ. ο πατέρας μου είπε (σ'εμένα) – ο πατέρας μου είπε (ο δικός μου πατέρας).

Όταν η λέξη τονίζεται στην προπαραλήγουσα και ακολουθεί η κτητική αντωνυμία ή η προσωπική αντωνυμία, τότε η λέξη παίρνει ακόμα ένα τονικό σημάδι στη λήγουσα, π.χ. *ο πρόεδρος μας, άφησέ του το*.

Μια λέξη λέγεται·

- **οξύτονη**, όταν τονίζεται στη λήγουσα, π.χ. γιατί, το μωρό
- **παροξύτονη**, όταν τονίζεται στην παραλήγουσα, π.χ. ταχυδρόμος
- **προπαροξύτονη**, όταν τονίζεται στην προπαραλήγουσα, π.χ. άνθρωπος.

Το τονικό σημάδι σημειώνεται·

- πάνω στο τονιζόμενο μικρογράμματο φωνήεν, π.χ. *εγώ, τιμώ,*
- πάνω στο δεύτερο φωνήεν του δίψηφου φωνήεντος, συνδυασμού αυ και ευ και καταχρηστικού διφθόγγου, π.χ. *λουλούδι, είμαι, αύριο, πιάνω, μοιάζω,*
- εμπρός κι επάνω στο τονιζόμενο κεφαλαίο φωνήεν, π.χ. *Ηφαιστος, Αννα,*
- πάνω στο φωνήεν του διφθόγγου που προφέρεται δυνατώτερα, π.χ. *νεράιδα.*

Ασκήσεις

1. Να συνεχίσετε, όπως στο παράδειγμα.

Продовжіть, як у зразку.

το παράθυρο

το παράθυρό μου

το άλογο

η τηλεόραση

το δάχτυλο
η οικογένεια
ο ξάδερφος
η διευθύντρια
ο άνθρωπος
το οικόπεδο

2. Να βάλετε τον τόνο στη σωστή συλλαβή.

Поставте наголос на помрідниў склад.

Το αυτοκινητο	το αυτοκινητο μας
η μητερα	η μητερα μου
το πανεπιστημιο	το πανεπιστημιο μας
ο δασκαλος	ο δασκαλος τους
το βιβλιο	το βιβλιο του
το τετραδιο	το τετραδιο σου
το τηλεφωνο	το τηλεφωνο μου
η διευθυνση	η διευθυνση μας
το επωνυμο	το επωνυμο τους
η νοσοκομα	η νοσοκομα μας
το ονομα	το ονομα μου
η χωρα	η χωρα μας
ο μηχανικος	ο μηχανικος του
το ποδηλατο	το ποδηλατο μου
ο κυριος	ο κυριος τους
τα πραγματα	τα πραγματα σας
ο περιπατος	ο περιπατος μας
το παιδακι	το παιδακι μου
τα γραμματα	τα γραμματα μας
το λουλουδι	το λουλουδι της

Κείμενα – Διάλογοι

1. Στο αεροδρόμιο.

- Καλημέρα.
- Γειά σου. Πώς σε λένε;
- Με λένε Ελένη. Εσένα πώς σε λένε;
- Εμένα με λένε Αλέξανδρο. Από πού είσαι, Ελένη;
- Είμαι από την Ουκρανία. Εσύ;
- Εγώ είμαι από την Ελλάδα. Περιμένεις και εσύ το αεροπλάνο από την Ρωσία;
- Ναι, περιμένω μια φίλη...
- Ελένη! Ελένη, γειά σου! Εδώ είμαι.
- Γειά σου, Ιουλία μου. Καλώς όρισες! Πώς είσαι;
- Θαύμα, Ελένη μου! Είμαι στην Ελλάδα!
- Είσαι έτοιμη, Ιουλία;
- Ναι.
- Λοιπόν, Αλέξανδρε, αντίο.
- Χαίρετε, Ελένη.

(πηγή: Ελληνικά τώρα 1+1)

Λεξιλόγιο

καλημέρα

καλησπέρα

καληνύχτα

γειά σου

χαίρετε

αντίο

πώς σε λένε

πώς λέγεστε;

Με λένε...

από πού είσαι;

Από πού είστε;

Είμαι από...

καλώς όρισες
πώς είσαι
θαύμα
είσαι έτοιμη

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πώς λένε τα παιδιά στο διάλογο;
2. Από πού είναι η Ελένη;
3. Από πού είναι ο Αλέξανδρος;
4. Πώς είναι η Ιουλία;

B. Να σχηματίσετε το δικό σας διάλογο με τις λέξεις του λεξιλογίου.

2. Στο διάλειμμα

- Καλημέρα. Είμαι η Μαρία.
- Γεια σου. Εγώ είμαι ο Γιάννης.
- Από πού είσαι;
- Είμαι από την Ιταλία. Εσύ;
- Εγώ είμαι από τη Γαλλία. Τι κάνεις εδώ;
- Μαθαίνω ελληνικά.
- Κι εγώ. Τι ώρα αρχίζει το μάθημα;
- Σε λίγο. Η δασκάλα δεν είναι ακόμη εδώ.
- Πού είναι;
- Δεν ξέρω.
- Αυτή είναι η τάξη μας;
- Ναι, αυτή είναι.
- Να ένας φίλος μου. Είναι και αυτός σπουδαστής. Να και η δασκάλα μας.
- Πάμε λοιπόν μέσα τώρα, το μάθημα αρχίζει.

(πηγή: Τα νέα ελληνικά για ξένους)

Λεξιλόγιο

κάνω

μαθαίνω

τι ώρα;

σε λίγο

η δασκάλα

εδώ

ξέρω

η τάξη

ο φίλος

ο σπουδαστής

πάμε

το μάθημα

αρχίζω

τώρα

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πώς λένε το κορίτσι;
2. Πώς λένε το αγόρι;
3. Από πού είναι;
4. Τι μαθαίνουν;
5. Είναι στο μάθημα τώρα;

B. Να βρείτε τα ουσιαστικά στο διάλογο.

Αρσενικά Θηλυκά Ουδέτερα

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις λέξεις του διαλόγου και το ρήμα «είμαι».

Δ. Να μάθετε το διάλογο απ'έξω.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Γραμματική

1. Ρήματα Α' συζυγίας ενεργητικής φωνής στον ενεστώτα.

Дієслова першої дієвідміни активної форми у теперішньому часі.

(εγώ)	γράφ-ω	(εμείς)	γράφ-ουμε
(εσύ)	γράφ-εις	(εσείς)	γράφ-ετε
(αυτός)	γράφ-ει	(αυτοί)	γράφ-ουν

Ασκήσεις

1. Να γράψετε στον άλλο αριθμό.

Напишіть в іншому числі.

δουλεύει –

ανοίγετε –

γράφεις –

πηγαίνω –

μαθαίνουν –

φεύγει –

αρχίζουμε –

σπουδάζεις –

κάνετε –

στέλνουμε –

είσαι –

περιμένω –

2. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

Дайте відповідь на запитання.

1. Πού πηγαίνεις; - _____

2. Ποιον βλέπετε; - _____

3. Τι μαθαίνει ο Πέτρος; - _____

4. Τι διαβάζουν οι φίλοι σας; - _____

5. Εσείς σπουδάζετε στο Πανεπιστήμιο; - _____

3. Να διορθώσετε τα λάθη.

Виправте помилки.

1. Εμείς πηγαίνετε στη βιβλιοθήκη.
2. Εγώ γράφεις τα γράμματα.
3. Ο Κώστας καταλαβαίνει τα ελληνικά.
4. Ο καθηγητής διορθώνουν τα λάθη.
5. Κυρία Μαρία, πώς είναι;
6. Οι φίλες μου σπουδάζουμε στο Ινστιτούτο.
7. Υπάρχεις βιβλία στο τραπέζι;
8. Εσύ δουλεύετε στην τράπεζα;
9. Ο αδερφός μου αγοράζω τα λαχανικά.
10. Εσείς τρέχουμε γρήγορα.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

Заповни́ть пропуски дієсловами у номі́нній формі.

1. Ο Χουάν δεν _____ την Ελένη. (ξέρω)
2. Ελένη, _____ συχνά διακοπές στην Ελλάδα; Ναι, _____ συχνά διακοπές στην Ελλάδα. (κάνω)
3. Εμείς τώρα _____ στην Ελλάδα, αλλά ο μπαμπάς και η μαμά μας _____ στην Αμερική. (μένω)
4. Μήπως (εσύ) _____ το τηλέφωνό της; Όχι, δεν _____, αλλά ξέρω πού _____. (έχω, μένω)
5. Οι μαθητές _____ μάθημα. (κάνω)
6. Ο δάσκαλος _____ την κιμωλία και _____ στον πίνακα νέες λέξεις. (παίρνω, γράφω)
7. Η καθηγήτρια _____ τον πίνακα. (σβήνω)
8. Ο γιος μου _____ το γράμμα της γιαγιάς. (διαβάζω)
9. Εσείς _____ φράσεις και εμείς _____ ασκήσεις στον πίνακα. (σχηματίζω, γράφω)
- 10.(Εσύ) _____ έξω σήμερα; (βγαίνω)
- 11.Οι φοιτητές _____ τις φράσεις. (τελειώνω)
- 12.(Εμείς) δεν _____ την αδερφή της. (ξέρω)

13. Δεν _____ την καθηγήτριά σας; (καταλαβαίνω)
14. Πόσα παιδιά _____; (έχω)
15. Η Μαρία _____ τα αγγλικά. (μαθαίνω)
16. Τα παιδιά _____ στο σχολείο σχεδόν κάθε μέρα. (πηγαίνω)
17. Κώστα, _____ στο γραφείο; (δουλεύω)
18. Το κατάστημα _____ στις 8 το πρωί. (ανοίγω)
19. Η μητέρα μου και εγώ _____ τηλεόραση κάθε βράδυ. (βλέπω)
20. (Εγώ) _____ από τα γαλλικά στα ουκρανικά. (μεταφράζω)

5. Να βάλετε σε κάθε πρόταση το ρήμα που ταιριάζει.

Вставте в речення дієслово, яке підходить за значенням.

γυρίζω, παίρνω, βλέπω, αγοράζω, αλλάζω, θέλω, κάνω, πλένω, κατεβαίνω, ανεβαίνω, πηγαίνω, ανάβω, ξέρω, βγαίνω

1. Μην _____ τσιγάρα!
2. Μην _____ αργά!
3. Μην _____ με το ασανσέρ.
4. Εμείς _____ συχνά τους φίλους μας.
5. Οι φίλοι μου δεν _____ τα χέρια.
6. Δε _____ να διαβάζω, δεν έχω όρεξη!
7. Μην _____ το φως το μεσημέρι!
8. Δεν μου αρέσει να _____ με τα πόδια.
9. Οι φίλοι μου δεν _____ τι να κάνουν απόψε.
10. Σήμερα θα _____ ηλιοθεραπεία.
11. Ο άνθρωπος μπορεί να _____.
12. Κάθε βράδυ _____ έξω με τους φίλους μας.
13. Πόσο συχνά _____ στο γυμναστήριο;
14. Γιατί δεν _____ τον φίλο σου μαζί σου;

5. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

Перекладіть речення.

1. Я вивчаю грецьку мову.
2. Де ви живете?
3. У кого є машина?
4. Марія та Костас знають англійську мову.
5. Коли ти їдешь?
6. Ти йдешь до школи?
7. Що ви бачите?
8. Ми не розуміємо італійську мову.
9. Він купує воду.
10. Діти повертаються пізно.
11. Що ти тут пишеш?
12. Ми щось знаємо.
13. Ти хочеш морозиво?
14. Анна починає роботу.
15. Я завжди мию руки перед їжею.

2. Πτώσεις.

Відмінки.

В новогрецькій мові є чотири відмінки.

1. Ονομαστική πτώση – Називний відмінок.

- ✓ Відповідає на питання хто? що? який?
- ✓ В реченні може бути підметом або іменною частиною складеного іменного присудка, π.χ.

Η Μαρία διαβάζει το βιβλίο.

Ο πατέρας μου είναι ναύτης.

2. Γενική πτώση – Родовий відмінок.

- ✓ Відповідає на питання чий? кого? чого?
- ✓ В реченні виступає означенням, π.χ.
Το βιβλίο της Μαρίας είναι στο τραπέζι.
Το επάγγελμα του πατέρα μου είναι ναύτης.

3. Αιτιατική πτώση – Знахідний відмінок.

- ✓ Відповідає на питання кого? що?
- ✓ Використовується після прийменників (σε, με, από, για)
- ✓ Використовується з іменниками, що позначають дні тижня, місяці, частини доби, пори року, якщо вони відповідають на питання коли?
- ✓ В реченні виступає додатком, π.χ.

Βλέπω τη Μαρία.

Πηγαίνω με τον πατέρα μου στο τσίρκο.

Την άνοιξη ο καιρός είναι καλός.

Την Δευτέρα δεν έχουμε ελληνικά.

4. Κλητική πτώση – Кличний відмінок.

- ✓ В реченні використовується при звертанні.

Μαρία, ξέρεις ελληνικά;

Πατέρα, πάμε στο τσίρκο!

3. Арсенικά σε -ας, -ης ισοσύλλαβα.

Іменники чоловічого роду із закінченнями -ας, -ης рівноскладові

Ενικός αριθμός				
Όνομ.	ο μήν-ας	ο πίνακ-ας	ο μαθητ-ής	ο εργάτ-ης
Γεν.	του μήν-α	του πίνακ-α	του μαθητ-ή	του εργάτ-η
Αιτ.	το μήν-α	τον πίνακ-α	το μαθητ-ή	τον εργάτ-η
Κλητ.	- μήν-α	- πίνακ-α	- μαθητ-ή	- εργάτ-η
Πληθυντικός αριθμός				
Όνομ.	οι μήν-ες	οι πίνακ-ες	οι μαθητ-ές	οι εργάτ-ες
Γεν.	των μην-ών	των πινάκ-ων	των μαθητ-ών	των εργατ-ών
Αιτ.	τους μήν-ες	τους πίνακ-ες	τους μαθητ-ές	τους εργάτ-ες
Κλητ.	- μήν-ες	- πίνακ-ες	- μαθητ-ές	- εργάτ-ες

Προσοχή!

Іменники чоловічого роду, які мають три склади та наголос на другому складі, не переносять наголос у Родовому відмінку множини.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα ουσιαστικά

Прові́дміні́йте іменники

ο φύλακας, ο αναπτήρας, ο χάρτης.

2. Να αλλάξετε τον αριθμό των ουσιαστικών

Змініть число іменників, зберігаючи відмінок

ο χειμώνας –	των κανόνων –
τον μήνα –	οι καθρέφτες –
του μαθητή –	τους αθλητές –
ο γυμναστής –	οι πατέρες –
τον πολίτη –	των ηρώων –

3. Να βάλετε τους τόνους στα ουσιαστικά.

Поставте наголос в іменниках

ο θώρακας – του θωρακα – των θωρακων
ο πολίτης – τους πολιτες – των πολιτων – του πολιτη
ο αγώνας – του αγωνα – τους αγωνες – των αγωνων
ο διευθυντής – διευθυντη – τον διευθυντη – των διευθυντων
ο καρχαρίας – του καρχαρια – οι καρχαριες – των καρχαριων
ο γύπας – του γυπα – των γυπων – οι γυπες

4. Να βάλετε το δεύτερο ουσιαστικό σε γενική πτώση (ενικό και πληθυντικό αριθμό)

Поставте другий іменник у Родовому відмінку (однини і множини)

το σπίτι – ο γείτονας
το επάγγελμα – ο αρχιτέκτονας
το τέλος – ο αγώνας

το χρώμα – ο αναπτήρας
οι γνώσεις – ο σπουδαστής
το βραβείο – ο νικητής
η θέση – ο επιβάτης
το πουκάμισο – ο ναύτης

**5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε αιτιατική πτώση
Заповніть пропуски іменниками у Знахідному відмінку**

1. Ο φίλος μου είναι από _____ . (ο Καναδάς)
2. Βλέπω _____ μου εκεί. (ο νοικοκύρης)
3. Συναντώ πολλούς _____ στο Υπουργείο. (ο άντρας)
4. Ρωτώ _____ για τις επιτυχίες τους. (ο μαθητής)
5. Χαιρετάμε _____ του διαγωνισμού. (ο νικητής – πληθ.)
6. Εδώ συναντώ _____. (ο επιστήμονας)
7. Ο Πέτρος είναι κοντά σε _____. (ο χάρτης)
8. Μιλώ για _____ της χώρας μου. (ο ποιητής)
9. Ξέρετε αυτούς _____ ; (ο καθηγητής)
10. Είμαστε εδώ με _____ του πολέμου. (ο ήρωας)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση.

Поставте іменники у потрібному відмінку

1. _____ μπαίνει στο πλοίο. (ο επιβάτης)
2. _____, δεν ξέρουμε αυτήν την λέξη. (ο καθηγητής)
3. Ξέρω μερικούς _____ εδώ. (ο στρατιώτης)
4. Τα ταξίδια _____ είναι πολλά. (ο επιχειρηματίας)
5. _____ έχουν πολλά κτήματα. (ο κτηματίας)
6. _____, είμαστε μαζί σας! (ο εργάτης)
7. Τα τραγούδια _____ μου αρέσουν πολύ. (ο κλέφτης)
8. Έχω _____, το ξέρουν όλοι. (ο χαρακτήρας)
9. Το βιβλίο _____ είναι στο τραπέζι. (ο φοιτητής)

10. Ο θεός μου είναι _____. (ο πρόσφυγας)
11. _____, να προστατεύετε τους απλούς ανθρώπους! (ο άρχοντας – πληθ.)
12. _____ μαθαίνουν γρήγορα τις λέξεις. (ο σπουδαστής)
13. Πληρώνω _____ κάθε βδομάδα. (ο αγρότης)
14. Βοήθησα _____ στην περιοδεία του. (ο ταξιδιώτης)
15. _____, πότε πας στο σπίτι; (ο πατέρας)

3. Θηλυκά σε -α, -η ισοσύλλαβα.

Іменники жіночого роду із закінченнями -а, -η рівноскладові.

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	η χώρ-α	η αίθουσ-α	η πηγ-ή	η τέχν-η
Γεν.	της χώρ-ας	της αίθουσ-ας	της πηγ-ής	της τέχν-ης
Αιτ.	τη χώρ-α	την αίθουσ-α	την πηγ-ή	την τέχν-η
Κλητ.	- χώρ-α	- αίθουσ-α	- πηγ-ή	- τέχν-η
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	οι χώρ-ες	οι αίθουσ-ες	οι πηγ-ές	οι τέχν-ες
Γεν.	των χωρ-ών	των αιθουσ-ών	των πηγ-ών	των τεχν-ών
Αιτ.	τις χώρ-ες	τις αίθουσ-ες	τις πηγ-ές	τις τέχν-ες
Κλητ.	- χώρ-ες	- αίθουσ-ες	- πηγ-ές	- τέχν-ες

Προσοχή!

Іменники жіночого роду на -га, -да, -на, -θα, -та у Родовому відмінку множини (στη Γενική πτώση πληθυντικού) мають наголос на другому складі (π.χ. η γαρίδα – των γαρίδων, η όρνιθα – των ορνίθων, η ταυτότητα – των ταυτοτήτων).

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα ουσιαστικά

Провідіміняйте іменники

η ρίζα, η αίθουσα, η ψυχή, η αποθήκη

2. Να βάλετε τους τόνους

Поставте наголос в іменниках

η ώρα – την ώρα – των ωρών – τις ώρες

η φλόγα – της φλογας – οι φλογες – των φλογών

η εικόνα – οι εικόνες – των εικόνων – τις εικόνες

η μπλούζα – της μπλουζας – την μπλουζα – των μπλουζών

η στέγη – της στεγης – οι στεγες – των στεγών

η τέχνη – των τεχνών – της τεχνης – την τεχνη

3. Να μετατρέψετε τις προτάσεις από τον ενικό στον πληθυντικό αριθμό.

Змініть речення з однини на множину.

1. Ο μισθός της μητέρας μου είναι μικρός.

2. Η εργασία μου δεν είναι στη σχολή.

3. Μαθαίνω την γλώσσα με χαρά.

4. Η αδερφή μου έχει δυνατή φωνή.

5. Η κοπέλα είναι στο σχολείο.

6. Μητέρα, πού είναι ο πατέρας;

7. Ο φίλος της κόρης της είναι φοιτητής.

8. Η καρδιά της πατρίδας μου είναι η πρωτεύουσα.

9. Η αλλαγή της ταυτότητας είναι δύσκολη.

10. Έχω μια εγγονή.

4. Να βάλετε το δεύτερο ουσιαστικό σε γενική πτώση (ενικό και πληθυντικό αριθμό)

Поставте другий іменник у Родовому відмінку (однини і множини)

το χρώμα – η σημαία

η μέρα – η νίκη

το μέγεθος – η αποθήκη

η γεύση – η γαρίδα

ο μήνας – η δουλειά

ο αφηγητής – η ιστορία

τα κύματα – η θάλασσα

το φόρεμα – η εγγονή

το τραγούδι – η σειρήνα

οι τοίχοι – η αίθουσα

η αρχή – η άνοιξη

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε αιτιατική πτώση.

Заповніть пропуски іменниками у Знахідному відмінку

1. Αυτή η γυναίκα έχει δύο _____ . (η αδερφή)

2. Οι φοιτητές δεν καταλαβαίνουν καθόλου _____ . (η καθηγήτρια)

3. Κάθε μήνα παίρνω γράμματα από _____ . (η Μαρία)

4. Αγοράζουμε πάντα μερικές _____ . (εφημερίδα)

5. Δεν ξέρω _____ των φίλων μου. (η θεία – πληθ.)

6. Βάζω το πορτοφόλι μου σε _____ . (η τσάντα)

7. Για αύριο έχω πολλές _____ . (η δουλειά)

8. Καμιά φορά κάνω περίπατο με _____ . (η φίλη)

9. Μας αρέσει να ξεκουραζόμαστε κοντά σε _____ . (η λίμνη)

10. Ο μαθητής επαναλαμβάνει το μάθημα πολλές _____ . (η φορά)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση

Поставте іменники у потрібному відмінку

1. Ο πρόεδρος αρχίζει _____ του. (η περιοδεία)
2. Στα μοναστήρια υπάρχουν _____. (η εικόνα)
3. _____, έλα δω, σε παρακαλώ! (η Ιωάννα)
4. Ποιες είναι _____ των μετάλλων; (η ιδιότητα)
5. Το φόρεμα _____ μου είναι ωραίο. (η αδερφή)
6. Ανοίγουν _____ την Κυριακή; (η βιβλιοθήκη)
7. Οι τίτλοι _____ είναι ενδιαφέροντες. (η εφημερίδα)
8. Το ύψος _____ κάνει δύσκολη τη ζωή μας. (η τιμή)
9. Μου αρέσει να μαθαίνω _____. (η γλώσσα)
10. Η διάκριση _____ δεν είναι και τόσο σημαντική. (η ενότητα – πληθ.)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Οι φίλοι μου.

Ο φίλος μου ο Σωτήρης και η φίλη μου η Θεανώ σπουδάζουν στη Θεσσαλονίκη. Μένουν σ'ένα μικρό διαμέρισμα κοντά στο Πανεπιστήμιο. Αυτοί έχουν μάθημα κάθε μέρα εκτός από το σαββατοκύριακο, ενώ εμείς έχουμε τρεις φορές την εβδομάδα. Καμιά φορά πηγαίνουν και διαβάζουν στη βιβλιοθήκη. Συνήθως όμως μένουν και διαβάζουν ή γράφουν στο σπίτι.

Λεξιλόγιο

σπουδάζω

το διαμέρισμα

το Πανεπιστήμιο

το σαββατοκύριακο

το μάθημα

εκτός (από)

η εβδομάδα
καμιά φορά
η βιβλιοθήκη

Ασκήσεις

1. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις

Дайте відповідь на питання

1. Ποια είναι τα ονόματα των φίλων μου;
2. Πού μένουν;
3. Πότε δεν έχουν μάθημα;
4. Τι κάνουν όταν δεν έχουν μάθημα;

2. Να ξαναγράψετε το κείμενο στον ενικό αριθμό

Перепишіть текст у однині

3. Να χαρακτηρίσετε γραμματικά τις παρακάτω λέξεις

Охарактеризуйте граматично такі слова

την εβδομάδα
μένουν
αυτοί

4. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις

Складіть речення зі словами

σπουδάζω, το μάθημα, η βιβλιοθήκη, μένω, το σπίτι, καμιά φορά

2. Στη στάση.

Αντρέας – Συγγνώμη, υπάρχει λεωφορείο για το Πανεπιστήμιο;

Βάσω – Ναι, υπάρχει· είναι το 15. Κάνει στάση ακριβώς μπροστά στη Φιλοσοφική Σχολή.

A. – Ευχαριστώ, κυρία.

B. – Παρακαλώ. Είστε ξένος;

A. – Ναι, είμαι Ιταλός.

B. – Πόσον καιρό είστε στην Ελλάδα;

A. – Είμαι εδώ 20 μέρες μόνο και μαθαίνω ελληνικά.

B. – Υπάρχουν πολλοί ξένοι φοιτητές στο Πανεπιστήμιο;

A. – Ναι.

B. – Υπάρχουν και φοιτήτριες;

A. – Ναι, αλλά όχι πολλές.

B. – Μένετε μόνος;

A. – Όχι, μαζί μου μένουν και δύο φίλοι μου.

B. – Έχετε μάθημα πολλές ώρες κάθε μέρα;

A. – Τέσσερις ώρες κάθε πρωί. Να το λεωφορείο 15. Χαίρετε.

Λεξιλόγιο

υπάρχω

το λεωφορείο

η στάση

μπροστά (σε)

ο ξένος

μαθαίνω

ο φοιτητής

η φοιτήτρια

μένω

η μέρα
το πρωί

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

Дайте відповідь на питання

1. Τι περιμένει ο Αντρέας;
2. Από πού είναι ο Αντρέας;
3. Τι κάνει ο Αντρέας στην Ελλάδα;
4. Ποιοι υπάρχουν στο Πανεπιστήμιο;
5. Πόσες ώρες έχει μάθημα ο Αντρέας;

B. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις

Складіть речення зі словами

Η σχολή, η μέρα, ο φοιτητής, μαθαίνω, υπάρχω, μπροστά

Γ. Να γράψετε την ιστορία για τον Αντρέα

Напишіть розповідь про Андреаса

Δ. Να σχηματίσετε το δικό σας διάλογο «Στη στάση»

Складіть власний діалог «На зупинці»

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Γραμματική

1. Αρσενικά σε -ος ισοσύλλαβα.

Іменники чоловічого роду із закінченнями -ος рівноскладові

Ενικός αριθμός				
Όνομ.	ο λαγ-ός	ο κήπ-ος	ο ανθόκηπ-ος	ο δάσκαλ-ος
Γεν.	του λαγ-ού	του κήπ-ου	του ανθόκηπ-ου	του δασκάλ-ου
Αιτ.	το λαγ-ό	τον κήπ-ο	τον ανθόκηπ-ο	το δάσκαλ-ο
Κλητ.	- λαγ-έ	- κήπ-ε	- ανθόκηπ-ε	- δάσκαλ-ε
Πληθυντικός αριθμός				
Όνομ.	οι λαγ-οί	οι κήπ-οι	οι ανθόκηπ-οι	οι δάσκαλ-οι
Γεν.	των λαγ-ών	των κήπ-ων	των ανθόκηπ-ων	των δασκάλ-ων
Αιτ.	τους λαγ-ούς	τους κήπ-ους	τους ανθόκηπ-ους	τους δασκάλ-ους
Κλητ.	- λαγ-οί	- κήπ-οι	- ανθόκηπ-οι	- δάσκαλ-οι

Προσοχή!

➤ Іменники чоловічого роду, які мають наголос на третьому складі, переносять наголос на другий склад у Родовому відмінку однини та у Родовому та Знахідному відмінках множини. Іменники, які мають більше ніж три склади та наголос на третьому складі, зберігають наголос.

➤ У власних іменах, які мають два склади, закінчення у Кличному відмінку змінюється на –ο, а не на –ε, π.χ. Πέτρο, Νίκο.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα ουσιαστικά

Провідімняйте іменники

ο φίλος, ο αδερφός, ο διάλογος.

2. Να αλλάξετε τον αριθμό των ουσιαστικών

Змініть число іменників, не змінюючи відмінюк

άγγελοι –	των κινδύνων –
τον γύρο –	ο τοίχος –
του συλλόγου –	τον τρόπο –
υπουργέ –	τους ανθρώπους –

3. Να βάλετε τους τόνους στα ουσιαστικά

Поставте наголос в іменниках

ο πόλεμος – των πολέμων – τον πόλεμο – τους πολέμους – του πολέμου
ο δρόμος – των δρομών – του δρομού – τον δρομό
ο σύλλογος – του συλλογού – των συλλογών – τους συλλογούς
ο ιπποπόταμος – τον ιπποποταμό – τους ιπποποταμούς – του ιπποποταμού – των ιπποποταμών

4. Να βάλετε το δεύτερο ουσιαστικό σε γενική πτώση (ενικού και πληθυντικού αριθμό)

Поставте другий іменник у Родовому відмінку (однини і множини)

το βιβλίο – ο δάσκαλος
η εντολή – ο αρχηγός
το καθήκον – ο πρόεδρος
το όνομα – ο φίλος
η ώρα – ο ύπνος

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε αιτιατική πτώση

Заповніть пропуски іменниками у Знахідному відмінку

1. Ο φίλος μου είναι από _____ . (ο Λίβανος)
2. Βλέπω _____ μου εκεί. (ο ανιψιός)
3. Φωνάζω _____ μου, τον Κώστα. (ο θείος)
4. Το σπίτι καταστρέφεται από _____ . (ο σεισμός)

5. Στα πάρκα οι άνθρωποι κάθονται σε _____ . (ο πάγκος)
6. Κάνω περίπατο με _____ . (ο αδερφός)
7. Κοντά στην εκκλησία βλέπουμε _____ (ο καλόγερος – πληθ.)
8. Ο γιατρός βοηθάει _____ . (ο άρρωστος)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε κλητική πτώση

Заповніть пропуски іменниками у Кличному відмінку

1. _____, πώς σας λένε; (ο κύριος)
2. _____, τι κάνεις; (ο Θόδωρος)
3. _____, πού είναι η Χριστίνα; (ο Νίκος)
4. _____, πάμε μαζί! (ο φίλος)
5. _____, _____, ελάτε εδώ! (ο Ανδρέας, ο Πέτρος)
6. _____, δουλεύεις πολύ. (ο Αλέξανδρος)
7. _____, βοηθήστε με! (ο θεός – πληθ.)

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση

Поставте іменники у потрібному відмінку

1. Αγοράζω πράγματα από _____ . (ο έμπορος)
2. Υπάρχουν _____ στο γραφείο; (ο φάκελος)
3. Η δουλειά _____ είναι πολύ σημαντική. (ο γιατρός)
4. _____, τι κάνεις; (ο Απόστολος)
5. Δεν καταλαβαίνει _____ στο δρόμο. (ο κίνδυνος – πληθ.)
6. _____, μήπως έχεις εσύ το βιβλίο μου; (ο Χρίστος)
7. Γράφω _____ του τηλεφώνου σου στο σημειοματάριό μου. (ο αριθμός)
8. Δε μας αρέσει _____ συμπεριφοράς του. (ο τρόπος)
9. _____ παρουσιάζει _____ του στο συνέδριο. (ο πρόεδρος, ο λόγος)
10. Η δουλειά _____ είναι ενδιαφέρουσα. (ο δάσκαλος – πληθ.)

2. Θηλυκά σε -ος ισοσύλλαβα.

Іменники жіночого роду із закінченнями -ος рівноскладові

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	η οδ-ός	η λεωφόρ-ος	η επέτει-ος
Γεν.	της οδ-ού	της λεωφόρ-ου	της επετεί-ου
Αιτ.	την οδ-ό	την λεωφόρ-ο	την επέτει-ο
Κλητ.	- οδ-ό	- λεωφόρ-ο	- επέτει-ο
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι οδ-οί	οι λεωφόρ-οι	οι επέτει-οι
Γεν.	των οδ-ών	των λεωφόρ-ων	των επετεί-ων
Αιτ.	τις οδ-ούς	τις λεωφόρ-ους	τις επετεί-ους
Κλητ.	- οδ-οί	- λεωφόρ-οι	- επέτει-οι

Προσοχή!

Іменники жіночого роду, які мають наголос на третьому складі, переносять наголос на другий склад у Родовому відмінку однини та у Родовому та Знахідному відмінках множини.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τις παρακάτω λέξεις

Провідіміняйте іменники

η έξοδος, η διχοτόμος, η αεροσυνοδός

2. Να βάλετε τους τόνους

Поставте наголос в іменниках

η διάμετρος – της διαμετρου, των διαμετρων, την διαμετρο, τις διαμετρους,

η άμμος – της αμμου, τις αμμους, την αμμο, των αμμων,

η περίοδος – την περιοδο, τις περιοδους, οι περιοδοι, των περιοδων, της περιοδου

η κιβωτός – της κιβωτου, την κιβωτο, των κιβωτων, τις κιβωτους.

3. Να γράψετε τα ουσιαστικά στην ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

Змініть число іменників, не змінюючи відмінок

την διαγώνιο –	οι παράγραφοι –
της εισόδου –	τις περιμέτρους –
η πρόεδρος –	των υπαλλήλων –
την μέθοδο –	τις λεωφόρους –

4. Να ανοίξετε τις παρενθέσεις βάζοντας τα ουσιαστικά στη σωστή πτώση

Вікривайте дужки і поставте іменники у потрібному відмінку

1. Οι γονείς μου μένουν σε _____ Λένιν. (οδός)
2. Σας περιμένω εδώ και μια ώρα σε _____ του θεάτρου. (είσοδος)
3. Μαθαίνουμε πιάνο με μια καινούρια _____. (μέθοδος)
4. Αντιγράψτε δύο _____ αυτού του κειμένου. (παράγραφος)
5. Το πλήθος είναι πάντα τόσο μεγάλο που αποκλείει όλες _____ κινδύνου. (έξοδος – πληθ.)
6. Δουλεύουν πολλές γυναίκες _____ στο νοσοκομείο μας. (παιδίατρος)
7. Ακούσατε το λόγο _____ μας; (πρόεδρος)
8. Το μαγαζί του βρίσκεται στο τέλος _____. (οδός)
9. Το μήκος _____ ήταν αρκετά μεγάλο. (διάμετρος)
10. Το άνοιγμα _____ ήταν πολύ στενό. (είσοδος)
11. «Προσέχετε πώς θα φέρετε _____ (διάμετρος – πληθ.) και _____ (περίμετρος - πληθ.)» είπε ο καθηγητής των Μαθηματικών.
12. Ο χειμώνας στην Ελλάδα καλύπτει _____ τριών μηνών. (περίοδος)
13. Γνωρίζετε _____ Βουλιαγμένης; (λεωφόρος)
14. Πού βρίσκεται _____ Σταδίου; (οδός)
15. _____ του εργοστασίου της πόλης μας έκαναν απεργία. (υπάλληλος)
16. Τα λεωφορεία έχουν δύο _____. (άνοδος)
17. Στην εταιρία εργάζονται μερικές _____. (δακτυλογράφος)

18. Η ομορφιά _____ είναι πασίγνωστη. (Κύπρος)

19. Στα σεμινάρια μαθαίνουμε για _____ της διδασκαλίας της γλώσσας. (μέθοδος – πληθ.)

20. Το χρώμα _____ κινδύνου είναι κόκκινο. (έξοδος – πληθ.)

3. Ουδέτερα σε -ο, -ι ισοσύλλαβα.

Іменники середнього роду із закінченнями -ο, -ι рівноскладові.

Ενικός αριθμός				
Ονομ.	το δέντρ-ο	το συνέδρι-ο	το νησ-ί	το τραπέζ-ι
Γεν.	του δέντρ-ου	του συνεδρί-ου	του νησ-ιού	του τραπέζ-ιού
Αιτ.	το δέντρ-ο	το συνέδρι-ο	το νησ-ί	το τραπέζ-ι
Κλητ.	- δέντρ-ο	- συνέδρι-ο	- νησ-ί	- τραπέζ-ι
Πληθυντικός αριθμός				
Ονομ.	τα δέντρ-α	τα συνέδρι-α	τα νησ-ιά	τα τραπέζ-ια
Γεν.	των δέντρ-ων	των συνεδρί-ων	των νησ-ιών	των τραπέζ-ιών
Αιτ.	τα δέντρ-α	τα συνέδρι-α	τα νησ-ιά	τα τραπέζ-ια
Κλητ.	- δέντρ-α	- συνέδρι-α	- νησ-ιά	- τραπέζ-ια

Προσοχή!

➤ Іменники середнього роду, які мають наголос на третьому складі, переносять наголос на другий склад у Родовому відмінку однини та у Родовому відмінку множини. Однак деякі іменники зберігають наголос, п.χ. το σίδηρο, το σύννεφο, το δάχτυλο, το έλατο, το λάχανο, το αμύγδαλο κλπ.

➤ Іменники середнього роду, які мають наголос на другому складі, переносять наголос на перший склад у Родовому відмінку однини та множини.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα παρακάτω ουσιαστικά.

Провідімняйте іменники

το βουνό, το δέντρο, το κάρβουνο, το θέατρο, το αρνί, το χιόνι

2. Να βάλετε τους τόνους.

Поставте наголос в іменниках

το μάγουλο – του μαγουλου, τα μαγουλα, των μαγουλων

το καλοκαίρι – του καλοκαιριου, τα καλοκαιρια, των καλοκαιριων

το ποτήρι – του ποτηριου, τα ποτηρια, των ποτηριων

το νερό – του νερου, τα νερα, των νερων

το ψωμί – του ψωμιου, τα ψωμια, των ψωμιων

το υπουργείο – του υπουργειου, τα υπουργεια, των υπουργειων

το άτομο – του ατομου, τα ατομα, των ατομων

3. Να βάλετε το δεύτερο ουσιαστικό σε γενική πτώση (ενικό και πληθυντικό αριθμό).

Поставте другий іменник у Родовому відмінку (однини і множини)

τα χιόνια – το βουνό

το ύψος – το δέντρο

οι σελίδες – το βιβλίο

το χρώμα – το παντελόνι

το γέλιο – το παιδί

η πόρτα – το ντουλάπι

το σχήμα – το πρόσωπο

4. Να μετατρέψετε τις προτάσεις από τον ενικό στον πληθυντικό αριθμό και αντίστροφα.

Змініть речення з однини на множину та навпаки

1. Ο κυνηγός φεύγει με το όπλο και το σκύλο του.

2. Το παιδί δίνει χόρτο στο κατσίκι.

3. Το αγόρι και το κορίτσι ανεβαίνουν στο άλογο.

4. Αυτός κλείνει το καναρίνι και τον παπαγάλο στο κλουβί.

5. Μου αρέσει η μυρωδιά του τριαντάφυλλου.

6. Τα πόδια των ξύλινων τραπεζιών είναι καφέ.

7. Οι μαθητές των σχολείων σπουδάζουν καλά.

8. Το χρώμα των επίπλων δεν του αρέσει πολύ.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση.

Поставте іменники у потрібному відмінку

1. Σχεδόν σε κάθε χώρα καλλιεργούνται ξένα _____ . (το φυτό)
2. Ορισμένα _____ έχουν κόκκινο χρώμα και γλυκιά γεύση. (το σταφύλι)
3. Ο βοσκός γλίτωσε _____ από τον κακό λύκο. (το πρόβατο)
4. Μας αρέσει να διαβάζουμε τα ιστορικά _____. (το βιβλίο)
5. _____ απ' τον τόπο σου κι ας είναι μπαλωμένα. (το παπούτσι)
6. Σας περιμένω στην είσοδο _____. (το θέατρο)
7. Το χρώμα δύο _____ μας είναι άσπρο. (το παράθυρο)
8. Σε _____ μας υπάρχουν πολλά _____. (το λιμάνι, το καράβι)
9. Δώσε μου αυτό _____, σε παρακαλώ. (το μήλο)
10. Οι στίχοι _____ είναι πολύ όμορφοι. (το τραγούδι)

6. Να μεταφράσετε τις προτάσεις

Перекладіть речення

1. На картині ми бачимо чоловіка та жінку.

2. Книги мого батька на столі.
3. Жінка моряка чекає його вдома.
4. Заробітна плата лікарів не велика.
5. Я бачу батьків своїх студентів.
6. Мені дуже подобаються грецькі пісні.
7. Годинник мого друга золотий.
8. Мапи країн світу на стіні.
9. Актори театру грають дуже добре.
10. Ми йдемо до твоїх братів.
11. Мати купує подарунки своєму синові.
12. Життя людини не має ціни.
13. Вони беруть портфелі та дають їх друзям.
14. Ваші учні біля площі.
15. Статті газет не завжди містять правду.
16. Я не знаю імені хлопчика.
17. Праці учених ми читаємо у журналах.
18. Кожна країна має свій гімн та флаг.
19. Сьогодні день перемоги.
20. Ви вивчаєте правила поведінки?

4. Επίθετα σε -ος,η,ο, -ος,α,ο.

Прикметники із закінченнями -ος,η,ο, -ος,α,ο.

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο ήσυχ-ος	η ήσυχ-η	το ήσυχ-ο
Γεν.	του ήσυχ-ου	της ήσυχ-ης	του ήσυχ-ου
Αιτ.	τον ήσυχ-ο	την ήσυχ-η	το ήσυχ-ο
Κλητ.	- ήσυχ-ε	- ήσυχ-η	- ήσυχ-ο
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομ.	οι ήσυχ-οι	οι ήσυχ-ες	τα ήσυχ-α

Γεν.	των ήσυχ-ων	των ήσυχ-ων	των ήσυχ-ων
Αιτ.	τους ήσυχ-ους	τις ήσυχ-ες	τα ήσυχ-α
Κλητ.	- ήσυχ-οι	- ήσυχ-ες	- ήσυχ-α

<i>Ενικός αριθμός</i>			
Όνομ.	ο ωραί-ος	η ωραί-α	το ωραί-ο
Γενι.	του ωραί-ου	της ωραί-ας	του ωραί-ου
Αιτ.	τον ωραί-ο	την ωραί-α	το ωραί-ο
Κλητ.	- ωραί-ε	- ωραί-α	- ωραί-ου
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
Όνομαστική	οι ωραί-οι	οι ωραί-ες	τα ωραί-α
Γενική	των ωραί-ων	των ωραί-ων	των ωραί-ων
Αιτιατική	τους ωραί-ους	τις ωραί-ες	τα ωραί-α
Κλητική	- ωραί-οι	- ωραί-ες	- ωραί-α

Προσοχή!

- Коли основа прикметника закінчується на приголосний, закінченням у жіночому роді буде -η. Мають закінчення -η прикметники жіночого роду, які мають наголос на першому або третьому складі з голосним (тільки не звуком і) перед закінченням, *π.χ. βέβαιος, δίκαιος, μάταιος, όγδοος, αραιός, στερεός* κτλ.
- Коли основа прикметника закінчується на голосний, закінченням у жіночому роді буде -α. Так само відмінюють деякі прикметники з наголосом на другому складі і основа яких закінчується на приголосний, *π.χ. γκρίζος, μοντέρνος, σκούρος, παρθένος* κτλ.

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα τρία γένη των παρακάτω επιθέτων.

Доповніть прикметники у жіночому та середньому роді.

Αρσενικά

Θηλυκά

Ουδέτερα

ο εύκολος

ο ακριβός
ο μεγάλος
ο ωραίος
ο άσχημος
ο φτηνός
ο παλιός
ο καινούριος
ο νέος

2. Να γράψετε το θηλυκό των παρακάτω επιθέτων.

Напишіть прикметники жіночого роду.

κρύος -	άδειος -
δίκαιος -	μοντέρνος -
φανερός -	καστανός -
αιώνιος -	όγδοος -
μελαχρινός -	γερός -
πράσινος -	γλυκός -
τίμιος -	φτωχός -
γκρίζος -	τελευταίος -
έξυπνος -	σκούρος -

3. Να βάλετε τις φράσεις στη πτώση που προτείνεται.

Поставте словосполучення у відмінку, який пропонується.

η κίτρινη γραμμή - της
η τρελή κοπέλα - της
το επικίνδυνο φάρμακο - τα
ο άγνωστος πόλεμος - τους
το κίτρινο δάπεδο - του
το τεράστιο βουνό - των
η όμορφη νεράϊδα - της

η απέραντη χώρα – τις
το εύκολο παιχνίδι – τα
η γαλήνια θάλασσα – των
ο έξυπνος μάστορας – τον
η ήσυχη γειτονιά – τις
ο αστείος ηθοποιός – των
το ακριβό δαχτυλίδι – του
ο βροχερός καιρός – τους

4. Να διαλέξετε το σωστό.

Виберіть неохідне.

1. Η Μαρία είναι _____. (ψηλή, ψηλοί, ψηλές)
2. Η Ελένη και ο Γιάννης είναι _____. (ψηλοί, ψηλή, ψηλές)
3. Η Ιωάννα, η Γκιουλίν και ο Μάρκος στέκονται _____. (αμίλητοι, αμίλητη, αμίλητες)
4. Ο Τζοσκούν και η Κατερίνα φαίνονται _____. (έξυπνες, έξυπνοι, έξυπνους)
5. Η Λάλε και η Μαρίνα φαίνονται _____. (πλούσιοι, πλούσια, πλούσιες)
6. Η μητέρα και το κορίτσι είναι _____. (όμορφη, όμορφοι, όμορφες)

5. Να ανοίξετε τις παρενθέσεις βάζοντας τη φράση σε πτώση Γενική (ενικού και πληθυντικού)

Розкрийте дужки та поставте словосполучення у Родовому відмінку (однини та множини)

1. Τα δέντρα (καταπράσινο δάσος) -
2. Η μυρωδιά (νόστιμο φαγητό) -
3. Τα πόδια (ξύλινο τραπέζι) -
4. Η φήμη (ξακουστός ηθοποιός) -

5. Οι σκανταλιές (άτακτο παιδί) -
6. Ο πρωταγωνιστής (κινηματογραφική ταινία) -
7. Ο πρόεδρος (αγροτικός σύλλογος) -
8. Η ηρωική προσπάθεια (γενναίος στρατιώτης) -
9. Η διευθύντρια (μουσική σχολή) -
10. Η δύναμη (δυνατός άντρας) -

6. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, βάζοντας τα επίθετα της παρένθεσης στο κατάλληλο γένος, αριθμό και την κατάλληλη πτώση.

Заповніть пропуски у реченнях прикметниками за значенням та поставте їх у необхідний рід, число та відмінок.

(αρχαίος, ωραίος επιπόλαιος, σπουδαίος, κεφαλαίος, γενναίος, ωραίος, τελευταίος, ακέραιος, ακαριαίος).

1. Όταν γράφουμε με _____ γράμματα, δε βάζουμε τόνους.
2. Η δασκάλα θαύμαζε τις _____ ζωγραφιές των παιδιών της τάξης.
3. Οι _____ μαθητές κάνουν κάτι γρήγορα και ύστερα σκέφτονται, αν αυτό που έκαναν ήταν σωστό.
4. Το φάρμακο είχε _____ επίδραση στον άρρωστο παππού μου. (τον έκανε καλά αμέσως).
5. Η Μαρία διαβάζει σε ένα βιβλίο τις πιο _____ ανακαλύψεις του ανθρώπου, ως σήμερα.
6. Το λεωφορείο ξεκίνησε μόλις ανέβηκε και ο _____ επιβάτης.
7. Αγόρασε τα πιο _____ λουλούδια που βρήκε στο μεγαλύτερο ανθοπωλείο της πόλης.
8. Οι _____ Έλληνες στρατιώτες, έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα κι έγραψαν το έπος του 1940.
9. Οι πρώτοι αριθμοί που μαθαίνει ένας μαθητής στο σχολείο, είναι οι _____ αριθμοί.

10. Οι _____ Έλληνες έδωσαν τα φώτα των γραμμάτων και του πολιτισμού σε όλο τον κόσμο.

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων με άρθρα (όπου χρειάζονται).

Заповніть пропуски прикметниками з артиклем (де необхідно)

1. Θέλω μια _____ μπύρα και _____ μεζέδες. (παγωμένος, λίγος)
2. _____ ρολόγια της εκκλησίας χτύπησαν μεσάνυχτα. (μεγάλος)
3. Ήταν μια _____ μέρα. (γκρίζος)
4. Στην ομάδα μας έχουμε _____ φοιτητές. (έξυπνος)
5. Και οι δύο καινούριες φούστες της είναι _____ (κόκκινος)
6. Οι υπολογιστές σ' αυτό το γραφείο είναι _____ (μπεζ)
7. Αυτές είναι οι ανάγκες _____ ανθρώπων. (μεγάλος)
8. Οι αυλές _____ σπιτιών δίνουν _____ λάμπεις στα νησιά του Αιγαίου. (νησιώτικος, φωτεινός)
9. Η ανοιξιιάτικη μέρα αυτή ήταν _____ (γλυκός)
10. Αγόρασα ένα _____ φυτό. (σπάνιος)
11. Στο θέατρο συναντάω _____ ανθρώπους. (πλούσιος)
12. Σε _____ οδούς της πόλης μας βρίσκονται πολλά μαγαζιά, εστιατόρια, τράπεζες. (όμορφος)
13. Είμαι φοιτητής _____ έτους. (τέταρτος)
14. Μου αρέσει η γεύση _____ καφέ. (μέτριος)
15. Το περιβάλλον μας είναι ένα κομμάτι _____ κόσμου κάτω από _____ ουρανό. (ξένος, μυστικός)
16. Τελικά έγινε συκερασμός _____ απόψεων με εκείνες που διατυπώθηκαν στην αρχή. (τελευταίος)
17. Αποφάσισαν την έκδοση μιας _____ εφημερίδας. (έκτακτος)
18. Η κυβέρνηση προγραμμάτισε την ίδρυση _____ σταθμών. (πρόχειρος)

- 19.Θυμάμαι πάντα με νοσταλγία _____ κάμπους
_____ χώρας του. (απέραντος, πελώριος)
- 20.Στη χώρα μας είναι _____ η προτίμηση σε _____
καφέ. (φανερός, ελληνικός)
- 21.Οι ετοιμασίες _____ τελετής άρχισαν χθες. (γαμήλιος)
- 22.Στο μάθημα _____ καθηγητή μαθηματικών έρχονται όλοι.
(αυστηρός)
- 23.Η ζωή του Πέτρου είναι _____ περιπέτειες. (γεμάτος)
- 24.Οι συγγραφείς σήμερα απασχολούνται σε _____ τομείς.
(διάφορος)
- 25.Μου αρέσει να συναντώ _____ συμμαθητές. Και χθες
συνάντησα _____ συμμαθήτρια, την Όλγα. (παλιός)
- 26.Αυτό το σπίτι έχει δύο εισόδους, _____ και _____.
(εύκολος, δύσκολος)
- 27.Στη γλώσσα μας υπάρχει μεγάλος αριθμός _____ λέξεων. (ξένος)
- 28.Οι άντρες προτιμούν _____ επαγγέλματα. (σκληρός)
- 29.Στο τραπέζι βρίσκεται το πιάτο με _____ μεζέδες. (νόστημος)
- 30.Αγόρασα τόσο _____ μαξιλάρια που τα πέταξα την άλλη μέρα.
(άβολος)
- 31.Η μουσική που μ'αρέσει δεν είναι _____. (μοντέρνος)
- 32.Λίζα, είσαι _____ ότι η ταινία είναι ενδιαφέρουσα; (βέβαιος)
- 33.Αρχίζουν τα χιόνια _____ εποχής, του χειμώνα. (κρύος)
- 34.Είναι πολύ _____ μέθοδος, το ξέρω. (εύκολος)
- 35.Ο θεός μου παίρνει πάντα _____ αποφάσεις. (γενναίος)
- 36.Όλοι οι αγρότες καταλαβαίνουν την τιμή _____ εδάφους.
(πλούσιος)
- 37.Οι διακοπές _____ ρεύματος δεν είναι _____.
(ηλεκτρικός, σπάνιος)
- 38.Όταν τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο, διασχίζουν και _____ και
_____ δρόμους. (μικρός, μεγάλος)

39. Η χώρα μας έχει _____ δάση, που και το καλοκαίρι είναι πολύ _____ . (άγριος, σκοτεινός)
40. Το θέατρο βρίσκεται σε _____ λεωφόρο. (κεντρικός)
41. Τα κουμπιά _____ φορεμάτων των κορών μου είναι _____ . (μαύρος, ασημένιος)
42. Υπάρχουν _____ τάξεις για _____ μαθητές. (ιδιαιτέρως, έξυπνος)
43. Οι _____ άνθρωποι κάνουν _____ αγώνες. (τίμιος)
44. Στρώθηκε _____ τραπέζι. (πλούσιος)
45. Οι _____ πολεμιστές δεν ξεχνιούνται. (γενναίος)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Είμαι φοιτήτρια.

Είμαι φοιτήτρια. Με λένε Όλγα. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα, τη λογοτεχνία, την ιστορία και τη γεωγραφία της Ελλάδας. Κάθε μέρα έχω μάθημα. Το πρωί μπαίνω στην αίθουσα και λέω: «Καλημέρα!» Η Μαρία, η Ελένη, ο Νίκος και άλλοι φοιτητές απαντούν: «Καλημέρα!»

Μπαίνει η καθηγήτρια. Το μάθημα αρχίζει. Διαβάζουμε και μεταφράζουμε το κείμενο. Ο Πέτρος διαβάζει από την αρχή: «Η Αθήνα είναι πρωτεύουσα της Ελλάδας.» Η Σοφία διαβάζει παρακάτω: «Η Μόσχα είναι πρωτεύουσα της χώρας μας». Όλοι διαβάζουν και μεταφράζουν καλά. Όλοι ξέρουμε το μάθημα. Μετά γράφουμε στα τετράδια: «Ελλάδα, Ρωσία, Ουκρανία, Γεωργία, Αρμενία».

Το μεσημέρι πηγαίνω σπίτι. Μένω στο κέντρο της Μόσχας σε νέα πολυκατοικία. Γευματίζω και μετά διαβάζω το μάθημα. Το βράδυ συνήθως κάνω βόλτα με τη Μαρία. Η μητέρα της Μαρίας είναι δασκάλα. Διδάσκει τα μαθηματικά. Η μητέρα μου είναι εργάτρια. Δουλεύει σε μια φάμπρικα.

Λεξιλόγιο

η λογοτεχνία

μπαίνω
μεταφράζω
η αρχή
η πρωτεύουσα
η πολυκατοικία
διδάσκω
η εργάτρια

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

Дайте відповідь на питання

1. Ποια είναι η Όλγα;
2. Τι μαθαίνει η Όλγα;
3. Τι κάνουν οι φοιτητές στο μάθημα;
4. Με τι ασχολείται η κοπέλα μετά τα μαθήματα;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

Поясніть слова на грецькій

ο φοιτητής, η πολυκατοικία, η δασκάλα, η πρωτεύουσα, δουλεύω

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

Складіть речення зі словами.

διδάσκω, η λογοτεχνία, μένω, μεταφράζω, κάνω βόλτα

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

Заповніть пропуски словами тексту.

1. Στο Πανεπιστήμιό μας σπουδάζουν πολλοί _____ και _____.
2. Σε _____ μας η πρωτεύουσα είναι το Κίεβο.
3. Εσείς _____ τα κείμενα από τα ελληνικά στα ουκρανικά;
4. Ο παππούς μου ξέρει πολλές φανταστικές _____.

5. _____ του Πανεπιστημίου μας είναι μεγάλες.
6. Πέτρο, τι γλώσσα _____;
7. Η θεία μου δουλεύει σ'ένα εργοστάσιο, είναι _____.
8. _____ της πόλης μας είναι πολύ όμορφο, μας αρέσει να _____
_____ εκεί.

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

Перекладіть речення.

1. Початок праці завжди дуже складний.
2. Ви виконуєте домашнє завдання опівдні?
3. Ми обідаємо після занять.
4. Вони вивчають історію Стародавньої Греції.
5. Наші вчительки дуже добрі і завжди відповідають на питання.
6. Я знаю англійську мову, читаю та добре перекладаю.
7. Зі всіх уроків мені подобається зарубіжна література.
8. Де ти працюєш, на заводі чи на фабриці?

ΣΤ. Να μιλήσετε με τον διπλανό σας για τις σπουδές σας.

Поговоріть зі своїм сусідом про ваше навчання.

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

Γραμματική

1. Θηλυκά σε -η (με χαρακτήρα σ, ξ, ψ)

Іменники жіночого роду із закінченнями -η (з основою на σ, ξ, ψ)

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	η λέξι-η	η έκθεσ-η	η σκέψ-η
Γεν.	της λέξι-ης	της έκθεσ-ης	της σκέψ-ης
Αιτ.	την λέξι-η	την έκθεσ-η	την σκέψ-η
Κλητ.	- λέξι-η	- έκθεσ-η	- σκέψ-η
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	οι λέξι-εις	οι εκθέσ-εις	οι σκέψ-εις
Γεν.	των λέξι-εων	των εκθέσ-εων	των σκέψ-εων
Αιτ.	τις λέξι-εις	τις εκθέσ-εις	τις σκέψ-εις
Κλητ.	- λέξι-εις	- εκθέσ-εις	- σκέψ-εις

Προσοχή!

- Іменники жіночого роду, які мають наголос на третьому складі, переносять наголос у множині на один склад.
- Подібно відмінюються слова η πόλη, η δύναμη.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τις παρακάτω λέξεις

Провідіміняйте іменники

η τάξη, η είδηση, η πόλη, η δύναμη

2. Να βάλετε τους τόνους.

Поставте наголос в іменниках

η γνώση – της γνώσης, τις γνώσεις, των γνώσεων

η λύση – την λύση, οι λύσεις, των λύσεων

η άσκηση – οι ασκήσεις, της άσκησης, των ασκήσεων

η ερώτηση – των ερωτησεων, οι ερωτησεις, την ερωτηση

3. Να σχηματίσετε τις φράσεις με τις παρακάτω λέξεις στην πτώση που προτείνεται.

Складіть словосполучення зі словами у відмінку, який пропонується

η απόφαση (Ον., πληθ.) –

η θέση (Αιτ., εν.) –

η δύναμη (Αιτ., πληθ.) –

η τάξη (Γεν., εν.) –

η εξέταση (Γεν., πληθ.)

4. Να γράψετε την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό.

Змініть число іменників, не змінюючи відмінок

η πόλη –

οι αποφάσεις –

των φράσεων –

των εξηγήσεων –

την υπόθεση –

της αναχώρησης –

της είδησης –

την πράξη –

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση.

Поставте іменники у потрібному відмінку

1. Δεν είχα _____ των φίλων της και δεν τους έγραψα. (διεύθυνση)

2. Δεν υπάρχουν _____ εδώ. (θέση)

3. Ποια είναι τα προβλήματα _____; (πόλη – πληθ)

4. Έχετε _____, παιδιά; (ερώτηση)

5. Μαθαίνουν πολλές καινούριες _____ κάθε βδομάδα. (λέξη)

6. Διαβάζουν _____ για _____. (άσκηση, εξέταση)

7. Η εγκυρότητα _____ δεν αμφισβητείται. (απόφαση)

8. Όλοι πιστεύουν στη σημασία _____. (εκπαίδευση)

9. Μερικοί πιστεύουν στη μεταβίβαση _____. (σκέψη)

10. Ο Γιώργος ξέρει πολλές ελληνικές _____. (λέξη)

11. Δεν έχω _____ να συνεχίζω. (δύναμη – πληθ.)
12. Έχουμε 5 _____. (αίσθηση)
13. Στην τηλεοπτική εκπομπή σχολιάζουν διάφορες _____.
(κατάσταση)
14. Ο αριθμός _____ στη χώρα μας μειώθηκε πολύ. (γέννηση)
15. Κάνει υδραυλικές _____. (εγκατάσταση)
16. Τα αποτελέσματα _____ του ήταν απρόβλεπτα. (πράξη)
17. Η Ουκρανία και η Ελλάδα έχουν μακρόχρονες _____ μεταξύ τους. (σχέση)
18. Ο παππούς μου παίρνει _____. (σύνταξη)
19. Χθες αγόρασα ένα βιβλίο _____. (άσκηση)
20. Τα ουσιαστικά στην ελληνική γλώσσα έχουν διάφορες _____.
(κατάληξη)

6. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

Перекладіть речення.

1. На концері немає вільних місць.
2. На заняттях вони пишуть різні вправи.
3. Хто пише сценарій вистави?
4. У нього немає сил.
5. Мені подобаються знання моїх студентів.
6. В нашій країні багато красивих міст.
7. Велика кількість слів у нашій мові грецького походження.
8. Я не знаю дати іспиту.

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά (αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα).

Заповніть пропуски іменниками (чоловічого, жіночого та середнього роду)

1. Τι ωραία που τραγουδάς, _____! (ο Άρης)
2. _____, πρέπει να προστατεύετε την φύση. (ο άνθρωπος)
3. Ξέρεις _____; (ο Θανάσης)

4. Κολυμπάτε θαυμάσια, _____ μου. (η κοπέλλα)
5. _____ είναι σε _____ με _____ μου. (ο πατέρας, ο κήπος, η θεία)
6. _____ δεν ξέρουν τίποτα για την Ελλάδα. (ο ξένος)
7. _____, _____, σας περιμένω στο σπίτι το βράδυ. (ο Σάββας, η Δέσποινα)
8. Ποιος ορίζει _____; (ο μισθός, ο γιατρός)
9. _____ μου, γράψε _____. (το παιδί, η άσκηση)
10. _____ πρέπει να προσέχουν, ιδιαίτερα τη νύχτα. (ο φύλακας)
11. _____, υπάρχουν πολλές λέξεις που δεν ξέρετε στην άσκηση; (το παιδί)
12. Έχω μόνο δυο _____. (ο φάκελος)
13. Κάποτε στην εκκλησία η θέση _____ ήταν δεξιά και _____ αριστερά. (ο άντρας, η γυναίκα)
14. Σε μερικές χώρες _____ πηγαίνουν μόνο στα αγόρια. (η περιουσία)
15. Γιατί φεύγεις τόσο νωρίς, _____ μου; (ο φίλος)
16. _____ θα πάρω το πτυχίο μου. (ο χειμώνας)
17. _____ μιλούν συχνά για μια ιδεώδη πολιτεία. (ο φιλόσοφος)
18. _____ περνούν γρήγορα. (η μέρα)
19. _____ ανεβαίνουν διαρκώς. (η τιμή, το έπιπλο – πληθ.)
20. _____ μου, καταλαβαίνετε το καινούριο θέμα; (ο μαθητής)
21. Το επάγγελμα _____ είναι να προστατεύει _____. (ο δικηγόρος, ο άθωος)
22. Σε _____ υπάρχουν _____. (η εκκλησία, η εικόνα)
23. Πώς πάνε _____ σου, _____; (η δουλειά, ο Δημήτρης)
24. Η Μαίρη βλέπει _____ της σε _____. (το πρόσωπο, ο καθρέφτης)

25. _____ μου, δε νιώθω καλά. Έχω _____ στο στομάχι. (ο γιατρός, ο πόνος – πληθ.)
26. Ξεκινώ για _____ μου στις 8 κάθε πρωί. (η εργασία)
27. Η Αγγελική αγοράζει _____ για _____ της. (το δώρο, η ανιψιά – πληθ.)
28. _____, ταξιδεύεις πάντα στο εξωτερικό τα καλοκαίρια; (ο Σωτήρης)
29. Το όνομα _____ μας είναι πολύ δύσκολο. (ο δάσκαλος)
30. Προτιμάει αυτό το σπίτι για _____ του. (η θέα)
31. _____ είναι θαυμάσια έργα _____.
(η εικόνα – πληθ., το μοναστήρι – πληθ., η τέχνη)
32. Πόσα παιδιά έχετε, _____; (η κυρία Δανάη)
33. Διακόπτει _____ του. (η περιοδεία)
34. Τώρα πηγαίνουμε σε _____. (η προτεύουσα)
35. Δημιουργεί με _____ του τα προβλήματα. (η φαντασία)
36. Δεν ξέρουμε _____ του. Είναι _____
_____ του. (ο κληρονόμος – πληθ., ο υπάλληλος – πληθ., το γραφείο)
37. Το τέλος _____ ήταν έκπληξη για _____. (το έργο, ο θεατής)
38. _____ μου, σ' αγαπώ πάρα πολύ. (το μωρό)
39. Το μέγεθος _____ είναι που θέλω. (ο φάκελος – πληθ.)
40. Πόσα χρόνια μένετε στην Αφρική, _____; (ο κύριος Αγγελόπουλος)

2. Κτητικές αντωνυμίες.

Присвійні займенники.

Οι **κτητικές** λέγονται οι αντωνυμίες που φανερώνουν σε ποιον ανήκει κάτι.

Присвійними називаються займенники, які вказують, якій особі належить щось.

Υπάρχουν δύο τύποι: δυνατός και αδύνατος.

Існують два типи: сильний та слабкий.

Αδύνατος τύπος – **μου, σου, του, της, μας, σας, τους** – ακολουθεί ένα ουσιαστικό,

π.χ. το βιβλίο μου, το σπίτι σου, η μητέρα μας

Слабкий тип – **μου, σου, του, της, μας, σας, τους** – ставиться після іменника.

Δυνατός τύπος – το επίθετο **δικός,η,ο** (μου, σου, του, της, μας, σας, τους) – χρησιμοποιείται, όταν υπάρχει έμφαση ή αντιδιαστολή ή όταν δεν υπάρχει το ουσιαστικό,

π.χ. το δικό μου σπίτι, η δική μας αίθουσα, τα δικά τους βιβλία.

Сильный тип – прикметник **δικός,η,ο** (μου, σου, του, της, μας, σας, τους) – використовується, коли існує акцент (особлива увага) або протиставлення або коли не ставиться іменник.

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με σωστή κτητική αντωνυμία.

Заповніть пропуски потрібним присвійним займенником.

το τετράδιο _____ (εγώ)

η φίλη _____ (εμείς)

ο παππούς _____ (ο Γιάννης)

το μολύβι _____ (εσύ)

η γάτα _____ (η Μαρία και η αδερφή της)

ο καθηγητής _____ (η κόρη)

ο γιατρός _____ (εσείς)

η κούκλα _____ (το παιδί)

2. Να αντικαταστήσετε το αδύνατο τύπο της κτητικής αντωνυμίας με το δυνατό.

Замініть слабкий тип присвійного займенника на сильний.

η απόφασή της –

τα χρήματά μου –

η μέθοδός τους –

του σπιτιού μας –

οι φίλοι σας –

των φορεμάτων σου –

τις ελπίδες του –
το αγόρι μας –
τους αδερφούς μου –
την αγάπη σου –

3. Να αντικαταστήσετε το δυνατό τύπο της κτητική αντωνυμίας με το αδύνατο.

Замініть сильний тип присвійного займенника на слабкий.

το δικό μας τηλέφωνο –
της δικής σου τσάντας –
τους δικούς του φοιτητές –
των δικών σας καθηγητών –
οι δικοί μου σκύλοι –
του δικού του δωματίου –
οι δικές μας φίλες –
την δική της σάκα –
ο δικός σου καθρέφτης –
τις δικές σας κάρτες –

4. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

Перекладіть речення.

1. Це ваша аудиторія? – Так, наша.
2. Де їх батько? – Він у школі.
3. Моя кімната дуже простора, а твоя – ні.
4. Її дочка вивчає грецьку та англійську мови.
5. Дай мені мій телефон!
6. Їх друзі зараз в університеті.
7. Це його викладач, а не його брата.
8. Ваші квіти у вазі на столі.

3. Απόλυτα αριθμητικά.

Кількісні числівники.

Τα **απόλυτα αριθμητικά** φανερώνουν ορισμένο πλήθος από ουσιαστικά, έναν αριθμό.

Кількісні числівники вказують на певну кількість іменників, певне число.

Τα απόλυτα αριθμητικά είναι άκλιτα εκτός από *ένας (μία, ένα), τρεις (τρεις, τρία), τέσσερις (τέσσερις, τέσσερα)*.

Кількісні числівники не відмінюються, окрім *ένας (μία, ένα), τρεις (τρεις, τρία), τέσσερις (τέσσερις, τέσσερα)*.

Αριθμοί	Απόλυτα αριθμητικά
1	ένας, μία/μια, ένα
2	δύο, δυο
3	τρεις, τρία
4	τέσσερις, τέσσερα
5	πέντε
6	έξι
7	εφτά (επτά)
8	οχτώ (οκτώ)
9	εννιά (εννέα)
10	δέκα
11	έντεκα
12	δώδεκα
13	δεκατρείς, δεκατρία
14	δεκατέσσερις, δεκατέσσερα
15	δεκαπέντε
16	δεκαέξι (δεκάξι)
17	δεκαεφτά (δεκαεπτά)
18	δεκαοχτώ (δεκαοκτώ)
19	δεκαεννιά (δεκαεννέα)

20	είκοσι
30	τριάντα
40	σαράντα
50	πενήντα
60	εξήντα
70	εβδομήντα
80	ογδόντα
90	ενενήντα
100	εκατό

Το απόλυτο αριθμητικό **ένας, μία, ένα**

	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Όνομ.	ένας	μία, μια	ένα
Γεν.	ενός	μιας	ενός
Αιτ.	ένα(ν)	μία, μια	ένα

Το απόλυτο αριθμητικό **τρεις, τρεις, τρία**

	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Όνομ.	τρεις	τρεις	τρία
Γεν.	τριών	τριών	τριών
Αιτ.	τρεις	τρεις	τρία

Το απόλυτο αριθμητικό **τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα**

	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Όνομ.	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
Γεν.	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων

Αιτ.	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
------	----------	----------	---------

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά των προτάσεων με το αριθμητικό της παρένθεσης στο κατάλληλο γένος και την κατάλληλη πτώση.

Заповніть пропуски числівником у необхідному роді та відмінку.

1. Σήμερα έπαιξα ποδόσφαιρο με _____(4) φίλους μου. Παίξαμε με τη μπάλα _____ (1) απ' αυτούς.
2. Χτες φάγαμε στο σπίτι _____(1) φίλης μου. Ήμασταν συνολικά _____(3) φίλες στο τραπέζι, γιατί η φίλη μου είχε καλέσει και _____(1) άλλη φίλη μας.
3. Μπαίνοντας στο σπίτι _____(1) φίλου μου, φοβήθηκα πολύ, γιατί με κυνήγησε _____ (1) σκύλος που έχει.
4. Τον περασμένο μήνα έμαθα τα βήματα _____(3) χορών πολύ καλά. Το μήνα αυτό ελπίζω να μάθω τα βήματα άλλων _____ (4) και να μπορέσω να πάρω μέρος σε _____(1) διαγωνισμό που γίνεται στο τέλος του μήνα.
5. Πάνω σε _____(1) θρανίο, υπήρχαν οι τσάντες _____(3) μαθητών, ενώ στο διάδρομο έπαιζαν _____(4) μαθητές της τάξης. Η τσάντα του _____(1) ήταν κρεμασμένη στην πλάτη του.
6. Ακούσαμε πρώτα τον ήχο _____(1) σειρήνας και αμέσως είδαμε τους γιατρούς και τους νοσοκόμους _____(3) ασθενοφόρων, να τρέχουν στον τόπο του ατυχήματος και να περιποιούνται τα τραύματα των _____(4) επιβατών του αυτοκινήτου.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα απόλυτα αριθμητικά από 1 ως 20 (βάζοντας τα ουσιαστικά στο σωστό τύπο).

Заповніть пропуски кількісними числівниками від 1 до 20 (поставте іменники у правильну форму)

1. Στο σχολείο μας δουλεύουν _____ (13, δάσκαλος) και _____ (14, δασκάλα)

2. Βλέπω _____ (1, γνωστός) μου στο δρόμο.
3. Διάβασα _____ (8, ιστορία) στο περιοδικό.
4. Έχω _____ (6, αδερφός) και _____ (1, αδερφή)
5. Στη χώρα μας υπάρχουν _____. (12, ποτάμι)
6. Το σπίτι μας έχει _____. (9, διαμέρισμα)
7. Ο φίλος μου έχει πάντα στην τσέπη του _____. (1, αναπτήρας)
8. Αυτό το κτίριο έχει _____. (11, παράθυρο)
9. Στην πόλη μας βρίσκονται _____. (13, μουσείο)
10. Οι ονομασίες _____ (7, λίμνη) είναι παρμένες από την ιστορία της χώρας μας.
11. _____ (20, φοιτητής) σπουδάζουν στην ομάδα μας.
12. Η κατάσταση _____ (3, άρρωστος) είναι καλή.
13. Από το περίπτερο αγόρασαν _____ (18, εφημερίδα).
14. Έμαθα _____ (10, τραγούδι).
15. Ο Κώστας και η Μαρία έχουν _____ (1, παιδί).
16. Εργάζονται κατά _____ (2, μήνας).
17. Είναι το διαμέρισμα _____ (4, δωμάτιο).
18. Η γιαγιά μου έχει _____ (15, εγγονή).
19. Το επάγγελμα _____ (1, ανιψιός) είναι αρχιτέκτονας και _____ (1, ανιψιά) είναι γιατρός.
20. _____ (6, μπλούζα) έχουν μαύρο χρώμα.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα απόλυτα αριθμητικά από 10 ως 100 (βάζοντας τα ουσιαστικά στο σωστό τύπο).

Заповніть пропуски кількісними числівниками від 10 до 100 (поставте іменники у правильну форму)

1. Έχουμε _____. (10, νέος γείτονας)
2. Για τη γιορτή στρώσαμε _____. (33, τραπέζι)
3. Πέρασαν _____ (100, μέρα) από τότε.
4. Στο Πανεπιστήμιό μας εργάζονται _____. (67, καθηγητής)

5. Ο θεός μου έχει _____ (44, πρόβατο) στο εξωχικό του σπίτι.
6. Πρέπει να μάθουμε _____. (78, κανόνας)
7. Στους τοίχους βρίσκονται _____. (25, εικόνα)
8. Από τον πόλεμο γύρισαν _____ (99, νικητής)
9. Στους Ολυμπιακούς αγώνες παίρνουν μέρος _____ (53, αθλητής) από την χώρα μας.
10. _____ (84, εβδομάδα) οι αρχαιολόγοι έψαχναν το αρχαίο κάστρο και τελικά το βρήκαν.

4. Να μεταφράσετε τις προτάσεις στα ελληνικά.

Перекладіть речення.

1. В нашій квартирі п'ять кімнат.
2. Бачу чотири лінійки.
3. На карті знаходяться сім міст.
4. Мій друг купує дванадцять картин.
5. Скільки років твоїй дочці? – Моїй дочці двадцять три роки.
6. Ми вивчаємо один діалог на кожному уроці.
7. Біля театру знаходяться шістдесят шість машин.
8. Дев'яносто чотири хлопці навчаються в нашому університеті.

Κείμενα – Διάλογοι

1. Εγώ και η οικογένειά μου

Με λένε Μαρία. Είμαι από την Ουκρανία, από τη Μαριούπολη. Είμαι 17 χρονών και είμαι ανύπαντρη. Είμαι φοιτήτρια και σπουδάζω στο Κρατικό Πανεπιστήμιο της Μαριούπολης στο πρώτο έτος και μαθαίνω ξένες γλώσσες: νεοελληνικά, αγγλικά και λατινικά. Μόλις άρχισα να μαθαίνω ελληνικά και δεν έχω καλή προφορά ακόμα, δεν ξέρω και δεν καταλαβαίνω πολλές λέξεις, αλλά τα ελληνικά μ' αρέσουν πάρα πολύ και θέλω να τα μάθω τέλεια. Αλλά αυτό θέλει πολλή

δουλειά και το καταλαβαίνω. Όπως είπα πια, μένω στη Μαριούπολη. Εδώ μένει και η οικογένειά μου.

Η οικογένειά μου δεν είναι μεγάλη. Έχω πατέρα, μητέρα και έναν αδερφό. Τον πατέρα μου τον λένε Πέτρο. Είναι 45 χρονών. Είναι μηχανικός το επάγγελμα και δουλεύει στο εργοστάσιο. Όλη την ημέρα κουράζεται στη δουλειά για να μη μας λείπει τίποτα. Θέλει να είμαστε ευτυχισμένοι και χαρούμενοι. Το βράδυ γυρίζει κουρασμένος από την εργασία του. Κάθε φορά με ρωτάει πώς πάνε οι σπουδές μου.

Τη μητέρα μου τη λένε Ελένη και είναι 41 χρονών. Είναι ψηλή και όμορφη γυναίκα. Είναι σπιτονοικοκυρά και όλη την ημέρα είναι στο πόδι. Οι δουλειές του σπιτιού δεν τελειώνουν ποτέ. Πάντα βοηθώ τη μητέρα μου: καθαρίζω το σπίτι, τακτοποιώ τα πράγματα, πηγαίνω για ψώνια στα μαγαζιά.

Τους αγαπώ πάρα πολύ τους γονείς μου. Είναι καλοί άνθρωποι. Για μένα είναι ό,τι καλύτερο υπάρχει στον κόσμο. Αυτοί μου έδωσαν τη ζωή, με φροντίζουν, με έμαθαν πολλά πράγματα: να σέβομαι τους μεγαλύτερούς μου και να τους εκτιμώ, να αγαπώ τη ζωή. Δίπλα τους νιώθω ευτυχισμένη, προσπαθώ να μην τους πικραίνω ποτέ. Στους γονείς μου χρωστάω ό,τι έχω στη ζωή μου.

Τον αδερφό μου τον λένε Νίκο. Είναι 14 ετών και πηγαίνει στο σχολείο και είναι μαθητής της Δευτέρας τάξης Γυμνασίου. Είναι ένας από τους καλύτερους μαθητές της τάξης του. Οι γονείς είναι περήφανοι γι' αυτόν. Του αρέσει πολύ το ποδόσφαιρο και γυμνάζεται συχνά.

Η γιαγιά και ο παππούς μας δεν μένουν μαζί μας. Μένουν στο Κίεβο. Εκεί μένουν και οι πολλοί συγγενείς μας.

Αγαπώ πάρα πολύ την οικογένειά μου. Είμαστε καλοί φίλοι. Το βράδυ η μητέρα μου στρώνει το τραπέζι και τρώμε όλοι μαζί, λέμε τα νέα της ημέρας. Μετά βλέπουμε τηλεόραση ή παίζουμε κανένα παιχνίδι. Συχνά ακούμε μουσική. Ο πατέρας μου παίζει καλά πιάνο. Καμιά φορά πηγαίνουμε στο θέατρο ή τον κινηματογράφο. Εκεί βλέπουμε νέες ταινίες.

Αγαπώ την οικογένειά μου. Όταν λείπουν, τους νοσταλγώ πάρα πολύ.

(πηγή: 50 усных тем)

Λεξιλόγιο

η οικογένεια

η μητέρα

ο πατέρας

ο αδερφός

η αδερφή

ο παππούς

η γιαγιά

κουράζομαι

λείπω

είμαι στο πόδι

έδωσαν (δίνω)

φροντίζω

οι συγγενείς

νοσταλγώ

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

Дайте відповідь на питання

1. Πώς λέγεσαι; Ποιος είσαι;
2. Πού σπουδάζεις και τι μαθαίνεις;
3. Από πόσα μέλη αποτελείται η οικογένειά σου;
4. Τι μπορείς να πεις για τον πατέρα σου;
5. Τι μπορείς να πεις για τη μητέρα σου;
6. Έχεις κανένα αδερφό ή καμιά αδερφή;
7. Γιατί αγαπάς τους γονείς σου;
8. Πώς περνάτε τον ελεύθερο χρόνο με την οικογένεια;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις και τις εκφράσεις στα ελληνικά.

Поясніть слова і вислови грецькою мовою.

ανύπαντρος, -η, η σπιτονοικοκυρά, είμαι στο πόδι, νοσταλγώ

Γ. α) Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

Знайдіть синоніми в тексті.

χρόνος, εργάζομαι, ψωνίζω, εκτιμώ, αθλούμαι, καινούριος, απουσιάζω, περιποιούμαι, στενοχωρώ, κοιτάζω

β) Να βρείτε τα αντώνυμα από το κείμενο.

Знайдіть антоніми в тексті.

δυστυχισμένος, ξεκουράζομαι, λυπημένος, μισώ, το πρωί, χωριστά, τελειώνω

Δ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

Складіть речення зі словами

λείπω, χρωστώ, περήφανος, τακτοποιώ, βοηθώ

Ε. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του θέματος «η οικογένεια».

Заповніть пропуски словами за темою «родина».

1. Ο πατέρας μου έχει έναν αδερφό. Αυτός είναι _____ μου.
2. Η μητέρα του πατέρα μου είναι _____ μου.
3. Ο ξάδερφός μου έχει μια κόρη. Αυτή είναι _____ μου.
4. Η μητέρα μου έχει ακόμα έναν γιο. Αυτός είναι _____ μου.
5. Ο πατέρας μου έχει μια αδελφή. Αυτή είναι _____ μου.
6. Ο θείος μου έχει έναν γιο. Αυτός είναι _____ μου.
7. Η Μαρία είναι παντρεμένη με τον Αλέξη. Ο Αλέξης είναι _____ της.
8. Ο πατέρας μου είναι παντρεμένος με τη Μαρία. Αυτή είναι _____ μου. Δεν είναι μητέρα μου.
9. Η μητέρα μου έχει έναν αδελφό. Αυτός είναι _____ μου.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

Перекладіть речення.

1. Моя родина – це найкраще, що є в моєму житті.
2. Моя двоюрідна сестра вивчає грецьку філологію в університеті та цікавиться історією Давньої Греції.
3. Костя єдина дитина в родині, тому він має все, що забажає.
4. Мій старший брат одружений і живе з родиною окремо від батьків, а молодша сестра незаміжня та живе з батьками.
5. Батьки завжди хочуть, щоб їхні діти були щасливі.
6. Батьки пишаються своїми дітьми.
7. Я завжди намагаюся допомогати батькам та ніколи їх не засмучувати.
8. Наша родина дуже дружня, ми завжди проводимо вільний час разом – граємо, слухаємо музику, ходимо до театру або у кіно.
9. Бабуся і дідусь обожають своїх онуків.
10. Родина – це найдорожче, що є у людини в житті.

2. Η οικογένεια

A – Πού ζουν οι γονείς σου, Γιώργο; Έχεις αδέρφια;

B – Οι γονείς μου ζουν στο Βόλο, και έχω τέσσερα αδέρφια: δύο αδελφούς και δύο αδελφές. Εσύ;

A – Εμείς δεν είμαστε μεγάλη οικογένεια. Έχω μόνο μία αδελφή.

B – Μένετε με τους γονείς σας;

A – Ναι, μένουμε μαζί.

B – Εμείς όμως δε μένουμε μαζί, γιατί όλα τα αδέρφια μου είναι παντρεμένα κι εγώ σπουδάζω.

A – Βλέπεις συχνά τους γονείς σου και τα αδέρφια σου;

B – Ναι, πηγαίνω συχνά στους γονείς μου και στους αδελφούς μου, αλλά όχι και στις αδελφές μου, γιατί μένουν πολύ μακριά.

A – Γράφεις συχνά στις αδελφές σου;

B – Όχι, αλλά παίρνω κάθε βδομάδα τηλέφωνο.

(πηγή: Τα νέα ελληνικά για ξένους)

Λεξιλόγιο

ζω

τα αδέρφια

παντρεμένος,η,ο

παίρνω τηλέφωνο

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

Дайте відповідь на питання

1. Πώς είναι η οικογένεια του Α.;
2. Πώς είναι η οικογένεια του Β.;
3. Μένουν με τις οικογένειές τους;
4. Ο Β. πηγαίνει συχνά στις αδελφές του;

B. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

Складіть речення зі словами

τα αδέρφια, οι γονείς, μένω, σπουδάζω, μακριά

Γ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του διαλόγου.

Заповніть пропуски словами діалогу.

1. Εμείς _____ στο χωριό.
2. Η μητέρα μου έχει ακόμα έναν γιο, είναι _____ μου.
3. Ο φίλος μου δεν έχει γυναίκα, δεν είναι _____.
4. Αγαπώ πολύ _____ μου, με αγαπούν και αυτοί και με βοηθούν πάντα.
5. Κάθε μέρα _____ τη φίλη μου και μιλάμε με τις ώρες.

Δ. Να σχηματίσετε με τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σας το διάλογο με το θέμα «Η οικογένεια».

Складіть діалог за темою «Родина»

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Γραμματική

1. Ουδέτερα σε -μα ανισοσύλλαβα.

Іменники середнього роду із закінченням -μα нерівноскладові.

Ενικός αριθμός		
Όνομ.	το βή-μα	το άγαλ-μα
Γεν.	του βή-ματος	του αγάλ-ματος
Αιτ.	το βή-μα	το άγαλ-μα
Κλητ.	- βή-μα	- άγαλ-μα
Πληθυντικός αριθμός		
Όνομ.	τα βή-ματα	τα αγάλ-ματα
Γεν.	των βη-μάτων	των αγάλ-μάτων
Αιτ.	τα βή-ματα	τα αγάλ-ματα
Κλητ.	- βή-ματα	- αγάλ-ματα

Προσοχή!

➤ Τα ουδέτερα σε -μα ανισοσύλλαβα στη Γενική πληθυντικού τονίζονται στην παραλήγουσα.

Іменники середнього роду із закінченням -μα нерівноскладові у Родовому відмінку множини мають наголос на другому складі.

➤ Όταν τα ουσιαστικά είναι τρισύλλαβα, κατεβάζουν τον τόνο στη Γενική ενικού και στον πληθυντικό κατά μία συλλαβή.

Коли іменники мають три склади, вони переносять наголос у Родовому відмінку однини та множини на один склад.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα παρακάτω ουσιαστικά.

Провідімініайте іменники

το θέμα , το κάλυμα

2. Να βάλετε τους τόνους.

Поставте наголос в іменниках

το διαμέρισμα – του διαμερισματος, των διαμερισματος, τα διαμερισματα

το θαύμα – του θαυματος, τα θαυματα, των θαυματων

το πρόβλημα – του προβληματος, τα προβληματα, των προβληματος

3. Να βάλετε το ουσιαστικό σε γενική πτώση (ενικού και πληθυντικού αριθμού).

Поставте іменник у родовому відмінку (однини та множини).

το γράμμα

το ζήτημα

το σώμα

το δέμα

το διάλειμμα

4. Να βάλετε στον πληθυντικό.

Поставте у множині.

1. Η κακοκαιρία προξένησε ρήγμα στο φράγμα του ποταμού.

2. Η απάντηση του ερωτήματος να είναι σύντομη.

3. Πρόσεξε ιδιαίτερα το σχήμα του χαρτονομίσματος.

4. Η λύση του προβλήματος ήταν δύσκολη.

5. Μερικοί ξεχωρίζουν από το χρώμα του δέρματος.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση.

Поставте іменники у потрібному відмінку.

1. Ο ήχος _____ με ησυχάζει. (το κύμα)

2. Σε _____ σχηματίζουμε προτάσεις και γράφουμε ασκήσεις. (το μάθημα)
3. Τα παιδιά φωνάζουν πολύ την ώρα _____. (το διάλειμμα)
4. Μερικά _____ του σπιτιού μας είναι πολύ μεγάλα. (το διαμέρισμα)
5. _____ προς _____ προχωράμε. (το βήμα)
6. Εδώ πουλιούνται όλα _____. (το πράγμα)
7. Οι αρχαίοι Ινδοί είχαν κατοικίες με διάφορα _____. (το σύστημα)
8. Η μελέτη των ουράνιων _____ αποτελεί το αντικείμενο της Αστρονομίας. (το σώμα)
9. _____ μας είναι η Μαρία και η Ελένη. (το όνομα)
10. Το χρώμα _____ που αγοράζω είναι μπλε. (το ύφασμα)

2. Ουδέτερα σε -ος ισοσύλλαβα.

Іменники середнього роду із закінченням -ος рівноскладові.

<i>Ενικός αριθμός</i>		
Όνομ.	το δάσ-ος	το έδαφ-ος
Γεν.	του δάσ-ους	του εδάφ-ους
Αιτ.	το δάσ-ος	το έδαφ-ος
Κλητ.	- δάσ-ος	- έδαφ-ος
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>		
Όνομ.	τα δάσ-η	τα εδάφ-η
Γεν.	των δασ-ών	των εδαφ-ών
Αιτ.	τα δάσ-η	τα εδάφ-η
Κλητ.	- δάσ-η	- εδάφ-η

Προσοχή!

➤ Τα ουδέτερα σε -ος στη Γενική πληθυντικού τονίζονται στη λήγουσα.

Іменники середнього роду із закінченням -ος рівноскладові у Родовому відмінку множини мають наголос на першому складі.

➤ Τα ουδέτερα τρισύλλαβα στον πληθυντικό (εκτός από τη Γενική) κατεβάζουν τον τόνο στην παραλήγουσα.

Трискладові іменники у множині (окрім Родового відмінку) переносять наголос на другий склад.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα παρακάτω ουσιαστικά.

Провідімняйте іменники

το χείλος, το μέγεθος

2. Να βάλετε τους τόνους.

Поставте наголос в іменниках

το πέλαγος – του πελαγους, τα πελαγη, των πελαγων

το άνθος – του ανθους, τα ανθη, των ανθων

το στέλεχος – τα στελεχη, των στελεχων, του στελεχους

3. Να βάλετε το ουσιαστικό σε γενική πτώση (ενικού και πληθυντικού αριθμού).

Поставте іменник у родовому відмінку (однини та множини).

το πλήθος

το μέγεθος

το ύψος

το έθνος

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση.

Заповніть пропуски іменниками у потрібному відмінку

1. Φυτεύουν _____ στον κήπο τους. (το άνθος)

2. Προσπαθούμε να μην κάνουμε _____ στις ασκήσεις. (το λάθος)

3. Σε δύσκολες στιγμές _____ ενώνεται. (το έθνος)

4. Εδώ πουλιούνται _____ όλων _____. (το πράγμα, το είδος)

5. Ο αρχηγός _____ πρέπει να είναι υπεύθυνος . (το κράτος)
6. Η ελληνική ναυτιλία κατέχει την πρώτη θέση όσον αφορά _____ της. (το σκάφος)
7. Οι περισσότεροι ραδιοφωνικοί σταθμοί εκπέμπουν στα μεσαία _____ . (το μήκος, το κύμα)
8. Η συνεργασία _____ είναι απαραίτητη για την ειρήνη και την πρόοδο. (το κράτος)
9. Οι στρατιώτες υπερασπίζονται _____ της πατρίδας τους. (το έδαφος)
10. Το τηλέφωνο είναι σε _____ του διαδρόμου. (το βάθος)
11. Οι δουλειές τελειώνουν σε _____ του μήνα. (το τέλος – πληθ.)
12. _____ του κτιρίου είναι 100 μέτρα. (το ύψος)

3. Τακτικά αριθμητικά

Порядкові числівники

Τα **τακτικά αριθμητικά** φανερώνουν τη θέση που παίρνει κάτι σε μια σειρά από όμοια πράγματα.

Порядкові числівники вказують на місце, яке займає щось у низці однакових предметів.

Τα τακτικά αριθμητικά κλίνονται όπως τα επίθετα σε -ος,η,ο.

Порядкові числівники відмінюються як і прикметники із закінченнями -ος,η,ο.

Αριθμοί	Τακτικά αριθμητικά
1	πρώτος, -η, -ο
2	δεύτερος, -η, -ο
3	трітос, -η, -ο
4	τέταρτος, -η, -ο
5	πέμπτος, -η, -ο
6	έκτος, -η, -ο

7	έβδομος, -η, -ο
8	όγδοος, -η, -ο
9	ένατος, -η, -ο
10	δέκατος, -η, -ο
11	ενδέκατος, -η, -ο
12	δωδέκατος, -η, -ο
13	δέκατος, -η, -ο τρίτος, -η, -ο
14	δέκατος, -η, -ο τέταρτος, -η, -ο
15	δέκατος, -η, -ο πέμπτος, -η, -ο
16	δέκατος, -η, -ο έκτος, -η, -ο
17	δέκατος, -η, -ο έβδομος, -η, -ο
18	δέκατος, -η, -ο όγδοος, -η, -ο
19	δέκατος, -η, -ο ένατος, -η, -ο
20	εικοστός, -η, -ο
30	τριακοστός, -η, -ο
40	τεσσαρακοστός, -η, -ο
50	πεντηκοστός, -η, -ο
60	εξηκοστός, -η, -ο
70	εβδομηκοστός, -η, -ο
80	ογδοηκοστός, -η, -ο
90	ενενηκοστός, -η, -ο
100	εκατοστός, -η, -ο

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα τακτικά αριθμητικά από 1 ως 20 (βάζοντας τα ουσιαστικά στο σωστό τύπο).

Заповніть пропуски порядковими числівниками від 1 до 20 (поставте іменники у правильну форму)

1. Η κόρη μου πηγαίνει σε _____ . (5, τάξη)

2. Πρέπει να ανεβούμε σε _____ . (7, όροφος)
3. Είναι _____ (1, φορά) που πηγαίνω ταξίδι στην Αμερική.
4. Κάθε _____ (8, πόρτα) είναι μπλε.
5. Οι φοιτητές κάνουν _____ . (12, άσκηση)
6. Τα τακτικά αριθμητικά τελειώνουν σε -τος εκτός από _____ , _____ . (2,7,8)
7. Το σπίτι μου είναι _____ (13) δεξιά.
8. Ποιος κάθισε σε _____ ; (16, θέση)
9. Βλέπεις αυτό _____ (11, παράθυρο), είναι το δωμάτιό μου.
10. Πρέπει να διαβάσετε _____ . (19, παράγραφος)
11. Βρισκόμαστε τώρα σε _____ . (4, αίθουσα)
12. Θέλω να μάθω τα λόγια _____ (10, τραγούδι) σ' αυτό το δίσκο.
13. Αύριο θα δούμε στην τηλεόραση _____ . (2, διαγωνισμός)
14. _____ (8, κόρη) του είναι μαθήτριά.
15. Είναι _____ (7, λεωφόρος) που διασχίζουμε.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα τακτικά αριθμητικά από 10 ως 100 (βάζοντας τα ουσιαστικά στο σωστό τύπο).

Заповніть пропуски порядковими числівниками від 10 до 100 (поставте іменники у правильну форму).

1. Σήμερα είναι _____ (21, Σεπτέμβριος)
2. _____ (28, Οκτώβριος) είναι μεγάλη εθνική γιορτή.
3. Σου λέω _____ (100, φορά). Πρόσεχε στο δρόμο.
4. Αυτό το κείμενο βρίσκεται σε _____ . (67, σελίδα)
5. Είναι _____ (36, αγώνας) αυτών των δύο ποδοσφαιρικών ομάδων.
6. Έκανε και _____ (80, σχέδιο) της ζωής του.
7. Είναι _____ (45, έτος) της δουλειάς του.
8. Τελείωσε και _____ (74, παράσταση) σ' αυτό το θέατρο.
9. Αυτό γράφεται σε _____ . (53, κανόνας)

10. Στο κατάστημά μας μπήκε _____ . (90, πελάτης)

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των αριθμητικών (απόλυτο ή τακτικό).

Заповніть пропуски правильним видом числівника (порядковим або кількісним).

1. Στην αυλή παίζουν _____ . (23, παιδί)

2. Το μωρό είναι _____ . (1, έτος)

3. Για _____ (1, φορά) σε συγχωρώ.

4. Η Ελλάδα βρέχεται με πάνω από _____ (3, θάλασσα)

5. Ο διάλογος που πρέπει να μάθω βρίσκεται σε _____ (13, σελίδα)

6. Στη βιβλιοθήκη μας είναι πάνω από _____ (100, βιβλίο) και εγώ παίρνω πια _____ . (27, βιβλίο)

7. Μέχρι τώρα αγοράσαμε _____ (48, πίνακας) και σήμερα αγοράζουμε _____ (49, πίνακας)

8. Οι εκθέσεις _____ (4, μαθητής) είναι υπέροχες.

9. Το περιεχόμενο _____ (12, μυθιστόρημα) που τα διάβασα, ήταν πολύ ενδιαφέρον.

10. Είναι _____ (8, άνοιξη) όταν κάνει πολύ ζέστη, χωρίς χιόνια και βροχές.

11. Μια διεθνής εταιρία ζητάει _____ . (73, υπάλληλος)

12. Κατά το σχολικό έτος έχουμε _____ (84, μάθημα) ελληνικών.

13. Ο παππούς μου είναι _____ . (93, χρόνος)

14. _____ (17, Νοέμβριος) θυμάται η Ελλάδα τον ηρωισμό των φοιτητών του Πολυτεχνείου.

15. _____ (9, παράγραφος) βρίσκεται σε _____ . (σελίδα, 31)

16. Σας ζητάω ησυχία _____ . (110, φορά)

17. _____ (4, αθλητής) έρχονταν λίγο πιο πίσω από το Γιώργο που
τερμάτισε _____ (1).
18. Είναι _____ (3, πόλη) της χώρας σε πληθυσμό.
19. _____ (5, κυρία) στη σειρά πρόσφερε δύο χιλιάδες.

4. Δεικτικές αντωνυμίες

Вказівні займенники

Δεικτικές αντωνυμίες λέγονται εκείνες που τις χρησιμοποιούμε όταν δείχνουμε:

Вказівними називаються займенники, які ми використовуємо, коли показуємо:

αυτός, αυτή, αυτό цей, ця, це	δείχνουμε κοντινά πράγματα	Θα πάμε εκδρομή αυτές τις μέρες.
(ε)τούτος, (ε)τούτη, (ε)τούτο цей, ця, це	δείχνουμε πολύ κοντινά πράγματα	Τούτο είναι το κτήμα μου.
εκείνος, εκείνη, εκείνο той, та, те	δείχνουμε μακρινά πράγματα	Εκείνο το καλοκαίρι περάσαμε όμορφα.
τέτοιος, τέτοια, τέτοιο такий, така, таке	δείχνουμε ποιότητα	Δεν μου αρέσει τέτοια κατάσταση.
τόσος, τόση, τόσο стільки	δείχνουμε ποσότητα	Περάσαμε τόσες δοκιμασίες μαζί.

Προσοχή!

➤ Μετά τις αντωνυμίες *αυτός, τούτος, εκείνος* το ουσιαστικό χρησιμοποιείται με το οριστικό άρθρο, ενώ μετά τις αντωνυμίες *τέτοιος, τόσος* το ουσιαστικό χρησιμοποιείται χωρίς άρθρο (μπροστά από την αντωνυμία *τέτοιος* μπορεί να τεθεί ένα αόριστο άρθρο, π.χ. ένα τέτοιο ταξίδι).

Після займенників *αυτός, τούτος, εκείνος* іменник використовується з означеним артиклем, а після займенників *τέτοιος, τόσος* іменник використовується без артикля (перед займенником *τέτοιος* може стояти неозначений артикль)

➤ Πολύ συχνά οι αντωνυμίες *αυτός* και *εκείνος* χρησιμοποιούνται με τα επιρρήματα *εδώ* και *εκεί* αντίστοιχα, π.χ. *αυτός* *εδώ* ο άνθρωπος, *εκείνη* *εκεί* η γυναίκα).

Часто займенники *αυτός* та *εκείνος* використовується з прислівниками *εδώ* та *εκεί* відповідно, π.χ. *αυτός* *εδώ* ο άνθρωπος, *εκείνη* *εκεί* η γυναίκα).

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη αντωνυμία στο σωστό τύπο.

Заповніть пропуски відповідним займенником у правильній формі.

1. Πώς ανέχεσαι _____ συμπεριφορά; (τέτοιος, αυτός, εκείνος)
2. _____ το σπίτι είναι πολύ μεγάλο για μένα. (εκείνος, αυτός, τέτοιος)
3. Τι θέλει _____ εδώ ο κύριος; (αυτός, εκείνος, τόσος)
4. Εδώ έρχεται _____ κόσμος! (αυτός, τέτοιος, τόσος)
5. _____ τον καιρό οι άνθρωποι πέθαιναν νέοι. (τόσος, τέτοιος, εκείνος)
6. Δεν αντέχω _____ ανθρώπους. (αυτός, εκείνος, τέτοιος)
7. Τα διαμερίσματα _____ του σπιτιού που είναι μπροστά μας είναι μεγάλα. (αυτός, εκείνος, τέτοιος)
8. _____ κόπος πήγε χαμμένος. Τι να κάνουμε τώρα; (εκείνος, τόσος, τέτοιος)
9. Μου αρέσει το χρώμα _____ εκεί της φούστας στη βιτρίνα. (αυτός, εκείνος, τέτοιος)
10. Και εγώ έχω μια _____ πολυθρόνα στο σπίτι μου. (τόσος, εκείνος, τέτοιος)

2. Να συμπληρώσετε με την κατάλληλη δεικτική αντωνυμία τις παρακάτω προτάσεις

Заповніть відповідним вказівним займенником наступні речення.

1. _____ το σπίτι είναι δικό μου (δείχνουμε το σπίτι από μακριά).

2. _____ το μολύβι είναι δικό σου (κρατάς το μολύβι).
3. _____ ήταν σε όλη τη ζωή του. (μιλάς για την ποιότητα του ανθρώπου).
4. _____ μεγάλο ήταν το κύμα που σηκώθηκε (δείχνεις).
5. _____ είναι ο δάσκαλός μου (ο δάσκαλος σου είναι λίγο μακριά).
6. _____ είναι το αυτοκίνητό μου (δείχνεις το αυτοκίνητο).
7. _____ είναι η μαμά μου (δείχνεις τη μαμά σου από μακριά).
8. _____ ψηλός ήταν ο πλάτανος (δείχνεις το ύψος του πλάτανου).
9. _____ είναι ο αδερφός μου (δείχνεις τον αδερφό σου).
10. _____ παντελόνι θα φορέσω σήμερα (κρατάς το παντελόνι σου).

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη δεικτική αντωνυμία.

Заповнить пропуски відповідним вказівним займенником.

1. Δεν ξέχασα καθόλου _____ τα χρόνια που κάναμε παρέα.
2. _____ η στιγμή υπήρξε το παν για μένα.
3. Γιατί κάνεις παρέα με _____ ανθρώπους;
4. _____ συμπεριφορά δεν περίμενα από σένα.
5. _____ την συμπεριφορά δεν την περίμενα απ' αυτούς.
6. Πέρασαν _____ χρόνια και αυτός δεν ξέχασε ακόμη τίποτε.
7. Μη λες _____ λόγια.
8. Πώς λέγεται _____ το μέρος;
9. Δεν πιστεύω πια _____ ανθρώπους.
10. Δίνω _____ βιβλία _____ είστε.
11. Βλέπεις _____ το πουλί που πετάει;
12. Μπορείς να μου πεις τι θέλει _____ ο άνθρωπος από μας;
13. Έχω _____ βιβλία που δεν ξέρω τι να τα κάνω.
14. Οι καταστροφές μετά από μια _____ καταιγίδα θα είναι τεράστιες.
15. Καθίστε σε _____ εκεί το τραπέζι μέχρι να επιστρέψω.
16. Τα αυτοκίνητα που περνούν έξω από την τάξη μας κάνουν _____ θόρυβο που δεν ακούμε τον καθηγητή μας.
17. Γνωρίζετε _____ τις φοιτήτριες;

18. Δεν πρέπει να κάνεις _____ πράγματα.
19. Να κάνετε _____ τις ασκήσεις για το ερχόμενο μάθημα.
20. Είμαι _____ χρόνια εδώ και ακόμα να συνηθίσω σε _____ το κλίμα.

5. Ερωτηματικές αντωνυμίες.

Питальні займенники.

Ερωτηματικές αντωνυμίες λέγονται εκείνες που τις μεταχειριζόμαστε όταν ρωτούμε.

Питальними називаються займенники, які ми використовуємо, коли ставимо питання.

Το άκλιτο **τι; (ιμο)** π.χ. Τι παιδιά είναι αυτά; Τι διαβάζουμε;

Το **ποιος; ποια; ποιο;** (χτο? який? яка? яке?) π.χ. Ποιος είναι αυτός; Για ποιο πράγμα μιλάς;

Το **πόσος; πόση; πόσο;** (скільки?) π.χ. Πόσους φίλους έχεις; Πόση ώρα πέρασε;

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	ποιος	ποια	ποιο
Γεν.	ποιου (ποιανού)	ποιας (ποιανής)	ποιου (ποιανού)
Αιτ.	ποιον	ποια	ποιο
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	ποιοι	ποιες	ποια
Γεν.	ποιων (ποιανών)	ποιων (ποιανών)	ποιων (ποιανών)
Αιτ.	ποιους	ποιες	ποια

Προσοχή!

➤ Συχνά για τη γενική του **ποιος** χρησιμοποιούμε τη Γενική του **τι – τίνος** (στον ενικό) και **τίνων** (στον πληθυντικό), π.χ. Τίνος είναι η τσάντα; Τίνων παιδί είναι ο μικρός;

Часто для родового відмінку займенника **ποιος** ми використовуємо родовий відмінок займенника **τι – τίνος** (в однині) και **τίνων** (у множині).

➤ Η αντωνυμία πόσος,η,ο κλίνεται όπως τα επίθετα σε -ος,η,ο.

Займенник πόσος,η,ο відмінюється як і прикметники із закінченням -ος,η,ο.

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της ερωτηματικής αντωνυμίας ποιος,α,ο.

Заповніть пропуски правильною формою питального займенника ποιος,α,ο.

1. _____ είναι η ιστορία της χώρας σας;
2. _____ είναι ο αδερφός του;
3. _____ βλέπεις από το παράθυρο; - Την Άννα.
4. _____ γλώσσες ξέρεις;
5. _____ είναι αυτό το ωραίο σπίτι; - Του φίλου μου.
6. Σε _____ απευθύνεστε;
7. _____ βιβλία σου αρέσουν;
8. _____ λέξεις δεν ξέρεις σ' αυτό το κείμενο;
9. _____ μαθητές τημώρησε ο δάσκαλος;
10. Από _____ αγόρασες το κρέας;
11. _____ είναι οι βαλίτσες; - Των γονέων μας;
12. _____ ξέρεις από τις φίλες μου;
13. Με _____ κάνεις παρέα;
14. _____ παίρνει το αυτοκίνητό σου;
15. _____ φόρεμα είναι αυτό; - Της φίλης μου.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της ερωτηματικής αντωνυμίας πόσος,η,ο.

Заповніть пропуски правильною формою питального займенника πόσος,η,ο.

1. _____ φορές την εβδομάδα πηγαίνεις στο σχολείο;
2. _____ καιρό είσαι στην Αμερική;
3. _____ φοιτητές πηγαίνουν στο θέατρο;
4. _____ είναι η απόσταση από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη;

5. _____ κρέας αγόρασες χθες;
6. Η χώρα σας έχει ιστορία _____ αιώνων;
7. _____ μαθήτριες υπάρχουν στην τάξη σας;
8. _____ χρόνια πέρασαν από τότε;
9. _____ άντρες ξέρεις από την παρέα μου;
10. _____ ώρα περιμένεις;

3. Να υπογραμμίσετε τις ερωτηματικές αντωνυμίες στις παρακάτω προτάσεις.

Підкресліть питальні займенники у реченнях.

Σε ποιόν ανήκει αυτό το στυλό; Από ποιόν το αγοράζεις; Πόσα χρήματα το πληρώνεις; Τι γράφεις με αυτό; Πόσο μελάνι έχει μέσα και πόσο καιρό πιστεύεις ότι θα κρατήσει; Σε ποιόν θα το έκανες δώρο αν το δώριζες; Ποια μέρα θα πάμε παρέα να αγοράσω και εγώ ένα; Πόσο μακριά είναι το βιβλιοπωλείο;

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη ερωτηματική αντωνυμία.

Заповніть пропуски відповідним питальним займенником.

1. _____ βδομάδες είστε στην πόλη μας;
2. _____ δυσκολίες βρήκατε στις ασκήσεις;
3. _____ δεν προσέχει πάντα το κόκκινο φανάρι;
4. _____ είδους ύφασμα είναι αυτό;
5. _____ είναι οι φίλοι σου;
6. _____ άνθρωπος είναι;
7. _____ δουλειά κάνετε;
8. _____ τετράδια θέλετε;
9. _____ χώρες της Ευρώπης επισκεφτήκατε;
10. Με _____ θα πάτε στην εκδρομή; - Με τους γονείς.
11. Με _____ ασχολείστε;
12. _____ άσκηση κάνετε;
13. _____ βιβλίο είναι αυτό, γιατί δεν είναι δικό μου;

14. _____ μέρα είναι σήμερα;
15. _____ ελληνικά βιβλία έχετε;

5. Перекладіть.

1. Кому ти робиш подарунки на свята?
2. Чий це будинок?
3. Скільки грошей він отримує за цю роботу?
4. Скільки часу продовжується ваша відпустка?
5. Чий це карти? – Мого брата.
6. В який день ми йдемо у театр?
7. Які слова ти вчиш швидко?
8. На якій вулиці живе твій колега?

Κείμενα – Διάλογοι

1. Ο καλύτερος μου φίλος.

Τη βάση για μια φιλία αποτελούν κοινά ενδιαφέροντα, ειλικρίνεια και εμπιστοσύνη. Είναι πολύ σημαντικό στη ζωή σου να έχεις έναν πιστό φίλο. Πάντα σε βοηθάει, τον εμπιστεύεσαι το μυστικό και είσαι σίγουρος πως δε θα προσβάλλει. Είναι δίπλα σου σε όλες τις δύσκολες στιγμές σου.

Έχω πολλούς φίλους, κοντά τους περνώ ευχάριστα τις ελεύθερες ώρες μου. Όλοι τους είναι καλά παιδιά. Από όλους, όμως, ξεχωρίζω τον Γιώργο. Τον γνωρίζω από τα παιδικά μου χρόνια και κάθε μέρα η φιλία μας γίνεται όλο και πιο στενή. Τον αγαπώ πάρα πολύ. Είναι ψηλός και μελαχρινός. Έχει μεγάλα και ζωηρά μάτια. Πάντα είναι γελαστός και χαρούμενος. Είναι πολύ καλός μαθητής.

Όταν μιλάω, μ' ακούει με προσοχή. Με μεγάλη χαρά βοηθάει τους συμμαθητές του. Στα παιχνίδια μας τον έχουμε πάντα αρχηγό.

Σέβεται τους γονείς του και τους μεγαλύτερους του. Ονειρεύεται να μπει στο Πανεπιστήμιο για να γίνει δάσκαλος.

Με τον φίλο μου βρισκόμαστε μαζί πολλές ώρες, παίζουμε, λέμε αστεία, ακούμε μουσική, κάνουμε βόλτες. Πολύ ωραία περνάμε αυτές τις ώρες. Στην τάξη,

στο σχολείο, στο σπίτι τον αγαπούν παντού, γιατί είναι ειλικρινής, ευγενικός και μεγαλόκαρδος. Πιστεύω ότι θα μείνουμε φίλοι για πάντα.

Ένας αληθινός φίλος είναι μεγάλος θησαυρός.

Λεξιλόγιο

η φιλία

η ειλικρίνεια

η εμπιστοσύνη

πιστός,ή,ό

προσβάλλω

ξεχωρίζω

γελαστός,ή,ό

χαρούμενος,η,ο

ο αρχηγός

ονειρεύομαι

ευγενικός,ή,ό

ο θησαυρός

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι αποτελεί βάση για μια αληθινή φιλία;
2. Γιατί είναι σημαντικό να έχεις έναν πιστό φίλο;
3. Ποιος είναι ο καλύτερος φίλος του παιδιού;
4. Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του φίλου του;
5. Γιατί όλοι αγαπούν τον φίλο του;
6. Τι είναι για σένα ένας αληθινός φίλος;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

η εμπιστοσύνη, πιστός, μεγαλόκαρδος

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

ελεύθερος, ξεχωρίζω, στενός, ο αρχηγός, ο θησαυρός

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Απόψε είμαι _____, γι' αυτό μπορούμε να πάμε σινεμά.
2. Ο φίλος μου ξέρει όλα τα _____ μου.
3. Η αδερφή μου είναι ο πιο _____ άνθρωπος που γνωρίζω. Πάντα λέει την αλήθεια.
4. Τα παιδάκια ονειρεύονται να βρουν ένα μεγάλο _____.
5. Η Ελένη ακούει _____ το παραμύθι που της λέει ο παππούς.
6. Είσαι τίμιος άνθρωπος και _____ φίλος, γι' αυτό σου έχω απόλυτη _____.
7. Το παιδί είναι πολύ _____. Δε κάθεται ούτε μια στιγμή στη θέση.
8. Ο Κώστας είναι _____ της τάξης μας, όλοι οι συμμαθητές τον σέβονται.
9. Έχω τη μεγάλη μου _____ να σας γνωρίσω τη φίλη μου.
10. Με τους φίλους μου πάντα περνάμε _____.

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Людей поєднують спільні інтереси.
2. Довіра є основою дружніх стосунків.
3. Мій друг веселий та завжди розповідає цікаві жарти.
4. Моя краща подруга з дитинства мріє стати вчителькою.
5. Я вірю, що дружба це краще, що має людина у житті.
6. Наші стосунки стають все міцнішими день за днем.
7. Ми маємо багато друзів, але справжній друг – один.
8. Дуже важливо мати друга, який завжди допомагає у складні моменти життя.

ΣΤ. Να περιγράψετε το καλύτερο φίλο σας.

2. Πώς θέλω τον φίλο μου.

Όλοι μας νιώθουμε την ανάγκη να έχουμε κάποιο φίλο, που να τον αγαπούμε και να μας αγαπά το ίδιο και να μοιραζόμαστε μαζί του τις χαρές και τις λύπες μας. Έναν τέτοιο πιστό και καλό φίλο θα ήθελα κι εγώ να έχω.

Θα ήθελα βέβαια να είναι ο φίλος μου όμορφος, αλλά και να μην είναι δε θα με πείραζε. Θέλω να έχω ένα φίλο κεφάλτο, χαρούμενο και χαμογελαστό. Να πηγαίνουμε μαζί στο σχολείο κάθε πρωί - αν καθόμαστε στην ίδια γειτονιά - ή να με περιμένει με το γλυκό του χαμόγελο στην αυλή του σχολείου.

Θέλω το φίλο μου εργατικό, μελετηρό, καλοσυνάτο, γλυκομίλητο.

Θέλω να έχω ένα φίλο, που να τον νιώθω και να με νιώθει σαν αδερφό. Να είμαστε τόσο πολύ συνδεδεμένοι, όπως ο Δάμων και ο Φιντίας της Ιστορίας. Να αγαπάει τα βιβλία και να μπορώ να μάθω κι εγώ και να πάρω κάτι ωφέλιμο και καλό απ' αυτόν. Να μπορεί και να θέλει να μου λύσει κάποια απορία μου. Θέλω να είναι από τους καλύτερους μαθητές της τάξης του. Να βοηθάει τους συμμαθητές του στα μαθήματά τους, να σκέφτεται πριν μιλήσει και να μην προσβάλλει ποτέ τους άλλους. Θέλω να μ' ακούει προσεκτικά, όταν έχω να του πω κάτι, και να μου βρίσκει μια σωστή λύση στα προβλήματά μου. Να μου κρατάει συντροφιά, όταν αρρωσταίνω, και να μοιράζεται μαζί μου κάθε χαρά και λύπη. Να πηγαίνουμε παντού μαζί, να είμαστε τόσο αγαπημένοι σαν να έχουμε ένα σώμα και μια ψυχή.

Έξω από το σχολείο θέλω ο φίλος μου να είναι ευγενικός και καλός με όλους. Να σέβεται και να αγαπά τους γονείς του. Να χαίρεται με τις επιτυχίες και να λυπάται για τις αποτυχίες τις δικές μου και των συμμαθητών του. Να βοηθάει τους φτωχούς συμμαθητές του και όλους τους άλλους που έχουν ανάγκη.

Θα ήθελα ένα φίλο που να περνάω μαζί του όλες μου τις ελεύθερες ώρες. Να παίζουμε, να τραγουδάμε, να περνούμε ευχάριστα.

Θέλω ένα φίλο χωρίς μεγάλα ελαττώματα, χωρίς κακές συνήθειες, αλλά με προτερήματα και αρετές. Να τον αγαπούν όλοι, στο σχολείο, στη γειτονιά, στο σπίτι. Να καμαρώνω γι' αυτόν μαζί με τους άλλους.

Θα είμαι πολύ ευτυχισμένος, αν γνωρίσω ένα τέτοιο παιδί και γίνουμε φίλοι, γιατί μες στη ζωή ένας καλός, ειλικρινής φίλος είναι μεγάλος θησαυρός. Θα φροντίσω

τότε να κρατήσω τη φιλία αυτή άσβηστη για όλη μου τη ζωή. Γιατί πολύ σοφά ο λαός μας λέει: « Ο πόχει φίλο ακριβό, έχει μεγάλο θησαυρό».

Λεξιλόγιο

η ανάγκη

θα ήθελα

κεφάλτος,η,ο

μελετηρός,ή,ό

καλοσυνάτος,η,ο

πειράζω

η γειτονιά

ωφέλιμος,η,ο

η απορία

κρατώ συντροφιά

η επιτυχία

η αποτυχία

οι κακές συνήθειες

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Γιατί όλοι χρειαζόμαστε έναν φίλο;
2. Τι χαρακτήρα πρέπει να έχει ο φίλος σας;
3. Πώς πρέπει να συμπεριφέρεται ο φίλος σας στο σχολείο και έξω απ' αυτό;
4. Τι θέλετε να κάνετε μαζί με τον φίλο;
5. Σε τι πρέπει να βοηθάει αληθινός φίλος;
6. Τι είναι ο καλύτερος φίλος για σας;
7. Πώς καταλαβαίνετε την έννοια «φιλία»;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις και τις φράσεις στα ελληνικά.

γλυκομίλητος, κρατάω συντροφιά, προσβάλλω, μελετηρός, ωφέλιμος, το ελάττωμα

Γ. Να βρείτε στο κείμενο ζευγάρια συνώνυμων και αντώνυμων.

Δ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις και φράσεις.

νιώθω την ανάγκη, μοιράζομαι, θα ήθελα, πειράζω, συνδεδεμένος, ωφέλιμος, αποτυχία, κακή συνήθεια, θησαυρός, καμαρώνω για, σέβομαι

Ε. Συμπληρώστε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Ο φίλος μου είναι _____. Διαβάζει πολύ και είναι ο καλύτερος μαθητής στην τάξη.
2. Εάν δεν έρθεις για φαγητό, θα _____ την κυρία Χριστοδούλου που μπήκε σε κόπο να σου μαγειρέψει.
3. Πρέπει να μάθετε να _____ τα παιχνίδια σας με τους φίλους σας.
4. Είναι _____ για την υγεία σου να τρως φρούτα κάθε μέρα.
5. Η Μαρία δεν πρόλαβε να μαγειρέψει, αλλά δεν _____. Μπορούμε να πάμε έξω να φάμε.
6. Αν έχει κάποιος _____ πάνω σ' αυτά που είπα να σηκώσει το χέρι του.
7. Κανείς δεν περίμενε η τελευταία του ταινία να είναι τόσο μεγάλη _____.
8. Πρέπει να _____ τους μεγαλύτερούς σου.
9. Δεν μπορούσε να ξεπεράσει τη _____ του για το θάνατο του φίλου του.
10. Ο _____ των πειρατών είναι κρυμμένος κάπου πάνω σε αυτό το νησί.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Дружба потрібна у будь-якому віці, бо життя без друзів не має сенсу.
2. Молоді люди завжди відчують потребу у друзях, в яких вони знаходять підтримку.
3. Я хотів би, щоб мій друг був добрий, веселий та завжди у гуморі.
4. Я щасливий, бо маю друга, яким можна пишатися.

5. Справжній друг ніколи не скривдить.
6. Друг завжди підтримає у скрутні моменти життя та розділе разом з тобою сум і радість. Як кажуть «Розділений біль – напівбіль, розділена радість – подвійна радість».
7. Нажаль, не існує людей без недоліків.
8. Іноді дружба з молодих років не згасає до самої старості.
9. Друзі завжди допомагають один одному.
10. Кращий друг радіє твоїм успіхам та засмучується твоїми невдачами, як своїми.

Z. Να περιγράψετε πώς θέλετε ακριβώς να είναι ο καλύτερος φίλος σας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Γραμματική

1. Οριστικές αντωνυμίες

Означальні займенники

Οι **οριστικές** λέγονται οι αντωνυμίες που ορίζουν και ξεχωρίζουν κάτι από άλλα του ίδιου είδους.

Означальними називаються займенники, які визначають та виділяють предмет із інших того ж виду.

ίδιος, ίδια, ίδιο сам (особисто) або той же, такий же	όχι κανένας άλλος	<i>Ήρθε ο ίδιος ο πατέρας του.</i>
μόνος, μόνη, μόνο сам (самотійно)	χωρίς βοήθεια κανενός, όχι με άλλους	<i>Κάνει τις δουλειές του μόνος του.</i>

Προσοχή!

- Η αντωνυμία *μόνος,η,ο* χρησιμοποιείται με τις κτητικές αντωνυμίες που δείχνουν το πρόσωπο, π.χ. *μόνος μου, μόνη της, μόνοι μας* κτλ.
- Μερικοί γλωσσολόγοι θεωρούν ότι η αντωνυμία *ίδιος,α,ο* χρησιμοποιείται σε θέση επιθέτου όταν στη χρήση της στο λόγο σημαίνει *όμοιος,α,ο*, π.χ. Πηγαίνουμε στο ίδιο σχολείο.

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με την οριστική αντωνυμία *ίδιος,α,ο*.

1. Κάνετε συνέχεια _____ λάθη.
2. Πρέπει να ρθείτε στο ραντεβού εσείς _____.
3. Μου το είπε _____ ο πατέρας του.
4. Εμείς _____ είμαστε υπεύθυνοι για τις πράξεις μας.
5. Έκαναν πάλι _____ εκδρομή.
6. Η ομάδα θα παίξει με _____ παίχτες.

7. Ταξιδεύουμε πάντα με _____ πλοίο.
8. Είστε _____, δεν αλλάξατε καθόλου.
9. Το κατάλαβε και _____ πως δε γίνεται τίποτα.
10. Μου λέει πάντα _____, βαρέθηκα να τον ακούω.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με την οριστική αντωνυμία μόνος,η,ο.

1. Τα παιδιά μαγείρεψαν το φαγητό _____.
2. Εμείς διαβάζουμε τα ποιήματα _____.
3. Πέτρο, γιατί κάθεται εκεί _____.
4. Η Ελένη ντύνεται _____, είναι μεγάλο κορίτσι πια.
5. Εσείς θα πάτε _____ στην εκδρομή.
6. Εγώ κάνω πάντα τις ασκήσεις _____.
7. Οι άντρες διορθώνουν _____ τις βλάβες του ηλεκτρικού.
8. Το κορίτσι _____ σκουπίζει το πάτωμα και πλένει τα πιάτα.
9. Προσπαθεί να κάνει τα πάντα _____ χωρίς να ζητήσει βοήθεια κανενός.
10. Οι κοπέλλες _____ ήρθαν, κανένας δεν τους το ζήτησε.

3. Να συμπληρώσετε με την κατάλληλη οριστική αντωνυμία τα κενά των παρακάτω προτάσεων.

1. Αρχηγός των Ελλήνων στη μάχη, ήταν _____ ο Κολοκοτρώνης.
2. Η Μαρία κατόρθωσε και έλυσε _____ το πρόβλημα.
3. Στα εγκαίνια ήταν παρών _____ ο πρόεδρος της εταιρίας.
4. Αν θέλεις να κάνεις κάτι ξεκίνα το _____.
5. Εμείς με την φίλη μου πηγαίνουμε σε _____ λέσχη.
6. Όλο αυτό το φαγητό το έφαγε _____.
7. Καθάρισε όλο το σπίτι _____.
8. Αυτό το παιδί κάθεται _____.
9. Εκείνος ο άνθρωπος ζει _____.
10. Τη συνέντευξη την έδωσε _____ ο πρωθυπουργός της χώρας.

2. Επίθετα σε -ης,α,ικο ανισοσύλλαβα.

Прикметники із закінченням -ης,α,ικο нерівноскладові.

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	ο πεισματάρ-ης	η πεισματάρ-α	το πεισματάρ-ικο
Γεν.	του πεισματάρ-η	της πεισματάρ-ας	του πεισματάρ-ικου
Αιτ.	τον πεισματάρ-η	την πεισματάρ-α	το πεισματάρ-ικο
Κλητ.	- πεισματάρ-η	- πεισματάρ-α	- πεισματάρ-ικο
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	οι πεισματάρ-ηδες	οι πεισματάρ-ες	τα πεισματάρ-ικα
Γεν.	των πεισματάρ-ηδων	των (πεισματάρ-ικων)	των πεισματάρ-ικων
Αιτ.	τους πεισματάρ-ηδες	τις πεισματάρ-ες	τα πεισματάρ-ικα
Κλητ.	- πεισματάρ-ηδες	- πεισματάρ-ες	- πεισματάρ-ικα

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα παρακάτω επίθετα.

Прові́дміні́йте прикметники.

τεμπέλης,α,ικο, γκρινιάρης,αικο.

2. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις.

Доповніть закінчення.

τους κατσούφ ____

τον ναζιάρ ____

την κοκκινομάλλ ____

των κλαψιάρ ____ (θηλ.)

η φοβητσιάρ ____

τα πεισματάρ ____

το μικρούλ ____

οι μαυρομάτ ____ (θηλ.)

3. Να συμφωνήσετε το επίθετο με το ουσιαστικό και να γράψετε τις φράσεις αλλάζοντας μόνο τον αριθμό.

Узгодьте прикметник з іменником та напишіть словосполучення змінюючи тільки число.

η (κουτσομπόλης) γειτόνισσα –

το (ξανθομάλλης) κορίτσι –
τον (παραπονιάρης) άνθρωπο –
της (πενηντάρης) γυναίκας –
ο (αρρωστιάρης) υπάλληλος –
του (ξεχασιάρης) παιδιού –
την (ζηλιάρης) φίλη –
του (γκρινιάρης) φίλου –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων με άρθρα.

Заповнить пропуски правильною формою прикметників з артиклем.

1. Κανένας δεν είχε καμιά αμφιβολία ότι ο γέρος εκείνος ήταν πολύ _____ . (γκρινιάρης)
2. Χτες μας έφεραν μια κούκλα _____ . (σγουρομάλλης)
3. Ήταν ένα αγόρι _____ . (φοβισιάρης)
4. Οι _____ επιμένουν στη γνώμη τους και δεν μπορούν να συνεννοηθούν με κανέναν. (πεισματάρης)
5. Στο σπίτι μας είχαμε πάντοτε δυο όμορφες γάτες, μόνο που έτρεμαν το καθετί, ήταν πολύ _____ . (φοβισιάρης)
6. Ακούστηκε πάλι το κελάηδημα _____ (έτσι το λέγαμε από το χρώμα του λαιμού του) πουλιού. (κοκκινολαίμης)
7. Οι γιοι μου είναι _____ . (τεμπέλης)
8. Χαρακτηριστικό _____ είναι το πείσμα. (πεισματάρης)
9. Ο δάσκαλος τιμώρησε _____ μαθήτριες. (τεμπέλης)
10. Ξέρεις το όνομα αυτών των δύο _____ αντρών. (σγουρομάλλης)
11. Τα μικρά παιδιά πολλές φορές είναι _____ . (ναζιάρης)
12. Δεν ξέρω τι θέλει από μένα αυτή _____ κοπέλλα. (γκρινιάρης)
13. Οι γιαγιάδες γίνονται πολύ _____ . (ξεχασιάρης)
14. Μου αρέσει να παίζω με _____ σκύλους. (παιχνιδιάρης)
15. Ο αδερφός μου προτιμάει _____ κοπέλλες. (μακρυμάλλης)
16. Και τα δύο παιδιά του είναι πολύ _____ . (αρρωστιάρης)

17. Αν ρωτήσεις _____ άνθρωπο γιατί ζηλεύει, δε θα σου απαντήσει.
(ζηλιάρης)
18. Δεν μπορώ να υποφέρω _____ μαθητές. (πεισματάρης)
19. Η μητέρα μου είναι _____. (σαραντάρης)
20. Βαρέθηκα να ακούω τη φωνή αυτής _____ φοιτήτριας.
(παραπονιάρης)

3. Επίθετο πολύς, πολλή, πολύ

Прикметник багато

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
Γεν.	του (πολλού)	της πολλής	του (πολλού)
Αιτ.	τον πολύ	τη πολλή	το πολύ
Κλητ.	- (πολύ)	- (πολλή)	- (πολύ)
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
Γεν.	των πολλών	των πολλών	των πολλών
Αιτ.	τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά
Κλητ.	- (πολλοί)	- (πολλές)	- (πολλά)

Προσοχή!

- Οι τύποι που βρίσκονται σε παρένθεση δεν είναι εύχρηστοι.
- Δεν πρέπει να μπερδεύουμε το ουδέτερο του επιθέτου *πολύς* με το επίρρημα *πολύ*. Το επίθετο χρησιμοποιείται με τα ουσιαστικά, ενώ το επίρρημα με τα ρήματα ή με άλλα επιρρήματα, π.χ. Πίνω πολύ νερό – Πίνω πολύ.

Ασκήσεις

1. Να διαλέξετε το σωστό.

2. Виберіть правильне.

1. Υπάρχει _____ κόσμος στην παραλία.

- α) πολύ β) πολύς γ) πολλή δ) πολλοί
2. Έχει _____ κίνηση στους δρόμους.
α) πολύ β) πολλή γ) πολλοί δ) πολλά
3. Έχω _____ Ελληνίδες φίλες.
α) πολλές β) πολλούς γ) πολλοί δ) πολύ
4. Βάζω _____ ζάχαρη στο γάλα μου.
α) πολύ β) πολλή γ) πολλοί δ) πολλά
5. Μην πίνεις _____ κρασί.
α) πολλά β) πολλή γ) πολύ δ) πολλοί
6. Υπάρχουν _____ βιβλία στη βιβλιοθήκη μου.
α) πολύς β) πολύ γ) πολλά δ) πολλές
7. Ξέρω _____ ξένους.
α) πολλές β) πολλούς γ) πολλοί δ) πολλά
8. Οι γονείς _____ φίλων μου δε ζουν πια.
α) πολλούς β) πολλές γ) πολλοί δ) πολλών
9. Μου αρέσει να πίνω _____ νερό.
α) πολλά β) πολλή γ) πολλοί δ) πολύ

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με το επίθετο πολύς στο σωστό τύπο.

Заповніть пропуски прикметником багатом в правильній формі.

Αγαπημένη μου Ελένη,

Έχω _____ νέα, αλλά σου στέλνω μόνο αυτό το γραμματάκι, γιατί έχω _____ δουλειές και δεν έχω καιρό. Στην πολυκατοικία μου μένουν _____ Έλληνες κι έτσι μαθαίνω νέα σου. Η Αθήνα έχει _____ κόσμο και _____ φασαρία. Φέτος το χειμώνα κάνει _____ κρύο. Ελπίζω ότι το καλοκαίρι δε θα κάνει _____ ζέστη.

Όταν βρω καιρό, θα σου ξαναγράψω. Σου στέλνω _____ φιλιά.

Με _____ αγάπη,

Μαρία.

3. Να μεταφράσετε.

Перекладіть.

1. Я вижу много детей на дороге.
2. Жизнь многих людей сложная.
3. У него много сложностей и проблем в жизни.
4. У многих греков нет машины.
5. Я не приглашаю много друзей на свой праздник.
6. У тебя сегодня не много работы.
7. Мы готовим много блюд.
8. Есть много островов и много красивых побережий в Эгейском море.
9. На представления не ходит много народа.

4. Να σημειώσετε το επίθετο ή το επίρρημα.

Визначте, чи це прикметник або прислівник.

1. Αγαπάει πολύ τα παιδιά της.
2. Το πολύ φαγητό δεν κάνει καλό.
3. Ζεσταίνομαι πολύ το καλοκαίρι.
4. Δεν αισθάνεται πολύ καλά σήμερα.
5. Είναι πολύ τυχερός άνθρωπος.
6. Είναι πολύ νωρίς ακόμα.
7. Πίνει πολύ κρασί αλλά δεν μεθάει πολύ.
8. Μου φέρνετε πολύ νερό και λίγο κρασί;

Κείμενα – Διάλογοι

1. Το πανεπιστήμιο της Αθήνας.

Σήμερα στο μάθημα η καθηγήτρια μας μιλάει για το Πανεπιστήμιο της Αθήνας. Το Πανεπιστήμιο αυτό είναι το πρώτο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του νέου ελληνικού κράτους. Λειτουργεί από το 1837. Πολλοί γνωστοί Έλληνες ιστορικοί, λογοτέχνες, πολιτικοί παράγοντες είναι απόφοιτοι του Πανεπιστημίου της Αθήνας.

Το Πανεπιστήμιο βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας σ' ένα ωραίο νεοκλασικό κτίριο στην οδό Πανεπιστημίου. Τώρα εδώ στεγάζεται η Πρυτανεία του Πανεπιστημίου. Και οι πανεπιστημιακές σχολές στεγάζονται σήμερα σε πολλά κτίρια σε διάφορες περιοχές της ελληνικής πρωτεύουσας. Οι περισσότερες όμως σχολές βρίσκονται στη σύγχρονη Πανεπιστημιούπολη.

Στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας λειτουργούν επτά σχολές: Φιλοσοφική, Παιδαγωγική, Νομική, Θεολογική, Φυσικό-Μαθηματική, Ιατρική, Οδοντιατρική. Κάθε σχολή έχει διάφορα τμήματα. Για παράδειγμα, η Φιλοσοφική Σχολή έχει Φιλοσοφικό, Φιλολογικό, Ιστορικό-Αρχαιολογικό και Ψυχολογικό Τμήμα. Κάθε σχολή έχει τους τομείς και τη γραμματεία της. Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν γύρω στις 45 χιλιάδες φοιτητές. Εδώ διδάσκουν γνωστοί επιστήμονες και καθηγητές. Πολλές αίθουσες, βιβλιοθήκες, σπουδαστήρια, σύγχρονα εργαστήρια είναι στη διάθεση των φοιτητών. Οι φοιτητές κάνουν πρακτική εξάσκηση σε σχολεία, νοσοκομεία, επιχειρήσεις, καθώς και σ' άλλα ιδρύματα.

Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας έχει μερικές φοιτητικές εστίες που βρίσκονται σε διάφορες συνοικίες της ελληνικής πρωτεύουσας. Οι εστίες έχουν εστιατόρια, κυλικεία, αναγνωστήρια, αίθουσες κινηματογράφου, λέσχες, διάφορες αθλητικές εγκαταστάσεις. Στις εστίες οι φοιτητές κοιμούνται, τρώνε, διαβάζουν, ξεκουράζονται, διασκεδάζουν. Εδώ συζητούνται σπουδαία προβλήματα της εποχής μας. Εδώ οι φοιτητές συναντιούνται με καλλιτέχνες, αθλητές, επιστήμονες, με συνομήλικούς τους από άλλες χώρες.

Στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν πολλοί ξένοι φοιτητές από διάφορες χώρες της Ευρώπης, της Ασίας και της Αφρικής. Όλοι τους στην αρχή μαθαίνουν ελληνικά στην Πανεπιστημιακή λέσχη.

Πανεπιστήμια υπάρχουν επίσης στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τα Γιάννενα και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

Λεξιλόγιο

ανώτατος,η,ο

εκπαιδευτικός,ή,ό

το ίδρυμα
λειτουργώ
ο απόφοιτος
στεγάζομαι
το κτίριο
η σχολή
σύγχρονος,η,ο
ο τομέας
η γραμματεία
το σπουδαστήριο
είναι στη διάθεση
η εξάσκηση
η φοιτητική εστία
ο συνομήλικος

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πότε άρχισε να λειτουργεί το Πανεπιστήμιο Αθηνών;
2. Πού βρίσκεται το Πανεπιστήμιο;
3. Πόσες και ποιες σχολές λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο;
4. Τι έχουν στη διάθεσή τους οι φοιτητές;
5. Πώς είναι οι φοιτητικές εστίες;
6. Από ποιες χώρες φοιτητές σπουδάζουν στο Πανεπιστήμιο Αθηνών;
7. Σε ποιες άλλες πόλεις της Ελλάδας υπάρχουν πανεπιστήμια;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις και τις εκφράσεις στα ελληνικά.

το ΑΙΕ, ο απόφοιτος, στεγάζομαι, σύγχρονος, το αναγνωστήριο, ο συνομήλικος

Γ. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

η γειτονιά, το σπίτι, δουλεύω, διάσημος, μοντέρνος, αναπαύομαι

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Στις μικρές πόλεις δεν υπάρχουν _____ ιδρύματα.
2. Ο αδερφός μου είναι _____ του Εθνικού Πανεπιστημίου του Κιέβου.
3. Σπουδάζω σε _____ ελληνικής φιλολογίας.
4. Οι φοιτητές των φιλολογικών τμημάτων κάνουν _____ στα σχολεία της πόλης.
5. Εκείνοι που έρχονται να σπουδάσουν από τα χωριά και άλλες πόλεις μένουν συνήθως σε _____.
6. Ο Νιούτον είναι πολύ γνωστός Άγγλος _____.
7. Στα μαθήματα πολυτολογίας _____ διάφορα προβλήματα από τη ζωή _____.
8. Η βιβλιοθήκη _____ από τις 7 το πρωί.
9. Η Μόσχα είναι _____ της Ρωσίας.
10. Στις ευρωπαϊκές χώρες σε κάθε σχεδόν πόλη υπάρχει ειδικός χώρος για τις σχολές του Πανεπιστημίου που λέγεται _____.

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. В нашому місті працюють три вищих навчальних заклади.
2. Наш факультет розташований в дуже красивому будинку.
3. Зазвичай, всі університети знаходяться в одному районі міста.
4. В цій столиці є й стародавні, й сучасні будинки.
5. Ви часто зустрічаєте випускників вашої школи?
6. Ті, хто навчається в технічних університетах, проходять практику на підприємствах.
7. Всі студенти мають в своєму розпорядженні бібліотеки та комп'ютерні класи.
8. Мені дуже подобається твій гуртожиток, тому що він дуже сучасний.
9. В нашому університеті викладають відомі літератори, науковці, діячі мистецтва тощо.

10.На цьому факультеті навчається багато іноземних студентів, які вивчають мову ще й додатково.

ΣΤ. Να περιγράψετε το δικό σας Πανεπιστήμιο.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Γραμματική

1. Σονηρημένα ρήματα

Злупі дієслова

(εγώ)	πά-ω	(εμείς)	πά-με
(εσύ)	πα-ς	(εσείς)	πά-τε
(αυτός)	πά-ει	(αυτοί)	πά-νε

Προσοχή!

Όμοια κλίνονται τα ρήματα ακούω, λέω, τρώω, φταίω, κλαίω, καίω.

Ασκήσεις

1. Να γράψετε τα ρήματα στον άλλο αριθμό.

ακούς –	καίει –
τρώμε –	ακούνε –
πάει –	κλαις –
φταίτε –	φταίω –
λέω –	τρώτε –

2. Να διαλέξετε τη σωστή κατάληξη.

- (εσύ) λε___ (-εις, -ς)
(εμείς) τρώ___ (-ουμε, -με)
(εγώ) ακού___ (-ω, -αω)
(αυτοί) πα___ (-ουν, -νε)
(εσείς) κλαί___ (-τε, -ετε)
(αυτή) καί___ (-ει, -εις)

3. Να διορθώσετε τα λάθη.

1. Το παιδί κάθεται και τρώνε το παγωτό.
2. Εμείς δεν ακούτε τίποτε.

3. Γιατί καίει τα χαρτιά σου, Γιάννη;
4. Η Μαρία κλαίω συνέχεια γιατί της πονάει το χέρι.
5. Κανείς δεν φταις γι' αυτά που έγιναν.
6. Πού πάτε η Ελένη;
7. Η φίλη σου και εσύ τρώει πολλά γλυκά;
8. Η αδερφή μου και εγώ λέω συχνά τις αστείες ιστορίες.

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Οι φοιτητές _____ την καθηγήτρια τους με προσοχή. (ακούω)
2. Ποιος _____ τα φύλλα στην αυλή; (καίω)
3. Το καλοκαίρι (εμείς) _____ πολλά φρούτα. (τρώω)
4. Πέτρο, γιατί _____ ψέματα; (λέω)
5. Η Ειρήνη _____ για το λάθος αυτό; (φταίω)
6. Παιδιά, γιατί _____; Τι έγινε; (κλαίω)
7. Κάθε Σάββατο _____ στη γιαγιά μου. (πάω)
8. Η μητέρα μου _____ την κλασική μουσική. (ακούω)
9. Συνήθως τι _____ για το πρωινό; (τρώω)
10. Ελένη, _____ τα πράγματα που δεν χρειάζεσαι; (καίω)
11. Τα βράδια εμείς με την οικογένειά μου _____ τα νέα μας. (λέω)
12. Το κορίτσι _____, γιατί χτύπησε το πόδι. (κλαίω)
13. Πότε _____ στην εκδρομή, κύριε Παυλίδη; (πάω)
14. Μερικοί άνθρωποι δεν _____ το κρέας. (τρώω)
15. _____ πάντα την αλήθεια. (λέω)

5. Να μεταφράσετε.

1. Чому ви нас не слухаєте?
2. Що вони кажуть? Ми не чуємо нічого.
3. Я не знаю, хто винен.
4. Ти знову плачеш? Що трапилось?
5. На сніданок ми їмо тільки бутерброд з сиром.

6. Коли ти не уважний, ти обпікаєш руку.

7. Куди ви йдете? – Я йду додому.

8. Як його звать? – Його звать Михайло.

2. Ρήματα Α' συζυγίας παθητικής φωνής στον ενεστώτα

Дієслова 1 дієвідміни пасивної форми у теперішньому часі

(εγώ)	γράφ-ομαι	(εμείς)	γραφ-όμαστε
(εσύ)	γράφ-εσαι	(εσείς)	γράφ-εστε
(αυτός)	γράφ-εται	(αυτοί)	γράφ-ονται

Προσοχή!

Τα συνηρημένα ρήματα παίρνουν ένα -γ- μπροστά στην κατάληξη, π.χ. λέω – λέγομαι.

Ασκήσεις

1. Να σχηματίσετε ρήματα ενεργητικής και παθητικής φωνής από τα παρακάτω ουσιαστικά:

πληρωμή: /

καθάρισμα: /

ζέστη: /

δάνειο: /

διδασκαλία: /

γυμναστική: /

πληγή: /

ακοή: /

2. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα, στην άλλη φωνή στο ίδιο πρόσωπο.

πληρώνω – χτενίζετε –

απλώνει – ακούμε –

γράφεις – λερώνουν –

χάνω – πλένουμε –

σβήνεις – λες –
τρώω – βάφει –
ζεσταίνουν – λούζουμε –
μορφώνετε – καίει –

3. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα στο άλλο αριθμό.

βρέχεσαι – κουρεύονται –
δένομαι – ζυγίζεστε –
ντύνεται – κουραζόμαστε –
κλείνεσαι – ενδιαφέρεται –
τρώγομαι – δέχεστε –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Ο Γιάννης _____ πολύ για την ιστορία της χώρας του.
(ενδιαφέρομαι)
2. _____ μόνη σου ή σε χτενίζει η μητέρα; (χτενίζομαι)
3. Τα μαλλιά της _____ κάθε δύο μήνες. (βάφομαι)
4. Παιδιά, _____; Βιαστείτε! Αργούμε! (ντύνομαι)
5. Οι γιαγιάδες μας _____ πάρα πολύ. (κουράζομαι)
6. Η πληγή _____ από τα μυκρόβια. (μολύνομαι)
7. Πώς _____; Εγώ _____ Ναταλία. (λέγομαι)
8. Κάθε πρωί εμείς με την αδερφή μου _____ στις 7. (σηκώνομαι)
9. Δέσποινα, από ποιον _____; (πληρώνομαι)
10. Κάτι θόρυβος _____ από μακριά. (ακούγομαι)
11. Όλοι μας _____ για το μέλλον. (σκέφτομαι)
12. Τα σπίτια μας _____ στην κεντρική οδό. (βρίσκομαι)
13. Τα δάση _____ κάθε καλοκαίρι. (καίγομαι)
14. Σήμερα _____ η κόρη του. (παντρεύομαι)
15. _____ με κρύο ή ζεστό νερό; (πλένομαι)
16. _____ όταν βρίσκομαι σε άγνωστο περιβάλλον. (χάνομαι)

17. Γιατί _____ εδώ κάθε βδομάδα, κύριε; (έρχομαι)
 18. Τα φρούτα _____ από τα παιδιά. (τρώγομαι)
 19. Οι διάλογοι _____ κατά δύο ώρες, το ξέρω. (μαθαίνομαι)
 20. Το καλοκαίρι συχνά _____ στη βεράντα και συζητάμε διάφορα πράγματα. (κάθομαι)

5. Να μεταφράσετε τις προτάσεις

1. О котрій приходить Софія?
2. Увечері мої батьки сидять на балконі та п'ють чай.
3. Ти уявляєш, що відбувається?
4. Ми ні про що не думаємо.
5. Мій друг працює в школі.
6. Ми бажаємо тобі всього найкращого.
7. Він відпочиває кожні вихідні на морі, тому що стомлюється на роботі.
8. Тобі потрібна моя допомога, Анна?
9. Ви готуетесь до свят?
10. Чому діти ховаються? – Вони грають у хованки.
11. Цю їжу неможливо їсти! Вона жахлива.
12. Коли ви бачитесь зі своїми друзіми?
13. Як називається ця площа?
14. З коридору чується якийсь звук.
15. Де ви зараз знаходитесь? – Ми знаходимось у Китаї.

3. Ρήματα Β' συζυγίας ενεργητικής φωνής στον ενεστώτα

Дієслова 2 дієвідміни активної форми у теперішньому часі

α' τάξη – 1-ий клас

(εγώ)	μιλ-ώ (-άω)	(εμείς)	μιλ-άμε (-ούμε)
(εσύ)	μιλ-άς	(εσείς)	μιλ-άτε
(αυτός)	μιλ-ά (-άει)	(αυτοί)	μιλ-άνε (-ούν)

Προσοχή!

Όμοια κλίνονται αγαπώ, απαντώ, βοηθώ, γελώ, γεννώ, διψώ, εκτιμώ, ζητώ, κολλώ, κολυμπώ, κουνώ, κρατώ, κρεμώ, κυβερνώ, κυνηγώ, μελετώ, μετρώ, μιλώ, νικώ, ξεχνώ, πεινώ, περπατώ, περνώ, πετώ, πηδώ, πονώ, πουλώ, προτιμώ, ρωτώ, σταματώ, συζητώ, συναντώ, τηλεφωνώ, τιμώ, τραβώ, τραγουδώ, τρυπώ, φιλώ, φορώ, φουσώ, χαιρετώ, χαλώ, χαμογελώ, χρωστώ, χτυπώ.

Ασκήσεις

1. Να γράψετε τα ρήματα στον άλλο αριθμό.

αγαπάω –	χτυπάτε –
νικάει –	φορώ –
ξεχνάς –	πετάνε –
διψάμε –	ζητάς –
πουλά –	περπατούμε –

2. Να διορθώσετε τα λάθη.

1. Ο μαθητής δεν απαντεί στις ερωτήσεις του δασκάλου.
2. Μιλάει πολύ γρήγορα, Κώστα;
3. Οι φίλοι μου κολυμπάμε πολύ καλά.
4. Παιδιά, παινάς;
5. Όταν διψάει, πίνω νερό.
6. Εμείς με την φίλη μου τραγουδάνε διάφορα τραγούδια.
7. Ποιον συνανταείς κάθε μέρα κοντά στο σπίτι σου;
8. Εσείς μιλείτε ελληνικά;

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Πάντα _____ με τα αστεία του πατέρα μας. (γελώ)
2. Ο Γιώργος _____ την κλασική μουσική παρά την μοντέρνα.
(προτιμώ)
3. Γιατί _____ την πόρτα, κύριε; Δεν υπάρχει κανένας στο σπίτι. (χτυπώ)

4. Το παιδί _____ ειλικρινώς. (χαμογελώ)
5. Οι γριές _____ τα μαύρα ρούχα. (φορώ)
6. Εμείς με την Νίκη _____ την βοήθειά σας. (ζητώ)
7. Ο Αντρέας _____ ψηλότερα απ' όλους. (πηδώ)
8. Πάντα _____ τους φίλους μου. (χαιρετώ)
9. _____ ό,τι πιάνεις στα χέρια σου! (χαλώ)
10. Οι κόρες _____ την μητέρα, αν θέλουν να μάθουν κάτι. (ρωτώ)
11. Όταν σας παρακαλούν, _____ τους ανθρώπους; (βοηθώ)
12. _____ τα ζεστά καλοκαιρινά βράδια στη βεράντα του σπιτιού μας.
(περνώ)
13. Πόσες ώρες _____ κάθε μέρα; (μελετώ)
14. Μαρία, αυτή η φούστα που _____, σου πάει πολύ. (φορώ)
15. Ο παππούς και η γιαγιά μου _____ κάθε βράδυ στο πάρκο. (περπατώ)

4. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με το σωστό ρήμα.

ξεχνώ, βοηθώ, χαμογελώ, πουλώ, κερνώ, διψώ, περνώ, ζητώ, συναντώ, πετώ, ρωτώ,
προτιμώ, σταματώ

1. Μην _____ να _____ συγγνώμη όταν κάνετε λάθος.
2. _____; Να πίνεις το νερό.
3. Τι _____, την άνοιξη ή το φθινόπωρο;
4. Σήμερα σας _____ εγώ επειδή έχω την ονομαστική γιορτή.
5. Όταν δεν ξέρει πώς να πάει κάπου, _____ τον δρόμο.
6. Δεν μας _____ ποτέ γιατί είναι εγωιστές.
7. Ο καιρός _____ και δεν αλλάζει τίποτε.
8. Τα πουλιά _____ κοντά στη γη.
9. Πότε _____ τους παλιούς συμφοιτητές σου;
10. Γιατί _____ εδώ; Απαγορεύεται το πάρκινγκ.
11. Όταν _____, αρέσετε περισσότερο στους άλλους.
12. Στην αγορά _____ διάφορα προϊόντα.

5. Να μεταφράσετε τα ρήματα και να τα βάλετε στο σωστό τύπο.

1. Πάντα _____ πώς τον λένε. (забывать)
2. Ο καιρός _____, αρχίζει να _____ πολύ και να βρέχει.
(портиться, дуть)
3. Ο σκύλος _____ από τη χαρά, όταν _____ τον δεσπότη.
(прыгать, встречать)
4. Ο νεαρός _____ σιγά γιατί του πονάνε τα πόδια. (шагать)
5. Δεν _____ από το σπíti του, γιατί δεν έχουμε χρόνο. (проходить)
6. Σε _____, μπορείς να μου φέρεις ένα ποτήρι νερό; (просить)
7. Γιατί _____ τον αδερφό σου; (бить)
8. Η κοπέλα _____, όταν τον _____. (улыбаться, приветствовать)
9. Φέτος _____ το κόκκινο, γιατί είναι της μόδας. (носить)
10. Μη _____ εδώ! Απαγορεύεται. (останавливаться)
11. Στο Πανεπιστήμιο ο γιος μου _____ την αρχιτεχτονική. (изучать)
12. Η μητέρα _____ το μωρό της και _____. (качать, петь)
13. Μη με _____, δεν ξέρω τίποτα. (спрашивать)
14. Εγώ σας _____ πάντα, αλλά εσείς δε με _____ καθόλου,
όταν σας _____. (помогать, просить)

6. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. Дякуємо, ми не голодні.
2. Моя дитина вчиться ходити.
3. Не забувайте про чищення зубів вранці та ввечері.
4. Чому ви кидаєте сміття на дорозі?
5. Ми не забуваємо слова, які ми вчимо.
6. Чому ти на мене так дивишся?
7. Вони добре проводять час зі своєю компанією.
8. Сьогодні я пригощаю, тому що в мене день народження.
9. Де продають ліки?

10. Це псує мої плани.

β' τάξη

(εγώ)	καλ-ώ	(εμείς)	καλ-ούμε
(εσύ)	καλ-είς	(εσείς)	καλ-είτε
(αυτός)	καλ-εί	(αυτοί)	καλ-ούν

Όμοια κλίνονται *αδιαφορώ, αδικώ, ανησυχώ, απειλώ, απορώ, αποτελώ, αργώ, αφαιρώ, δημιουργώ, διαρκώ, δικαιολογώ, ειδοποιώ, εξαιρώ, εξηγώ, επιθυμώ, ζω, θεωρώ, ικανοποιώ, καλλιεργώ, καλώ, κληρονομώ, μπορώ, νοσταλγώ, οδηγώ, παρακολουθώ, παρηγορώ, πληροφορώ, προσπαθώ, προχωρώ, στενοχωρώ, στερώ, συγκινώ, συμπαθώ, συμφωνώ, τηλεγραφώ, τιμωρώ, χρησιμοποιώ, ωφελώ.*

Ασκήσεις

1. Να γράψετε τα ρήματα στον άλλο αριθμό.

δημιουργεί –	εξηγούμε –
συμπαθώ –	θεωρείτε –
χρησιμοποιείς –	αποτελεί –
κληρονομούν –	μπορείς –

2. Να διορθώσετε τα λάθη.

1. (Εσύ) οδηγάς προσεκτικά;
2. Κυρία Δημητριάδη, τι δίαιτα ακολουθεί;
3. Ο πατέρας τιμωράει το παιδί.
4. Κώστα, αδιαφορώ για την υγεία σου;
5. Νοσταλγούν πάρα πολύ την πατρίδα μας.
6. Όταν γιορτάζει, καλείτε τους φίλους στο σπίτι του.
7. Αργούμε πάντα στα ραντεβού μου.
8. Πέτρο, Νίκο, μόνο δημιουργείς τα προβλήματα!

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Δε θα πάμε σ' αυτό το πάρτι, θα πάμε στο άλλο. _____; (συμφωνώ)
2. Πολλά χρόνια (εμείς) _____ σ' αυτό το σπίτι. (κατοικώ)
3. Βλέπω, _____ προσεκτικά την παράσταση. Σας αρέσει; (παρακολουθώ)
4. Είναι αδύνατο για μένα, δεν _____ να το κάνω. (μπορώ)
5. Κάθε χρόνο οι αγρότες _____ τα χωράφια τους. (καλλιεργώ)
6. Αντρέα, γιατί τόσο _____; (ανησυχώ)
7. Από την τηλεόραση μάς _____ ότι πρέπει να μένουμε στα σπίτια εξαιτίας της υπερβολικής ζέστης. (πληροφορώ)
8. Παιδιά, _____ συχνά στα μαθήματα! Τι συνέβη; (αργώ)
9. Ο Σωτήρης _____ τον παππού του. (κληρονομώ)
10. Ελένη, κάθε πότε _____ στη μητέρα σου; (τηλεφωνώ)
11. Πόσο συχνά _____ αυτή τη μηχανή; (χρησιμοποιώ)
12. Δεν _____ τους άγνωστους ανθρώπους στο σπίτι μου. (καλώ)
13. _____ να λύσουμε αυτό το πρόβλημα, αλλά δεν πετυχαίνουμε. (προσπαθώ)
14. _____ να μου κάνετε μια χάρη; (μπορώ)
15. Τα μαθήματα _____ 45 λεπτά το καθένα. (διαρκώ)

4. Να διαλέξετε το κατάλληλο ρήμα.

1. _____ για τα προβλήματα των φίλων του.
α) αδιαφορεί β) αργεί γ) ευχαριστεί
2. Δε _____ μαζί μας.
α) διαφωνεί β) συμφωνεί γ) θεωρεί
3. Πόσο _____ το έργο;
α) διαρκεί β) αποτελεί γ) δημιουργεί
4. Όταν _____ αρκετά, πετυχαίνετε.
α) χρησιμοποιείτε β) μπορείτε γ) προσπαθείτε
5. Τον _____ καλό άνθρωπο.

- α) συγχωρώ β) θεωρώ γ) συμπαθώ
6. _____ στα γενέθλιά σου και τον Αλέκο;
- α) οδηγείς β) επαινείς γ) καλείς
7. Δε με _____ καθόλου!
- α) ενοχλείτε β) κατοικείτε γ) ανησυχείτε
8. Του _____ τι πρέπει να κάνει.
- α) τηλεφωνούμε β) συμπαθούμε γ) εξηγούμε
9. Γιατί δε μας _____ στην ώρα;
- α) ακολουθούν β) πληροφορούν γ) νοσταλγούν
10. Δεν ξέρω αν _____ να σας βοηθήσω.
- α) μπορώ β) θεωρώ γ) παρακολουθώ

5. Να βάλετε το ρήμα στον κατάλληλο τύπο προσέχοντας την τάξη του ρήματος.

1. Ο φοιτητής _____ τον καθηγητή. (ρωτώ)
2. Ο πατέρας μου _____ πολύ προσεκτικά. (οδηγώ)
3. Πότε _____ τον διευθυντή; (συναντώ)
4. Οι άντρες _____ αφρό ξυρίσματος. (χρησιμοποιώ)
5. Εσύ κάθε μέρα _____ χρήματα από τον πατέρα σου. (ζητώ)
6. Το κορίτσι _____ πολύ τους γονείς του. (αγαπώ)
7. Εμείς πάντα _____ τους φίλους μας. (χαιρετώ)
8. Εμείς δε _____ στο εξωτερικό. (ζω)
9. Στην Αθήνα _____ 4.000.000 άνθρωποι. (κατοικώ)
10. Ο γιατρός _____ τους αρρώστους. (βοηθώ)
11. Εγώ _____ πάντα μια τσάντα στο χέρι. (κρατώ)
12. Εσύ ποια μαθήματα _____; (παρακολουθώ)
13. Τι _____ ο μανάβης; (πουλώ)
14. Μας _____ οι φωνές του πωλητή. (ενοχλώ)
15. Πόσο συχνά _____ στην αδερφή σας; (τηλεφωνώ)
16. Η Άννα δε _____ σωστό ότι (εσείς) δε _____ με τους συγγενείς σας. (θεωρώ, μιλώ)

17. Μην _____ ποτέ ότι δεν πρέπει _____ στα ραντεβού.
(ξεχνώ, αργώ)
18. Το παιδί _____ πολύ και πάει καλά στα μαθήματά του. (προσπαθώ)
19. Νίκο, _____ να το κάνεις; (μπορώ)
20. Πώς σας αρέσει να _____ τον καιρό σας; (περνώ)

6. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με τον κατάλληλο ρήμα.

λειτουργώ, πετώ, ξεχνώ, αργώ, περνώ, σταματώ, κληρονομώ, διψώ, ρωτώ, παρακαλώ, αποτελώ, συγχωρώ, συμφωνώ, πεινώ, καλώ

1. Μην με _____! Θα το κάνω!
2. Ευχαριστούμε, δεν _____ και δεν _____.
3. Συχνά _____ τις λέξεις που μαθαίνεις;
4. Με _____ να πάω μαζί του.
5. Γιατί _____; Κάτι ξέρεις;
6. Μην _____ τα πράγματά σας, παιδιά!
7. Εμείς _____ καλά στους φίλους μας.
8. Δε _____ με την Ελένη, δε σου πάει αυτό το φόρεμα.
9. Μας _____ να μπούμε μέσα.
10. Αυτό _____ μεγάλο πρόβλημα για σας;
11. Τα παιδιά δεν _____ τον χαρακτήρα από τους γονείς.
12. Η τηλεόραση δε _____ σωστά.
13. _____ να πάω για ύπνο.
14. Μας _____, πού είναι το φαρμακείο;

4. Αρσενικά σε -έας

Іменники чоловічого роду із закінченням -έας

	<i>Ενικός αριθμός</i>	<i>Πληθυντικός αριθμός</i>
Όνομ.	ο τομ-έας	οι τομ-είς
Γεν.	του τομ-έα	των τομ-έων

Αιτ.	τον τομ-έα	τους τομ-είς
Κλητ.	- τομ-έα	- τομ-είς

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τις παρακάτω λέξεις.

ο δεκανέας, ο σκαπανέας

2. Να γράψετε τα ουσιαστικά στον άλλο αριθμό.

του κουρέα –

τον τομέα –

ο προβολέας –

των γραμματέων –

γονέα –

τους συγγραφείς –

οι εισαγγελείς –

ο διερμηνέας –

3. Να βάλετε τα ουσιαστικά στο σωστό τύπο.

1. Για το κούρεμα πηγαίνω σε γνωστό μου _____ . (κουρέας)
2. Στην εταιρία χρειάζονται _____. (γραμματέας)
3. Αυτό το έργο έγραψαν μερικοί _____. (συγγραφέας)
4. _____ πρέπει να είναι αυστηρός και υπεύθυνος. (εισαγγελέας)
5. Τα καθήκοντα δύο _____ του διευθυντή μας είναι διαφορετικά. (γραμματέας)
6. Είμαι ειδικός σε τρεις _____ της επιστήμης. (τομέας)
7. Ξέχασα να γράψω το όνομα _____. (αποστολέας)
8. Μερικές φορές _____ τυφλώνουν τους θεατές. (προβολέας)
9. Η μητέρα του παίρνει ενεργό μέρος στον σύλλογο _____. (γονέας)
10. Πάντα συνεργαζόμαστε με _____. (ένας διερμηνέας)

4. Να συμπληρώσετε τα κενά (προσέχοντας τον τύπο των ουσιαστικών).

1. Ποιος είναι ο ταχυδρομικός σας _____; (κώδικας)
2. Οι Ολυμπιακοί _____ φέρνουν μήνυμα της ειρήνης σ'όλο τον κόσμο. (αγώνας)

3. Στην εποχή μας οι Ουκρανοί _____ δεν γράφουν πολλά βιβλία.
(συγγραφέας)
4. Περισσότεροι _____ του AIDS είναι μεταξύ _____.
(φορέας, άντρας)
5. Στο τέλος _____ κάνει πολύ κρύο. (χειμώνας)
6. Η δουλειά _____ είναι τέχνη. (κουρέας)
7. Στο κατάστημα πρέπει να πληρώνω σε _____. (ταμίας)
8. Δεν ξέρω τον ταχυδρομικό _____ σας. (τομέας)
9. Ακούμε την ψαλμωδία _____ με θαυμασμό. (ιερέας – πληθ.)
10. Όλοι _____ του Πικασσό είναι αριστούργημα. (πίνακας)

5. Επίθετα σε -ής,ής,ές.

Прикметники із закінченням -ής,ής,ές.

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	ο αφελ-ής	η αφελ-ής	το αφελ-ές
Γεν.	του αφελ-ούς	της αφελ-ούς	του αφελ-ούς
Αιτ.	τον αφελ-ή	την αφελ-ή	το αφελ-ές
Κλητ.	- αφελ-ή(ς)	- αφελ-ής	- αφελ-ές
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	οι αφελ-είς	οι αφελ-είς	τα αφελ-ή
Γεν.	των αφελ-ών	των αφελ-ών	των αφελ-ών
Αιτ.	τους αφελ-είς	τις αφελ-είς	τα αφελ-ή
Κλητ.	- αφελ-είς	- αφελ-είς	- αφελ-ή

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα παρακάτω επίθετα.

ιλλυγιώδης,ης,ες, ευφυής,ής,ές.

2. Να συνεχίσετε όπως στο παράδειγμα.

ο συνεπής

το συνεπές

οι συνεπείς

τα συνεπή

- ο πολυτελής
- ο δασώδης
- ο ασφαλής
- ο αναιδής
- ο ειλικρινής

3. Να βάλετε τις φράσεις στη πτώση που προτείνεται.

- ο αφελής άνθρωπος – τους
- το συνεχές ωράριο – τα
- ο επιεικής δάσκαλος – του
- η λεπτομερής περιγραφή – την
- το ευγενές παιδί – του
- ο διεθνής διαγωνισμός – των
- η αμμώδης περιοχή – οι
- ο μανιώδης καπνιστής – τον
- το πολυτελές έπιπλο – των
- η αγενής κοπέλλα – της
- ο προσεχής μήνας – οι

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων με άρθρα.

1. Δε συμπαθούσε τους αυστηρούς, ο ίδιος μάλιστα ήταν πολύ _____ . (επιεικής)
2. Και σήμερα ακόμη εξακολουθεί να είναι Πρόεδρος _____ Ερυθρού Σταυρού. (διεθνής)
3. Σε πολλές χώρες ζουν οι Έλληνες _____. (ομογενής)
4. Το όνομα _____ αγώνα είναι η ζωή. (διαρκής)
5. Τα κράτη πρέπει να σέβονται _____ συμφωνίες. (διεθνής)
6. _____ ωράριο την κουράζει. (συνεχής)
7. Ποιες προτάσεις ονομάζονται _____ ; (ελλιπής)
8. Ο Γιάννης και ο Γιώργος είναι _____. (συνεπής)

9. Το πρώτο γήπεδο κατασκευάστηκε από τον _____ φήμης αρχιτέκτονα. (διεθνής)
10. Υπάρχουν ήρωες που θέλουν να μείνουν _____. (αφανής)
11. Κι αυτή η πρόταση είναι _____. (ελλιπής)
12. Οι όροι της συνθήκης ήταν _____. (ιδεώδης)
13. Πρέπει να προσέχουμε τον εαυτό μας για να είμαστε _____.
(υγιής)
14. Η τάξη μας έχει πολύ _____ μαθητές. (επιμελής)
15. Είμαι υπάλληλος ενός _____ πρακτορείου. (διεθνής)
16. Οι παρατηρήσεις του καθηγητή είναι πάντα _____. (ουσιώδης)
17. Κάνει _____ περιγραφή του περιστατικού. (λεπτομερής)
18. Το διαμέρισμά του είναι _____. (πολυτελής)
19. Αυτά τα κορίτσια είναι _____. (ατυχής)
20. Βλέπω _____ αδερφούς του κάθε μέρα στο σχολείο. (επιμελής)
21. Χαρακτηριστικό _____ ανθρώπου είναι η υγεία. (υγιής)
22. Ξέρεις τα ονόματα _____ σπουδαστριών αυτών; (αγενής)
23. Κάνω παρέα με _____ παιδιά. (επιεικής)
24. Αύριο αναμένουμε _____ ανέμους. (ασθενής)
25. Ο καθηγητής του έβαλε καλό βαθμό λόγω _____ απάντησης.
(σαφής)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Τα Χριστούγεννα στην Ελλάδα.

Τα Χριστούγεννα είναι η μεγαλύτερη θρησκευτική γιορτή όλων των Χριστιανών και θεωρείται ως οικογενειακή γιορτή. Τα Χριστούγεννα γιορτάζονται στις 25 Δεκεμβρίου, σε ανάμνηση της γέννησης του Ιησού Χριστού.

Λίγες μέρες πριν από τα Χριστούγεννα σταματούν τα σχολεία για τις διακοπές.

Στις πλατείες στήνονται τα Χριστουγεννιάτικα δέντρα με πολύχρωμες γιρλάντες, τεχνητό χιόνι και ηλεκτρικά κεριά. Οι άνθρωποι τρέχουν, αγοράζουν δώρα, περιμένουν με λαχτάρα την γιορταστική μέρα.

Στα σπίτια στολίζουν το Χριστουγεννιάτικο δέντρο με διάφορα στολίδια. Ο στολισμός του δέντρου είναι πολύ ωραίο έθιμο.

Οι νοικοκυρές τακτοποιούν τα σπίτια, ετοιμάζουν τα κουλουράκια, τους κουραμπιέδες και τα μελομακάρονα. Οι καμπάνες χτυπούν δυνατά και καλούν όλους τους Χριστιανούς να πάνε στην εκκλησία. Μετά την εκκλησία στήνεται ένα πλούσιο τραπέζι. Η γαλοπούλα είναι το παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο φαγητό.

Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά περνούν από σπίτι σε σπίτι και τραγουδούν τα κάλαντα και περιμένουν τα δώρα από τους γονείς και τους συγγενείς τους.

Οι άνθρωποι γιορτάζουν με χαρά τα Χριστούγεννα. Οι καρδιές τους γεμίζουν από αισιοδοξία και ελπίδες. Τα Χριστούγεννα μάς φέρνουν την ειρήνη, την αγάπη και την ευλογία.

Λεξιλόγιο

θρησκευτικός,ή,ό

η ανάμνηση

η γέννηση

οι διακοπές

πολύχρωμος,η,ο

τεχνητός,ή,ό

το χιόνι

το κερί

το δώρο

η λαχτάρα

το έθιμο

στολίζω

τακτοποιώ

η γαλοπούλα

παραδοσιακός,ή,ό

την παραμονή

γεμίζω

η αισιοδοξία

η ελπίδα

η ειρήνη

η ευλογία

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι γιορτή είναι τα Χριστούγεννα;
2. Πώς ετοιμάζονται οι άνθρωποι για τη γιορτή;
3. Ποια είναι τα έθιμα των Χριστουγέννων;
4. Τι μας φέρνουν τα Χριστούγεννα;

B. Να βρείτε στο κείμενο τις λέξεις που έχουν την όμοια ρίζα.

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

παραδοσιακός, στολίζω, θρησκευτικός, η εκκλησία, η ειρήνη

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. _____ της γιορτής ετοιμάζουμε πάντα το πλούσιο τραπέζι.
2. Η γιαγιά μου μαγειρεύει _____, παραδοσιακό μας φαγητό.
3. Έχω _____ ότι όλα θα είναι καλά.
4. Μας αρέσει πολύ να τραγουδούμε _____.
5. Το καλοκαίρι τα παιδιά έχουν _____ στο σχολείο.
6. Η μητέρα σας παρακαλεί να _____ τα πραγματά σας.
7. _____ της σάλας για τη γιορτή είναι η δουλειά των παιδιών.
8. Τα γεννέθλια φορώ τα _____ μου ρούχα.

Ε. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. На свята завжди існує багато прекрасних традицій.

2. Ми ходимо до церкви кожної неділі.
3. Хто у вашій родині прикрашає різдвяне дерево?
4. Коли святкується Різдво у вашій країні?
5. Напередодні будь-якого свята мій друг покупає подарунки всім своїм друзям та рідним.
6. Які традиційні страви у вашій родині?
7. Діти з нетерпінням чекають зимових канікул.
8. В мене багато спогадів з нашого останнього святкування Різдва.

ΣΤ. Να μιλήσετε για τα Χριστούγεννα στη χώρα σας.

2. Η Πρωτοχρονιά

Η Πρωτοχρονιά είναι ένας μεγάλος σταθμός της ζωής μας. Το παρελθόν φεύγει και το μέλλον έρχεται.

Την παραμονή της Πρωτοχρονιάς όλοι οι άνθρωποι έχουν πολλή δουλειά·τρέχουν στα καταστήματα για να ψωνίσουν τα δώρα τους, στολίζουν τα δέντρα και καθαρίζουν τα σπίτια τους, μαγειρεύουν για το λαμπρό γιορτινό τραπέζι. Και τα παιδιά είναι και αυτά απασχολημένα· ή βοηθάνε τους γονείς τους η γράφουν γράμματα στον Αϊ-Βασίλη. Είναι ένας γέρος καλοσυνάτος, πολύ αγαπητός στα παιδιά γιατί τους μοιράζει τα δώρα από το σακίδιο του.

Με μεγάλη λαμπρότητα γίνεται η υποδοχή του καινούριου χρόνου. Την μεγαλύτερη συγκίνηση νιώθουν όλοι τα μεσάνυχτα, στις 31 Δεκεμβρίου, όταν γίνεται η αλλαγή του χρόνου. Την ώρα που το ρολόι χτυπά 12 οι άνθρωποι με φωνές χαράς και με καλύτερες ευχές μπαίνουν στο καινούριο χρόνο.

Σε κάθε σπίτι στρώνεται το γιορταστικό τραπέζι και κόβεται η βασιλόπιτα. Όποιος βρει το φλουρί μέσα στο δικό του κομμάτι, θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Οι φίλοι και οι συγγενείς παίζουν χαρτιά για να δικιμάσουν την τύχη τους.

Η Πρωτοχρονιά είναι η πιο χαρούμενη και η πιο όμορφη γιορτή σ'όλον τον κόσμο.

Λεξιλόγιο

ο σταθμός

το παρελθόν

το μέλλον

το κατάστημα

ψωνίζω

απασχολημένος,η,ο

καλοσυνάτος,η,ο

μοιράζω

η λαμπρότητα

η υποδοχή

η συγκίνηση

τυχερός,ή,ό

παίζω χαρτιά

δοκιμάζω

η τύχη

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι γιορτή είναι η Πρωτοχρονιά;
2. Πότε γιορτάζουμε την Πρωτοχρονιά;
3. Τι δουλειές έχουν οι άνθρωποι αυτές τις μέρες;
4. Ποια έθιμα υπάρχουν στην Ελλάδα;

B. Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

αγοράζω, πλούσιο τραπέζι, το μαγαζί, φτιάχνω, το νόμισμα

Γ. Να εξηγήσετε τις λέξεις.

το παρελθόν, το μέλλον, η χαρά, απασχολημένος, η αλλαγή

Δ. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. На Новий рік ми зазвичай від'їжджаємо за кордон.
2. На свята в магазинах завжди великий вибір подарунків.
3. Моя дочка кожен рік пише листи Діду Морозу.
4. Взимку не рідкістю є зміни погоди.
5. Які побажання ви говорите на Новий рік?
6. Через роботу вони дуже зайняті останнім часом.
7. Ми з друзями часто збираємось та граємо в карти.
8. У всьому світі святкуються національні та релігійні свята.

Ε. Να μιλήσετε για την Προτοχρονιά στη χώρα σας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Γραμματική

1. Ρήματα Β' συζυγίας παθητικής φωνής στον ενεστώτα
Дієслова 2 дієвідміни пасивної форми у теперішньому часі

α' τάξη

(εγώ)	μιλ-ιέμαι	(εμείς)	μιλ-ιόμαστε
(εσύ)	μιλ-ιέσαι	(εσείς)	μιλ-ιέστε
(αυτός)	μιλ-ιέται	(αυτοί)	μιλ-ιούνται

Ασκήσεις

1. Να σχηματίσετε από τα ρήματα ενεργητικής φωνής τα ρήματα παθητικής φωνής.

τρυπώ –	πατώ –
χτυπώ –	ξεχνώ –
συναντώ –	μιλώ –
κρεμώ –	πουλώ –

2. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα, στην άλλη φωνή στο ίδιο πρόσωπο.

φοράει –	πατάμε –
νικάς –	χτυπάνε –
πουλώ –	αγαπάτε –
συναντάει –	μελετώ –

3. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα στο άλλο αριθμό.

γελιέται –	παραπονιέστε –
τρυπιέμαι –	πουλιούνται –
ξεχνιέσαι –	κρατιέται –
αναρωτιόμαστε –	βαριέσαι –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Με την αδερφή μου _____ σχεδόν κάθε μέρα. (συναντιέμαι)
2. Γιατί _____; _____ εδώ; (χασμουριέμαι, βαριέμαι)
3. Με τον καιρό _____ όλα τα χάλια. (ξεχνιέμαι)
4. Αυτά τα παιδιά είναι πολύ γκρινιάρικα, ακόμα και _____ συνέχεια.
(παραπονιέμαι)
5. Συχνά (εγώ) _____, το έκανε για μένα ή όχι; (αναρωτιέμαι)
6. Νίκο, _____ οικονομικά από τους γονείς; (εξαρτιέμαι)
7. Τα μωρά κλαίνε, όταν _____. (γεννιέμαι)
8. Όταν είμαστε στο τρόλεϊ, _____ από τις χειρολαβές. (κρατιέμαι)
9. Το κορίτσι _____ πολύ από τους γονείς του. (αγαπιέμαι)
10. Δεν ξέρετε να ράβετε, γι' αυτό _____ συνέχεια. (τρυπιέμαι)
11. Πόσο συχνά _____ από τους φίλους σου; (γελιέμαι)
12. Η μητέρα _____, όταν το παιδί της δεν είναι καλά.
(στενοχωριέμαι)
13. Στο ποδόσφαιρο οι ομάδες νικούν και _____, είναι παιχνίδι.
(νικιέμαι)
14. Η πρώτη αγάπη δεν _____. (ξεχνιέμαι)
15. Πότε _____ με τον διευθυντή; (συναντιέμαι)

β' τάξη

(εγώ)	καλ-ούμαι	(εμείς)	καλ-ούμαστε
(εσύ)	καλ-είσαι	(εσείς)	καλ-είστε
(αυτός)	καλ-είται	(αυτοί)	καλ-ούνται

Ασκήσεις

1. Να σχηματίσετε από τα ρήματα ενεργητικής φωνής τα ρήματα παθητικής φωνής.

απειλώ –	εξυπηρετώ –
ειδοποιώ –	αποτελώ –
δικαιολογώ –	κατηγορώ –

εξαντλώ –

προσκαλώ –

2. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα, στην άλλη φωνή στο ίδιο πρόσωπο.

χρησιμοποιείς –

κινούμε –

παρακολουθεί –

επαινείτε –

αδικώ –

ωφελούν –

3. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα στο άλλο αριθμό.

διηγείται –

συνεννοείστε –

εξαιρείσαι –

στερούμαι –

περιποιούμαστε –

ασχολούνται –

μιμούμαι –

βαθμολογείσαι –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Το παιδί _____ συχνά από τους δικούς του, αφού είναι πολύ επιμελής. (επαινούμαι)
2. Πολλοί άνθρωποι _____ από τα θαλασσινά μπάνια. (ωφελούμαι)
3. (Εμείς) _____ με την ποίηση. (ασχολούμαι)
4. Οι κάτοικοι _____ αμέσως, αν υπάρχει κίνδυνος για τη ζωή τους. (ειδοποιούμαι)
5. Γιατί δεν _____ με τίποτα; Τι θέλεις; (ικανοποιούμαι)
6. Οι μαϊμούδες _____ τους ανθρώπους. (μιμούμαι)
7. Το λεξικό _____ από τους φοιτητές. (χρησιμοποιούμαι)
8. _____ πολύ από τη γιαγιά μας. (περιποιούμαι)
9. Κυρία Σοφία, τότε _____; (χειρουργούμαι)
10. Με τι _____ όταν έχεις ελεύθερο καιρό; (ασχολούμαι)
11. Οι πελάτες _____ από τους σερβιτόρες. (εξυπηρετούμαι)
12. Το κείμενο _____ από δύο ενότητες. (αποτελούμαι)
13. Είστε διάσημος επιστήμονας. _____ συχνά στις συνελεύσεις; (καλούμαι)
14. Η χώρα μας _____ από πολλούς εχθρούς. (απειλούμαι)

15.Εμείς _____ ειδικοί σ'αυτό τον τομέα. (θεωρούμαι)

δ' τάξη

(εγώ)	φοβ-άμαι (-ούμαι)	(εμείς)	φοβ-όμαστε (-ούμαστε)
(εσύ)	φοβ-άσαι	(εσείς)	φοβ-άστε
(αυτός)	φοβ-άται	(αυτοί)	φοβ-ούνται

Όμοια κλίνονται τα ρήματα *λυπάμαι, θυμάμαι, κοιμάμαι*.

**Ασκήσεις για τον ενεστώτα
των ενεργητικών και παθητικών ρημάτων (ανακεφαλαίωση).**

1. Να γράψετε τα ρήματα στον άλλο αριθμό.

σβήνει –	ξέρουμε –
νικάς –	λένε –
τρώω –	περνάνε –
διαβάζεις –	παίρνετε –
διαρκεί –	ανησυχώ –
μιλάω –	φταίτε –
ακούς –	βγαίνουν –
μένω –	αργείτε –
γελάει –	φορούμε –
πάει –	καίμε –

2. Να συμπληρώσετε με -αι ή -ε.

1. Γράφομ__ στο φροντιστήριο Αγγλικών .
2. Γράφομ__ τη διεύθυνση του συμμαθητή μας .
3. Όταν πηγαίνουμ__ στη θάλασσα κάνουμ__ πολύ κολύμπι .
4. Φορτώνουμ__ τα πράγματα στο φορτηγό .
5. Χαιρομ__ που είσαι καλά .
6. Μελετάμ__ μαζί τα μαθήματα μας .

7. Συχνά κάθομ __ και σκέπτομ __ πόσο αγαπάμ __ ο ένας τον άλλο.

3. Να συμπληρώσετε με -αι ή -ε.

χασμουριέτ __	έρχεσ __
παντρεύομ __	συναντιέστ __
διηγούμαστ __	μιμείστ __
περιποιείσ __	γράφομ __
κουράζεστ __	νικιόμαστ __

4. Να γράψετε τα παρακάτω ρήματα στην άλλη φωνή στο ίδιο πρόσωπο.

τρυπάς –	δανείζει –
κρεμούν –	κόβετε–
ωφελώ –	ακούς –
βοηθάς –	κρατώ –
νικάτε –	πουλούμε –
δημιουργούμε –	κινείς –
καίει –	χρησιμοποιούν –

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων σε -άμαι.

1. _____ πάντα τα παιδικά μας χρόνια. (θυμάμαι)
2. _____ την μόρα, Νίκη; (φοβάμαι)
3. Το παιδί _____ πολύ βαθιά. (κοιμάμαι)
4. _____, αλλά δεν μπορώ να κάνω τίποτε. (λυπάμαι)
5. _____ γιατί έγιναν όλα αυτά, κύριε; (θυμάμαι)
6. Το αγόρι _____ τους σκύλους. (φοβάμαι)
7. Όλο και _____, Πέτρο; Είσαι άρρωστος; (κοιμάμαι)
8. (Εμείς) σας _____ πολύ. (λυπάμαι)
9. Οι μαθητές _____ τις γραπτές εργασίες. (φοβάμαι)
10. Πρέπει να σε ρωτήσουμε τι _____. (θυμάμαι)

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

1. Η Μαρία _____ (πηγαίνω) κάθε απόγευμα και _____ (μαζεύω) χόρτα, μαζί με τη μητέρα της.
2. Τι _____ ο μανάβης; (πουλώ)
3. Με τι σπορ _____, κύριε Δημήτρη; (ασχολούμαι)
4. Οι μαθητές, όταν δεν _____ (έχω) μαθήματα, _____ (πηγαίνω) στο πάρκο και _____ (παίζω) μπάλα.
5. Πολλοί μεγάλοι επιστήμονες σήμερα _____ (προσπαθώ) να λύσουν τα μεγάλα προβλήματα που _____ (απασχολώ) την ανθρωπότητα.
6. Λίγοι άνθρωποι _____ (παραδέχομαι) τα λάθη τους.
7. Όλοι μας _____ την πόλη μας. (περιποιούμαι)
8. Όποιος _____ (βιάζομαι), _____ (σκοντάφτω).
9. Όποιος _____ (ανακατεύω) με τα πίτουρα, τον _____ (τρώω) οι κότες.
10. _____ (σκέφτομαι) καμιά φορά τι _____ (λέω), Νίκο;
11. Βλέπω, ότι _____ πολύ, παιδιά. (προσπαθώ)
12. Η καλή μέρα από το πρωί _____ (φαίνομαι).
13. _____ μόνοι μας τις ασκήσεις. (διορθώνω)
14. Όποιος _____ (περηφανεύομαι), γρήγορα _____ (ταπεινώνομαι).
15. Τι _____; Δεν σ' ακούω. (ρωτώ)
16. Ο μαθητής _____ (κάθομαι) και _____ (λύνω) τις ασκήσεις.
17. Ποιον _____, κορίτσι μου; (φοβάμαι)
18. Όταν κάνει ζέστη, οι κάτοικοι των πόλεων _____ δροσιά. (ζητώ)
19. Το μωρό _____ (λερώνομαι), όταν _____ (παίζω).
20. Η μητέρα _____ (στεναχωριέμαι) όταν το παιδί της δεν την _____ (ακούω).
21. Η μητέρα _____ (περιποιούμαι) το τραύμα του Γιώργου.
22. Το Δημαρχείο της πόλης _____ (βρίσκομαι) στην πλατεία.

23. Οι φίλοι μου _____ (τηλεφωνώ) πολύ συχνά, όταν είμαι στο σπίτι.

24. Πότε _____ (έρχομαι) από το Κίεβο;

25. Με την αδερφή μου _____ (συναντιέμαι) κάθε μέρα και _____ (συζητώ) τα προβλήματά μας.

2. Επίθετα σε -ύς,ιά,ύ.

Прикметники із закінченням -ύς,ιά,ύ.

Ενικός αριθμός			
Όνομ.	ο βαρ-ύς	η βαρ-ιά	το βαρ-ύ
Γεν.	του βαρ-ιού	της βαρ-ιάς	του βαρ-ιού
Αιτ.	το βαρ-ύ	τη βαρ-ιά	το βαρ-ύ
Κλητ.	- βαρ-ύ	- βαρ-ιά	- βαρ-ύ
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.	οι βαρ-ιοί	οι βαρ-ιές	τα βαρ-ιά
Γεν.	των βαρ-ιών	των βαρ-ιών	των βαρ-ιών
Αιτ.	τους βαρ-ιούς	τις βαρ-ιές	τα βαρ-ιά
Κλητ.	- βαρ-ιοί	- βαρ-ιές	- βαρ-ιά

Ασκήσεις

1. Να συνεχίσετε όπως στο παράδειγμα.

ο βαθύς η βαθιά το βαθύ των βαθιών

ο μακρύς

ο παχύς

ο πλατύς

ο φαρδύς

2. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις.

του βαθ _____

της φαρδ _____

την μακρ _____

τους ελαφρ _____

τον βαρ _____

των μακρ _____

12. Τα αυτοκίνητα τρέχουν πολύ γρήγορα σε _____ λεωφόρους.
(φαρδύς)
13. _____ πακέτα θα τα σηκώσω εγώ. (βαρύς)
14. Σ' εκείνο _____ δρόμο είναι το σπίτι μας. (μακρύς)
15. Ένας γνωστός μου είναι _____ άνθρωπος. (τραχύς)
16. Οι οδοί στην πόλη μου είναι _____. (πλατύς)
17. Σε λίγο θα φτιάξουν γέφυρα σε _____ ποτάμι. (πλατύς)
18. Η φίλη μου αγόρασε _____ φούστα. (φαρδύς)
19. Τα νερά _____ θάλασσας είναι σχεδόν μαύρα. (βαθύς)
20. Ξαφνικά άκουσε _____ βήματα. (ελαφρύς)
21. _____ κοπέλλες κάνουν δίαιτα, για να αδυνατίσουν. (παχύς)
22. Στα ταχυδρομεία _____ φακέλους τους βάζουν ξεχωριστά.
(βαρύς)
23. Το χρώμα _____ υφάσματος είναι μπλε. (ελαφρύς)
24. Προτιμώ _____ μπλούζες. (φαρδύς)
25. Μου αρέσει το χρώμα αυτών _____ σακακιών. (μακρύς)

Ασκήσεις για τα επίθετα (ανακεφαλαίωση).

1. Να γράψετε το θηλυκό και το ουδέτερο των παρακάτω επιθέτων.

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
ο φτωχός		
ο όγδοος		
ο επιμελής		
ο σγουρομάλλης		
ο μοντέρνος		
ο βαρύς		
ο τεμπέλης		
ο βραχώδης		
ο πλατύς		

ο τελευταίος

2. Να βάλετε τις φράσεις στη πτώση που προτείνεται.

ο έξυπνος φοιτητής – τους
το διεθνές πρακτορείο – του
η ξανθομάλλα κούκλα – τις
το βαθύ πέλαγος – του
η αγενής γυναίκα – οι
ο πλατύς δρόμος – των
το φοβιτσιάρικο ποντίκι – τα
ο μεγάλος άνθρωπος – του
η πράσινη φούστα – οι
ο συνεπής υπάλληλος – του
ο πεισματάρης πελάτης – τους
το πολυτελές διαμέρισμα – τα
ο παχύς γάτος – οι
η δύσκολη ερώτηση – των
το πέμπτο έτος – του
η σπάνια αρρώστια – της
το ελαφρύ δέμα – τα
ο παραπονιάρης άρρωστος – του
η κλαψιάρα φίλη – των
το όμορφο τραγούδι – τα
ο ατυχής ζωγράφος – του
η μακριά φούστα – τις

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων με άρθρα.

1. Ο φίλος μου προτιμά _____ σακάκια. (φαρδύς)
2. Η αδερφή του είναι _____ ενώ το παιδί της είναι _____.
(ξανθομάλλης, κοκκινομάλλης)

3. Μιχάλη, βλέπεις εκείνο _____ παιδί; Πόσο άσχημα συμπεριφέρεται!
(αγενής)
4. Σε πολλές χώρες υπάρχουν τα μνημεία προς τιμή _____
στρατιωτών. (άγνωστος)
5. Πέρασε _____ χειμώνας και άρχισε _____ άνοιξη.
(τραχύς, γλυκύς)
6. Ξέρεις _____ μου; (συγγενής)
7. Στην χώρα μας υπάρχουν και _____ και _____
περιοχές. (φτωχός, πλούσιος)
8. Κάθε χρόνο παίρνουμε μέρος σε _____ διαγωνισμούς.
(διεθνής)
9. Τα ζώα μπορούν να είναι και _____ και _____.
(παιχνιδιάρης, επικίνδυνος)
10. Οι οδοί του χωριού μας είναι αρκετά _____. (φαρδύς)
11. Είναι διευθυντής μιας _____ εταιρίας. (διεθνής)
12. Η κόρη μου πηγαίνει σε _____ τάξη. (όγδοος)
13. Ξαφνικά είδε _____ πεδιάδα που απλωνόταν μπροστά του. (πλατύς)
14. Κάθε χρόνο συναντιόμαστε με _____ συμφοιτητές μου.
(παλιός)
15. Δεν αντέχω _____ γιατί με τα κουτσομόλια μπορούν να
χαλάσουν τη ζωή ενός ανθρώπου. (κουτσομπόλης)
16. Και οι δύο υποψήφιοι ήταν πολύ _____. (δημοφιλής)
17. Το χρώμα _____ φορέματος που αγόρασα χθες είναι μαύρο.
(μακρύς)
18. Αυτά τα έθιμα είναι _____. (ξενόφερτος)
19. _____ κοσμήματα εκθέτονται σήμερα στο μουσείο. (πολυτελής)
20. Η ζωή με _____ γυναίκες μερικές φορές γίνεται ανυπόφορη.
(κλαψιάρης)
21. _____ ποταμοί είναι το χαρακτηριστικό της περιοχής μας. (βαθύς)
22. Τα ονόματα αυτών _____ είναι ο Νίκος και ο Γιώργος. (τεμπέλης)

23. Το τραγούδι _____ πουλιού θαύμασε τους ανθρώπους. (μικρός)
24. Ο φίλος μου νίκησε σε _____ αγώνα. (σκληρός)
25. Μου αρέσουν _____ άνθρωποι. (ειλικρινής)
26. Έκανε _____ ανάλυση του έργου. (λεπτομερής)
27. Για _____ ανθρώπους οργανώνονται _____ σεμινάρια. (παχύς, διάφορος)
28. Κανένας δεν μπορεί να πείσει αυτόν _____ ότι δεν έχει δίκιο. (πεισματάρης)
29. Αυτό το κράτος έχει _____ ακρογιαλές. (πετρώδης)
30. Δε θα σας παραχωρέσουμε ούτε ένα κομμάτι _____ εδάφους. (ελληνικός)
31. Οι γνωστοί μας κάνουν τα πάντα για την ικανοποίηση _____ κόρης τους. (γκρινιάρης)
32. Είναι εύκολο να ξεγελάσει κανείς _____ ανθρώπους. (αφελής)
33. Έχουν πολύ _____ γιο. (αρρωστιάρης)
34. Σχεδιάζεται η οικοδόμηση _____ δρόμων. (καινούριος, ασφαλής)
35. Πέτρο, έγινες πολύ _____! (ξεχασιάρης)

3. *Αόριστες αντωνυμίες.*

Неозначені займенники

Αόριστες αντωνυμίες είναι οι αντωνυμίες που δηλώνουν κάτι ασαφές και αόριστο και όχι ακριβώς προσδιορισμένο. Διακρίνονται σε κλιτές και άκλιτες.

Неозначені займенники – це займенники, які вказують щось нечітке та неозначене, а не чітко визначене. Діляться на відмінювані та невідмінювані.

Κλιτές αντωνυμίες είναι·

1. ένας, μια, ένα

один (одна, одне), хтось, якийсь (якась, яке)

π.χ. Ένας άνθρωπος κάθεται στην αυλή.

2. κανένας (κανείς), καμιά, κανένα

ніхто, ніякий, ніяка, ніяке; якийсь, якась, яке (у питальних реченнях)

π.χ. Υπάρχει κάποιος στο δωμάτιο; - Όχι, δεν υπάρχει κανένας.

Ξέρετε κανέναν γιατρό;

3. καθένας, καθεμιά, καθένα

кожен, кожна, кожне

π.χ. Καθένα παιδί αγαπάει τη μητέρα του.

4. κάποιος, κάποια, κάποιο

хтось, якийсь, якась, яке

π.χ. Βλέπετε κάποιον έξω;

Μου αρέσουν κάποιες εκπομπές.

5. μερικοί, μερικές, μερικά

деякі, декілька

π.χ. Μερικοί από τους γνωστούς μου ξέρουν αυτό το έργο.

Αγοράζω μερικά μήλα.

6. κάμποσος, κάμποση, κάμποσο

деякий, деяка, деяке; декілька

π.χ. Κάμποσα παιδιά παίζουν στον κήπο.

Άκλιτες αντωνυμίες είναι:

1. τίποτε (τίποτα)

нічого, дещо, щось (у питальних реченнях)

π.χ. Ξέρεις τίποτε για τον Κώστα; - Όχι, δεν ξέρω τίποτε.

2. κάτι

щось, дещо

π.χ. Θέλω να αγοράσω κάτι.

3. κάθε

кожен, кожна, кожне

π.χ. Κάθε χρόνο πηγαίνουμε στο Κίεβο.

4. ο τάδε, η τάδε, το τάδε (ο δείνα, η δείνα, το δείνα)

дехто

π.χ. Δε με ενδιαφέρει η γνώμη του τάδε ή του δείνα.

Προσοχή!

- Οι αντωνυμίες ένας (μια, ένα), κανένας (καμιά, κανένα), καθένας (καθεμιά, καθένα) χρησιμοποιούνται μόνο στον ενικό αριθμό και κλίνονται όπως το αόριστο άρθρο.
- Η αντωνυμία μερικοί (μερικές, μερικά) χρησιμοποιείται στον πληθυντικό αριθμό.

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με την αόριστη αντωνυμία κανένας (κανείς), καμιά, κανένα.

1. Στην Κρήτη έχω πολλούς φίλους, αλλά θα επισκεφτώ μόνο τον Χρίστο και _____ άλλο.
2. Δεν γνωρίζω _____ Χριστίνα.
3. Δεν υπάρχει _____ που να ξέρει τόσο καλά τη γλώσσα.
4. Ο Γιάννης έχει γνωστούς αλλά _____ καλό φίλο.
5. Σου τηλεφώνησε _____ φίλη σου το απόγευμα;
6. Δεν είναι λάθος _____.
7. Πήρατε _____ γράμμα από τους φίλους σας;
8. _____ φορά πηγαίνουμε στο πάρκο.
9. Με ρώτησε _____;
10. Ήταν τόσο δυνατή καταιγίδα που νόμιζε _____ ότι δε θα μείνει τίποτε στα χωράφια.

2. Να συμπληρώσετε τα κενά με την αόριστη αντωνυμία κάποιος,α,ο.

1. Ο αδελφός _____ φίλου μου χτύπησε με το αυτοκίνητό του.
2. Μου τηλεφώνησε _____ γνωστός μου.
3. Είναι τα τετράδια _____ μαθητών.
4. Συναντήσατε _____ στο δρόμο;
5. _____ φίλες μου προτιμούν να περνούν τα βράδια στο σπίτι.

6. Ο διευθυντής σας έκανε _____ ερωτήσεις;
7. _____ μέρα θα δεις ότι είχες άδικο.
8. _____ τοίχους έβαψαν και _____ όχι.

3. Να συμπληρώσετε με την κατάλληλη αόριστη αντωνυμία τα κενά των παρακάτω προτάσεων.

1. Έχω _____ γείτονες που δεν είναι καθόλου συμπαθητικοί.
2. Εσείς _____ έχετε και δεν μπορείτε να μιλήσετε;
3. _____ από μας θέλει να μάθει τι έγινε.
4. Μας σταμάτησε _____ στο δρόμο και μας ρώτησε αν γνωρίζουμε _____ καλό γιατρό.
5. Είναι πολύ φυσικό να θέλει _____ να ταξιδεύει.
6. Ο Δημήτρης μπορεί να τρώει οτιδήποτε και εγώ δεν μπορώ να τρώω _____ φαγητά.
7. _____ ερωτήσεις είναι δύσκολες και _____ εύκολες.
8. _____ φορά που τον βλέπω, τον ρωτάω πώς είναι η μητέρα του.
9. Η Ειρήνη είναι από την Αθήνα αλλά έχει _____ γνωστούς στη Θεσσαλονίκη.
10. Στους φίλους μου τους αρέσει η σαλάτα με _____ φέτα.
11. Θα έρθουν και _____ και ο άλλος.
12. Δεν ξέρω _____ για αυτό το γεγονός.
13. Αγοράζουν _____; Ναι, _____ ρούχα για τα παιδιά.
14. Βλεπόμαστε στο μάθημα _____ Δευτέρα.
15. Δεν υπάρχει _____ λύση.
16. Στο πάρτι συναντώ _____ γνωστούς μου.
17. _____ φοιτητές λένε πως _____ πρέπει να γίνει.
18. Δεν καταλαβαίνω _____ απ' αυτά που μου λες.
19. Το τρίχωμα _____ ζώων είναι πολύτιμο.
20. Σας ζήτησε _____ πληροφορίες;
21. Τα γούστα του _____ διαφέρουν από τους άλλους.

22. Ήρθαν πολλοί στη συνεδρίαση; Όχι, _____.
23. _____ έχει τα δικά του προβλήματα.
24. Από σένα δεν θέλω _____.
25. Πρέπει να αποφεύγει _____ αυτά τα άγρια μέρη.

Κείμενα – Διάλογοι

1. Το ανθρώπινο σώμα

Τα βασικότερα μέρη του ανθρώπινου σώματος είναι το κεφάλι, ο λαιμός, οι ώμοι, η πλάτη, το στήθος, η κοιλιά, τα χέρια και τα πόδια. Το κεφάλι έχει τα μαλλιά, το μέτωπο, τα αφτιά, τα μάτια, τη μύτη, τα μάγουλα, το στόμα, τη γλώσσα. Το κάθε χέρι έχει τον αγκώνα, την παλάμη, τα πέντε δάκτυλα. Το κάθε πόδι έχει το μηρό, το γόνατο, το πέλμα και τα δάκτυλα.

Όλοι μας έχουμε το μυϊκό σύστημα που εξασφαλίζει με τους μυς, τα οστά και τις αρθρώσεις όλες τις κινήσεις των διάφορων μερών του σώματος μας. Η επεξεργασία των τροφών γίνεται στον οργανισμό μας από το πεπτικό σύστημα και λέγεται πέψη. Το πεπτικό σύστημα περιλαμβάνει δόντια, αδένες, οισοφάγο, συκώτι, στομάχι, έντερα και άλλα όργανα. Το αίμα μας κυκλοφορεί μέσα στο κυκλοφοριακό σύστημα το κεντρικό όργανο του οποίου είναι η καρδιά. Μαζί με τα συστατικά των τροφών το αίμα μεταφέρει και οξυγόνο το οποίο εξασφαλίζει στον οργανισμό μας το αναπνευστικό σύστημα. Το κυριότερο του όργανο είναι οι πνεύμονες. Τις κινήσεις και τις αντιδράσεις μας συντονίζει το νευρικό σύστημα. Αποτελείται από τον εγκέφαλο, το νωτιαίο μυελό και τα νεύρα που διακλαδίζονται σ' ολόκληρο τον οργανισμό μας.

Ο οργανισμός του ανθρώπου είναι πολύ σύνθετος. Αποτελείται από πολλά εξωτερικά και εσωτερικά όργανα, από μια σειρά συστήματα που βρίσκονται σε μια αρμονική συνεργασία και ενότητα.

(πηγή: Новогреческий язык. Практический курс)

Λεξιλόγιο

το μέρος	ο ώμος
το κεφάλι	η πλάτη
ο λαιμός	το στήθος

η κοιλιά	το πεπτικό σύστημα
το χέρι	η πέψη
το πόδι	το δόντι
τα μαλλιά	οι αδένες
το μέτωπο	το στομάχι
το αφτί	το αίμα
το μάτι	κυκλοφορώ
η μύτη	το κυκλοφοριακό σύστημα
το μάγουλο	η καρδιά
το στόμα	το συστατικό
η γλώσσα	μεταφέρω
ο αγκώνας	το αναπνευστικό σύστημα
η παλάμη	οι πνεύμονες
το δάκτυλο	η αντίδραση
ο μηρός	το νευρικό σύστημα
το γόνατο	ο εγκέφαλος
το πέλμα	το νεύρο
το μυϊκό σύστημα	ολόκληρος,η,ο
εξασφαλίζω	σύνθετος,η,ο
οι μυς	εξωτερικός,ή,ό
τα οστά	η συνεργασία
η κίνηση	η ενότητα
η επεξεργασία	

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Ποια είναι τα βασικότερα μέρη του σώματος;
2. Τι συστήματα έχει ο ανθρώπινος οργανισμός;
3. Ποια λειτουργία έχει το αίμα;
4. Τι είναι τα άκρα;

5. Τι εξασφαλίζει το μυϊκό σύστημα;
6. Από τι αποτελείται το νευρικό σύστημα;

Β. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

ανθρώπινος, η επεξεργασία, ο οργανισμός, το συστατικό, αρμονικός

Γ. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις παρακάτω λέξεις.

η συνεργασία, μεταφέρω, κυκλοφορώ, εξωτερικός, το κεφάλι

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. _____ έχει τα μαλλιά, το μέτωπο, τα αφτιά κλπ.
2. _____ των τροφών γίνεται από το πεπτικό σύστημα.
3. Το βασικό όργανο με το οποίο αναπνέουμε είναι _____.
4. Ο οργανισμός του ανθρώπου είναι πολύ _____.
5. Ο ανθρώπινος οργανισμός αποτελείται από πολλά _____ και _____ όργανα.
6. _____ μεταφέρει όχι μόνο _____ αλλά και _____.
7. Το πίσω μέρος του ανθρώπινου σώματος λέγεται _____ και το κάτω μέρος _____.
8. Στο στόμα βρίσκονται _____.

Ε. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. Кожна частина тіла людини є важливою, бо виконує особливу функцію.
2. Наші легені забезпечують нас киснем, без якого людина не може жити.
3. Ця книга включає два великі розділи.
4. Рухи людини завжди знаходяться у взаємодії.
5. Кожна людина реагує по-різному на ті чи інші ситуації.
6. Наш організм має складну будову, бо складається з цілого ряду систем, які допомагають одна іншій.

7. Майже кожна дівчина мріє про довге волосся, маленький ніс, рожеві губи та голубі очі.
8. Коли у вас щось болить, потрібно негайно йти до лікаря.

ΣΤ. Να περιγράψετε το ανθρώπινο σώμα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 9

Γραμματική

1. Υποτακτική

Залежний спосіб дієслова

Η **Υποτακτική** έγκλιση δηλώνει μία ενέργεια η οποία υποτάσσεται σε μίαν άλλη. Η Υποτακτική παριστάνει αυτό που σημαίνει το ρήμα σαν κάτι που θέλουμε ή περιμένουμε να γίνει. Χρησιμοποιούμε την υποτακτική, όταν θέλουμε να εκφράσουμε ευχή, επιθυμία, εναντίωση, παραχώρηση, προσταγή (με ευγενικό τρόπο). Χαρακτηριστικό της υποτακτικής είναι η χρήση των μορίων **να** ή **ας**. Για να σχηματίσουμε την άρνηση, χρησιμοποιούμε το **μην**.

π.χ. Πρέπει να σπουδάσουμε καλά.

Θέλω να μη μιλάτε στο μάθημα.

Η Υποτακτική διακρίνεται σε Υποτακτική του ενεστώτα (ή Συνεχή Υποτακτική), Υποτακτική του αορίστου (ή Απλή Υποτακτική) και Υποτακτική του παρακειμένου.

Η Υποτακτική του ενεστώτα.

Залежний спосіб недоконаного виду

Η **Υποτακτική του ενεστώτα** δείχνει τη διάρκεια ή την επανάληψη μιας πράξης. Την Υποτακτική του ενεστώτα έχουμε μετά τα ρήματα: *αρχίζω, συνεχίζω, εξακολουθώ, παύω, σταματώ, συνηθίζω, αρέσει, ακούω, βλέπω* κτλ.

Σχηματισμός:

να + ρήμα στον ενεστώτα

π.χ. να διαβάζω, να μιλάς, να σκέφτεστε, να αναρωτιέσαι κτλ.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τα ρήματα στην Υποτακτική του ενεστώτα.

	τρέχω	τηλεγραφώ	αδικούμαι
(εγώ)	_____	_____	_____
(εσύ)	_____	_____	_____
(αυτός)	_____	_____	_____

(εμείς)	_____	_____	_____
(εσείς)	_____	_____	_____
(αυτοί)	_____	_____	_____
	θυμάμαι	ρωτώ	κλαίω
(εγώ)	_____	_____	_____
(εσύ)	_____	_____	_____
(αυτός)	_____	_____	_____
(εμείς)	_____	_____	_____
(εσείς)	_____	_____	_____
(αυτοί)	_____	_____	_____

2. Να συνεχίσετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας την Υποτακτική του ενεστώτα.

1. Σταματάμε _____
2. Σου αρέσει _____;
3. Είναι χρήσιμο _____
5. Πρέπει _____
6. Βλέπω _____
7. Αρχίζουν _____
8. Συνεχίζεις _____

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα στην παρένθεση.

1. Κάθε μέρα εσύ πρέπει _____ . (γυμνάζομαι)
2. Θέλω _____ κάθε χρόνο. (ταξιδεύω)
3. Δεν μπορεί _____ τον καφέ του κάθε πρωί. (πίνω – άρνηση)
4. Οι αεροπόροι μπορούν _____ το αεροπλάνο. (οδηγώ)
5. Πρέπει _____ συχνά στους γονείς σας. (τηλεφωνώ)
6. Είναι δυνατό _____ (εμείς) στο σινεμά κάθε βδομάδα; (πηγαίνω)
7. Ποια τραγούδια σου αρέσει _____; (ακούω)
8. Τα παιδικά χρόνια δεν πρέπει _____ ποτέ. (ξεχνιέμαι)

9. Είναι αδύνατο _____ αργά το βράδυ και _____
(εμείς) νωρίς κάθε πρωί. (κοιμάμαι, ξυπνώ)
10. (Εσείς) είναι απαραίτητο _____ κάθε μέρα για τις αλλαγές στο πρόγραμμα. (πληροφορούμαι)

4. Να μεταφράσετε τις προτάσεις.

1. На дворі починається дощ.
2. Чому тобі не подобається співати?
3. Ти продовжуєш брехати.
4. Як ви вважаєте, вам потрібно займатися спортом?
5. Я йому пропоную відвідувати заняття з танців три рази на тиждень.
6. Їм дуже подобається допомагати своїй мамі.
7. Ми збираємось працювати в іншій країні.
8. Ти можеш писати без помилок?
9. Ви вмієте використовувати це обладнання?
10. Іноземна мова повинна викладатися в кожній школі.

2. Αρσενικά σε -ας, -ης, -ες, -ους, θηλυκά σε -α, -ου ανισοσύλλαβα.

**Іменники чоловічого роду із закінченням -ας, -ης, -ες, -ους,
жіночого роду із закінченням -α, -ου нерівноскладові.**

<i>Ενικός αριθμός</i>				
Όνομ.	ο ψαρ-άς	ο μανάβ-ης	ο καφ-ές	ο παππ-ούς
Γεν.	του ψαρ-ά	του μανάβ-η	του καφ-έ	του παππ-ού
Αιτ.	τον ψαρ-ά	το μανάβ-η	τον καφ-έ	τον παππ-ού
Κλητ.	- ψαρ-ά	- μανάβ-η	- καφ-έ	- παππ-ού
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>				
Όνομ.	οι ψαρ-άδες	οι μανάβ-ηδες	οι καφ-έδες	οι παππ-ούδες
Γεν.	των ψαρ-άδων	των μανάβ-ηδων	των καφ-έδων	των παππ-ούδων
Αιτ.	τους ψαρ-άδες	τους μανάβ-ηδες	τους καφ-έδες	τους παππ-ούδες

Κλητ.	- ψαρ-άδες	- μανάβ-ηδες	- καφ-έδες	- παππ-ούδες
-------	------------	--------------	------------	--------------

Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός	
Ονομ.	η μαμ-ά	η αλεπ-ού	οι μαμ-άδες	οι αλεπ-ούδες
Γεν.	της μαμ-άς	της αλεπ-ούς	των μαμ-άδων	των αλεπ-ούδων
Αιτ.	τη μαμ-ά	την αλεπ-ού	τις μαμ-άδες	τις αλεπ-ούδες
Κλητ.	- μαμ-ά	- αλεπ-ού	- μαμ-άδες	- αλεπ-ούδες

Προσοχή!

- Τα αρσενικά και τα θηλυκά ανισοσύλλαβα δεν τονίζονται ποτέ στη Γενική πληθυντικού σε λήγουσα.
- Τα αρσενικά προπαροξύτονα στον πληθυντικό κατεβάζουν τον τόνο κατά μία συλλαβή.

Ασκήσεις

1. Να κλίνετε τις λέξεις.

ο τσιγκούνης, ο παπάς, η γιαγιά

2. Να βάλετε ό'τι λείπει.

ο μπακάλης – οι μπακάλ__δες

ο μάρμπας – οι μπαρμπ__δες

ο ταξιτζής – οι ταξιτζ__δες

ο καναπές – οι καναπ__δες

η μαμά – οι μαμ__δες

η αλεπού – οι αλεπ__δες

ο παππούς – οι παππ__δες

ο μεζές – οι μεζ__δες

3. Να γράψετε τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά αλλάζοντας τον αριθμό.

η αγάπη του παππού –

το πούλημα του τενεκέ –

η δουλειά του σφουγγαρά –
το τραγούδι του τσαγκάρη –
τα λαχανικά του μανάβη –
το δώρο για την γιαγιά –
η γεύση του καφέ –
αγοράζω ρύζι από τον μπακάλη –
οι φωνές των καστανάδων –
δεν μου αρέσουν οι καβγάδες –
η πονηριά των αλεπούδων –
η στοργή των μαμάδων –
τα γενέθλια του Γιάννη –
τα ψωμιά του φούρναρη –

4. Να βάλετε τα ουσιαστικά σε σωστή πτώση.

1. Από _____ αγοράζουμε τρόφιμα. (μπακάλης)
2. Το μαγαζί _____ είναι δίπλα στο σπίτι μου. (χασάπης)
3. Σε κάθε γειτονιά υπάρχουν _____. (μανάβης)
4. _____ πουλά ψωμί.. (ψωμάς)
5. _____ μου είναι πολύ γέροι. (παππούς)
6. Το χρώμα _____ είναι μωβ. (καναπές)
7. Αγοράζω _____ για τη μητέρα μου. (μενεξές)
8. Η δουλειά _____ είναι να διορθώνουν τα παπούτσια.
(τσαγκάρης)
9. _____ δουλεύουν ως το βράδυ. (ταξιτζής)
10. _____ είναι καθίσματα. (καναπές)
11. Βλέπω πολλές _____ στο ζωολογικό κήπο. (αλεπού)
12. _____ μας είναι νέες ακόμη. (μαμά)
13. _____ είναι ζώο. (μαϊμού)
14. Το μαγαζί _____ είναι ιχθυοπωλείο. (ψαράς)
15. _____ βλάπτει την υγεία. (καφές)

16. Ο θεός μου είναι καλύτερος _____ του χωριού. (νοικοκύρης)
17. _____ φορούν τα ράσα. (παπάς)
18. Αγοράζω κάστανα από _____ της γειτονιάς. (καστανάς)
19. _____ τρελαίνονται για τα εγγόνια τους. (γιαγιά)
20. Ο καφές _____ είναι πολύ ωραίος. (καφετζής)

Ασκήσεις για τα ουσιαστικά (ανακεφαλαίωση).

1. Να χαρακτηρίσετε γραμματικά τα ουσιαστικά.

άγγελε –	τις σκέψεις –	οι δυνάμεις –
την ειρήνη –	οι φύλακες –	του κράτους –
Αλέκο –	της ομορφιάς –	τους προσκυνητές –
η ώρα –	τις γλώσσες –	οι παράγραφοι –
την ψυχή –	των επαγγελματιών –	τα βουνά –
τα πελάγη –	το χτύπημα –	των άμμων –
οι γιαγιάδες –	ο γραμματέας –	του κύματος –

2. Να βάλετε τα παραπάνω ουσιαστικά στον άλλο αριθμό.

3. Να γράψετε τις φράσεις αλλάζοντας τον αριθμό.

- η θέση του μαθητή –
- ο γραμματέας του διευθυντή –
- πληρώνω τον λογαρισμό στον σερβιτόρα –
- το μαγαζί του γαλατά –
- αγοράζω το τυρί από τον μπακάλη –
- το χρώμα της εισόδου –
- ξέρω την κατάσταση –
- το όνομα του πατέρα –
- η δύναμη του βέλους –
- η έξοδος του θεάτρου –

καταλαβαίνω τον κίνδυνο –
το τραγούδι του κλέφτη –
η διεύθυνση του αποστολέα –
ο νοικοκύρης του χωριού –
διαβάζω την παράγραφο –
η σχέση του κράτους –
επισκέπτομαι την πόλη της χώρας –
καταλαβαίνω το σύστημα –
προστατεύω το έδαφος της πατρίδας –
το πρόσωπο του άντρα –
το φως του προβολέα –
βλέπω τον Ιταλό φοιτητή –
η δουλειά του ταξιτζή –
το τέλος της οδού –
η ώρα του διαλείμματος –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών.

1. Το μαγαζί αυτό χρησιμοποιείται από _____ για _____.
(ο επαρχιώτης, η συνάντηση)
2. Η κόκκινη ζακέτα _____ είναι στη μεγάλη ντουλάπα. (η Μαρία)
3. Κουράστηκα με _____. (το τρέχαμα)
4. Ποιος πήρε _____ και _____; (το βιβλίο – πληθ., η εφημερίδα, ο Γιάννης)
5. Υπάρχουν διάφορα _____. (το είδος, ο καφές)
6. Η ομάδα αρχίζει την προετοιμασία ενός _____. (το θέαμα)
7. Σου αρέσει _____ μου; (ο αδερφός, η φίλη)
8. Ο αθλητισμός είναι άσκηση _____ και _____. (το σώμα, η ψυχή)
9. Ποια θα ετοιμάσει το μεσημεριανό φαγητό _____; (το παιδί)

10. Κάθε μία λέσχη παρέχει σε _____ όλες _____. (ο παίχτης, η άνεση)
11. _____ μας μυρίζουν όμορφα _____. (το λουλούδι, ο κήπος, η άνοιξη)
12. Κάθε τουριστικό συγκρότημα σχεδιάζεται με _____ στη φύση για τη διατήρηση _____ και του περιβάλλοντος. (ο σεβασμός, το χαρακτηριστικό, το τοπίο)
13. Όταν γιορτάζουμε, έχουμε _____. (η επίσκεψη)
14. Η ιστορία _____ καλύπτει πάρα πολλούς _____. (ο Έλληνας, ο αιώνας)
15. Σε _____ και _____ απεικονίζονται _____ ενός _____. (ο μύθος, η παράδοση, η πεποίθηση, ο λαός)
16. _____ δύο _____ είναι πολύ ενδιαφέροντα. (το έργο, ο συγγραφέας)
17. Κάθε μέρα μαθαίνουμε από _____ ότι σε _____ γίνονται όλο και πιο πολλά _____. (η εφημερίδα, ο πλανήτης, το ατύχημα)
18. Ξέρω μερικούς _____ που δουλεύουν στον ΟΗΕ. (ο διερμηνέας)
19. Σε _____ υπάρχουν πολλοί _____. (το παράθυρο, ο λεκές)
20. Σε _____ που μεταφράζω υπάρχει μεγάλος αριθμός _____ που δεν ξέρω. (η φράση, η λέξη)
21. Κατά _____ οι βιβλιοθήκες είναι γεμάτες από _____. (η περίοδος, η εξέταση, ο φοιτητής)
22. Σε _____ αρχίζει _____. (το τέλος -πληθ., ο μήνας, η σπορά)
23. Δεν αντέχω _____ και _____. (ο καυγάς – πληθ., η λογομαχία)
24. Παλιότερα στο κυνήγι χρησιμοποιούσαν _____. (το βέλος – πληθ.)
25. Αυτό το κατάστημα είναι αληθινό παλάτι _____. (ο καναπές – πληθ.)

26. Πάντα υπάρχουν διαφορές _____
(η μέθοδος, η λύση, το πρόβλημα – πληθ.)
27. Από _____ αγοράζουμε το κρέας, από _____
τα λαχανικά και από _____ το ψωμί. (ο χασάπης, ο μανάβης, ο
φούρναρης) –πληθ.
28. Ο πρόεδρος _____ μας επισκέφτηκε την Κίνα με επίσημη
επίσκεψη. (το κράτος)
29. Καταβάλουμε όλες _____ για να πετύχουμε _____.
(η δύναμη, ο σκοπός)
30. Από _____ μου αρέσουν _____ και _____.
(το ζώο, η μαϊμού, η αλεπού)

Κείμενα – Διάλογοι

1. Μόδα.

Στη ζωή πολλών ανθρώπων η μόδα παίζει πολύ μεγάλο ρόλο.

Τι είναι η μόδα; Είναι το κινητό τηλέφωνο, μόδα είναι το κοστούμι APMANI, μόδα είναι το τζην Levis, μόδα είναι το ρολόι χειρός TAG HEUER. Μόδα είναι τα βαμμένα κόκκινα μαλλιά, μόδα είναι οι Ξανθιές. Όταν λέμε μόδα, εννοούμε την παροδική επιθυμία για κάτι καινούριο. Αυτή η επιθυμία αν είναι καλή ή κακή, δεν έχει καμιά σημασία. Η μόδα είναι κυρίως για τους νέους, αλλά και για τις μεγάλες ηλικίες. Υπάρχουν πολλές τάσεις μόδας. Για κάθε δεκαετία του πολιτισμού μας υπάρχει και μια καινούρια τάση ανάλογα με τη ψυχολογία των μαζών. Η μόδα δε στέκεται, αλλάζει συνέχεια.

Γιατί οι άνθρωποι ακολουθούν τη μόδα; Οι λόγοι είναι πολλοί. Ένας λόγος είναι ότι σε πολλούς αρέσει να επικεντρώνουν την προσοχή και τον θαυμασμό των άλλων πάνω τους. Επίσης θέλουν να διαφέρουν από τους άλλους. Πολλοί ζηλεύουν επειδή ο γείτονας, που έχει περισσότερα χρήματα, έχει το τάδε πράγμα. Επομένως πρέπει να το έχουν και οι ίδιοι, μόνο και μόνο για να «μπουν» στα μάτια του γείτονα. Ένα παράδειγμα είναι η ιστορία του κινητού τηλεφώνου. Στην αρχή το κινητό είχε μόνο αυτός που ήταν πλούσιος. Τώρα το έχουν σχεδόν όλοι.

Λοιπόν, εμείς είμαστε νέοι, τα αυτιά μας είναι πάντα τεντωμένα και βεβαίως παρακολουθούμε τη μόδα. Η μόδα όμως δεν υπονοεί αυτά που φορούν όλοι ή περισσότεροι, αυτή δεν είναι σωστή γνώμη. Μοντέρνα είναι πάντα αυτά τα ρούχα, που πρώτα απ' όλα μας πάνε και βέβαια μας αρέσουν. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Η μόδα μας δίνει προτάσεις για να μπορεί ο καθένας να δείξει την προσωπικότητά του.

Ο καθένας από μας έχει δικό του, προσωπικό του γούστο. Και όπως λέει μια παροιμία, ο καθένας με το γούστο του. Το να έχει ο άνθρωπος γούστο έχει πολύ μεγάλη σημασία. Όταν κάποιος ντύνεται χωρίς γούστο, αυτό χτυπά στα μάτια και αυτός ο άνθρωπος έχει αστεία όψη.

Όμως ο κάθε άνθρωπος μπορεί να έχει και το δικό του στυλ, δηλαδή να φορά ρούχα που του αρέσουν, ρούχα άνετα, πρακτικά και ταυτοχρόνως ωραία και όταν με αυτά τα ρούχα που φορά νιώθει άνετα και ωραία, όταν του πάνε τα ρούχα αυτά, τότε πραγματικά έχει καλή όψη και είναι μοντέρνος.

Λεξιλόγιο

το κινητό τηλέφωνο

εννοώ

παροδικός,ή,ό

η επιθυμία

η ηλικία

η τάση

ο πολιτισμός

ο λόγος

επικεντρώνω

διαφέρω

ζηλεύω

επομένως

υπονοώ

η προσωπικότητα

το γούστο

η όψη

αστείος,α,ο

άνετος,η,ο

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι ρόλο παίζει η μόδα στη ζωή των ανθρώπων;
2. Τι είναι η μόδα κατά τη δικιά σας άποψη;
3. Γιατί οι άνθρωποι ακολουθούν τη μόδα;
4. Ποια ρούχα νομίζετε πως είναι μοντέρνα;
5. Τι είναι της μόδας τώρα;
6. Τι λέει μια παροιμία για το γούστο;
7. Πώς καταλαβαίνετε την έκφραση «προσωπικό στυλ»;
8. Ακολουθείτε τη μόδα και γιατί;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις και τις φράσεις στα ελληνικά.

Ο πολιτισμός, η τάση, το γούστο, χτυπώ στα μάτια, η παροδική επιθυμία

Γ. Α) Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

Η αιτία, το ύφος, βολικός, σύγχρονος, θέληση, αισθάνομαι, ενδύματα, άποψη

β) Να βρείτε τα αντώνυμα από το κείμενο.

Φτωχός, το σταθερό τηλέφωνο, η αγανάκτηση, σοβαρός, άσχημος, βγάζω, ασήμαντος

Δ. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις και φράσεις του κειμένου.

1. Ο καθένας ντύνεται με το δικό του _____.
2. Μόδα είναι _____ φαινόμενο, έχει πολλές _____ που αλλάζουν συνεχώς.
3. Το φόρεμά της έχει τόσο έντονο χρώμα που _____ από μακριά.

4. Μόδα είναι ένας από τους τρόπους να δείξει κανείς την _____ του.
5. Οι δίδυμοι, αφού μοιάζουν πολύ, προσπαθούν να _____ τουλάχιστον στην ενδυμασία.
6. Ο Κώστας εργάζεται πολύ για να κερδίσει _____ χρήματα, γιατί έχει έντονη _____ να αγοράσει ένα καινούριο _____ τηλέφωνο.
7. _____ ρούχα δεν είναι πάντα άνετα και πρακτικά.
8. Νομίζω πως κάποιος με _____ εδώ και λίγες εβδομάδες.
9. Φεύγεις για Ιταλία αύριο; _____!
10. Δεν καταλαβαίνω τι _____! Ξαναπές το μου με ποιο απλά λόγια!

Ε. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. Сучасна молодь своїм одягом привертає увагу, а іноді навіть шокує.
2. Людина, яка сліпо слідує усім новим тенденціям у моді, не маючи при цьому свого особистого стилю, часто має кумедний вигляд.
3. Коли Олену запрошують до театру зазвичай вона одягає вузьку чорну сукню, нейлонові панчохи та шкіряні туфлі на високих підборах.
4. Моїй молодшій сестрі подобається носити бавовняні блузи, жакети та брюки, бо в цьому одязі їй зручно.
5. Дружина чоботаря не має шуби, тому взимку вона носить шерстяне пальто з хутряним коміром або шкіряну куртку, що зараз є модними.
6. Коли я приходжу додому, перевдягаюся, вдягаю свій улюблений халат та зручні рожеві капці.
7. Як правило, мода нетривала і часто міняється, тому треба постійно слідкувати за нею, щоб бути модним.
8. Мода диктує свої правила стосовно не тільки одягу, але й стилю життя.

ΣΤ. Να μιλήσετε με τον συμμαθητή σας για το στυλ ρούχων που προτιμάτε.

2. Είναι ακριβά γιατί είναι ιταλικά.

Πωλήτρια Ορίστε, παρακαλώ.
Πελάτισσα Ναι... Θα ήθελα εκείνα τα παπούτσια που είναι αριστερά στη βιτρίνα.
Πωλήτρια Εκείνα που είναι δίπλα στην τσάντα;
Πελάτισσα Ε... ναι.
Πωλήτρια Μάλιστα. Τι νούμερο φοράτε;
Πελάτισσα Τριάντα οχτώ.
Πωλήτρια Στο καφέ;
Πελάτισσα Δεν έχει μαύρο;
Πωλήτρια Ναι, έχει μαύρο, καφέ, μπλε και μπορντό.
Πελάτισσα Μαύρο.
Πωλήτρια Τριάντα οχτώ στο μαύρο. Σ'ένα λεπτό είμαι μαζί σας...

Πωλήτρια Πώς είναι;
Πελάτισσα Καλό είναι.
Πωλήτρια Είναι πολύ ωραίο στο πόδι σας. Θέλετε και το αριστερό;
Πελάτισσα Ναι. Μ'αρέσουν. Μ'αρέσουν πολύ. Πόσο έχουν;
Πωλήτρια Εκατόν δεκαεννιά και ενενήντα.
Πελάτισσα Ακριβά ε;
Πωλήτρια Είναι ιταλικά.
Πελάτισσα Μμ... εντάξει. Πού πληρώνω;
Πωλήτρια Το ταμείο είναι εκεί απέναντι. Με γεια σας.
Πελάτισσα Ευχαριστώ.

(πηγή: Επικοινωνήστε ελληνικά 1)

Λεξιλόγιο
θα ήθελα
μάλιστα
το νούμερο
το λεπτό
ακριβός,ή,ό

πληρώνω
το ταμείο
απέναντι

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε τις ερωτήσεις.

1. Τι θέλει να αγοράσει η πελάτισσα;
2. Τι νούμερο φοράει;
3. Τι χρώμα προτιμά;
4. Πόσο κάνουν τα παπούτσια;
5. Γιατί τα παπούτσια είναι ακριβά;

B. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις λέξεις.

Θα ήθελα, φορώ, ακριβός, πληρώνω

Γ. Να παίξετε το δικό σας διάλογο σύμφωνα με το παραδείγμα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 10

Γραμματική

1. Προσωπικές αντωνυμίες.

Osoboví zájmenniki.

Προσωπικές αντωνυμίες είναι οι αντωνυμίες που αντικαθιστούν το πρόσωπο που αποτελεί φορέα ή δέκτη μιας ενέργειας του ρήματος ή μιας κατάστασης.

Διακρίνονται σε δυνατό και αδύνατο τύπο.

ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΡΟΣΩΠΟ				
Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αριθμός	
Όνομ.	εγώ	εσύ	εμείς	εσείς
Γεν.	εμένα (μου)	εσένα (σου)	εμάς (μας)	εσάς (σας)
Αιτ.	εμένα (με)	εσένα (σε)	εμάς (μας)	εσάς (σας)
Κλητ.	-	-	-	-

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ			
<i>Ενικός αριθμός</i>			
	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Όνομ.	αυτός (τος)	αυτή (τη)	αυτό (το)
Γεν.	αυτού (του)	αυτής (της)	αυτού (του)
Αιτ.	αυτόν (τον)	αυτήν (την)	αυτό (το)
Κλητ.	--	--	--
<i>Πληθυντικός αριθμός</i>			
	<i>Αρσενικό</i>	<i>Θηλυκό</i>	<i>Ουδέτερο</i>
Όνομ.	αυτοί (τοι)	αυτές (τες)	αυτά (τα)
Γεν.	αυτών (τους)	αυτών (τους)	αυτών (τους)
Αιτ.	αυτούς (τους)	αυτές (τις, τες)	αυτά (τα)
Κλητ.	--	--	--

αυτά

αυτά

Ασκήσεις

1. Να αντικαταστήσετε τα ουσιαστικά με τον κατάλληλο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας σε Γενική πτώση.

1. Διηγούμαι στη γιαγιά τις ιστορίες από το σχολείο. –
2. Δίνω του πατέρα το περιοδικό. –
3. Λέω στη Μαρία και στην Ελένη για τη γιορτή. –
4. Η μητέρα αγόρασε τα δώρα στα παιδιά. –
5. Προτείνω στους φίλους να πάμε στο πάρκο. –
6. Δείχνω σ'εσένα τον πίνακα. –
7. Αγοράζω την τσάντα για τη μητέρα. –
8. Παίρνουμε το φόρεμα για την Άννα. –
9. Φέρνω το νερό στον παππού. –
10. Ο Αντρέας τηλεφώνησε στη Μαρία και σ'εσένα; -

2. Να αντικαταστήσετε τις λέξεις με τον κατάλληλο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας σε Αιτιατική πτώση.

1. Κάθε μέρα βλέπουμε τον Νίκο και τον Πέτρο στη στάση. –
2. Δεν μου αρέσει να διαβάζω αυτή την εφημερίδα. –
3. Στέλνω το γράμμα. –
4. Φώναξες εμένα; –
5. Πάντα βοηθώ τη μητέρα. –
6. Ο καθηγητής μαλώνει τον φοιτητή. –
7. Εμάς περιμένουν στη στάση. –
8. Τα παιδιά ακούνε την καθηγήτρια με προσοχή. –
9. Εσάς καταλαβαίνουμε πολύ καλά. –
10. Λες τα νέα στη μητέρα σου; –

3. Να αντικαταστήσετε τις τονισμένες λέξεις με δυνατό και αδύνατο τύπο των προσωπικών αντωνυμιών.

1. Πόσα χρωστάς **στον Γιώργο**; –
2. Ποιος μαγειρεύει **για τον Αχιλλέα**; –
3. Δεν τηλεφώνησες ακόμη **στις κοπέλλες**. –
4. Δίνω **στην Όλγα** τα λεφτά. –
5. Το λέω **στη φίλη σου και σ'εσένα**. –
6. Η μητέρα δίνει **τις καραμέλλες στα κορίτσια**. –
7. Παίρνει **από την αδερφή μου και από μένα** το βιβλίο. –
8. Γράφετε συχνά **στους γονείς σας**. –
9. **Του Κώστα** αρέσει το κρασί. –
10. **Τις γειτόνισές** μας δε βλέπουμε συχνά. –

4. Να συμπληρώσετε τα κενά.

1. Πες _____ μια ιστορία. (εγώ)
2. _____ λέει τα παραμύθια κάθε βράδυ. (τα παιδιά)
3. _____ χάρισες ένα πορτοφόλι. (ο άντρας)
4. Η μητέρα _____ αγόρασε μια μεταξωτή μπλούζα. (η κόρη)
5. _____ μιλάει ευγενικά; (εσύ)
6. _____ παέι αυτό το κοστούμι. (το αγόρι)
7. _____ διδάσκουν αυτό το θέμα; (εσείς)
8. _____ κρατάει από τα χέρια τους. (οι κόρες)
9. _____ συναντώ στο δρόμο. (ο φίλος)
10. _____ βρήκα το περιοδικό που έψαχναν. (η Μαρία και ο Γιάννης)

5. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις αλλάζοντας τις τονισμένες λέξεις στις προσωπικές αντωνυμίες.

1. Πήρες τον αναπτήρα από τον **Μανόλη**;

Όχι, _____

2. Έφτιαξες για μένα το **γλυκό**;

Ναι, _____

3. Εσύ χάρισες στα κορίτσια τις κούκλες;

Ναι, _____

4. Είπες στον φίλο σου τα νέα;

Όχι, _____

5. Έδωσες στον Γιάννη τα χαρτιά του;

Ναι, _____

6. Έστειλες στα παιδιά τα δώρα τους;

Ναι, _____

7. Ποιος έγραψε την άσκηση για τον Γιώργο;

Εγώ _____

8. Μας φέρατε τα τετράδια;

Όχι, _____

9. Μπορείτε να λέτε σ'εμένα όλες τις απορίες σας;

Όχι, _____

10. Θα πεις στη γιαγιά τις ιστορίες σου;

Ναι, _____

8. Να συμπληρώσετε τα κενά όπως στο παράδειγμα.

Χτες __ μου __ τηλεφώνησε ο Οζγκούν και 1. ____ ζήτησε να διαβάσουμε μαζί για το διαγώνισμα της Φυσικής. Εγώ 2. ____ απάντησα ότι έρχεται ο παππούς μου από το χωριό και πρέπει να 3. ____ περιμένω στο σταθμό. Τότε εκείνος 4. ____ ρώτησε αν μπορώ να 5. ____ δώσω τις σημειώσεις μου για να 6. ____ διαβάσει μόνος του. Εγώ 7. ____ είπα ότι θα 8. ____ 9. ____ δώσω αύριο το πρωί που θα 10. ____ δω στο σχολείο.

1. 1. μου	2. με	3. σου	4. άλλο
2. 1. του	2. τον	3. σου	4. άλλο
3. 1. τον	2. του	3. σε	4. άλλο

4.	1. με	2. μου	3. τον	4. άλλο
5.	1. του	2. τον	3. σου	4. άλλο
6.	1. τις	2. της	3. τα	4. άλλο
7.	1. του	2. τον	3. σου	4. άλλο
8.	1. του	2. τους	3. τις	4. άλλο
9.	1. τις	2. της	3. του	4. άλλο
10.	1. τον	2. του	3. το	4. άλλο

9. Να διαλέξετε το σωστό.

1. Οι γονείς μου _____ (μου / με) φωνάζουν συνέχεια γιατί δε μαζεύω τα πράγματά μου.
2. Οι γονείς μου και οι φίλοι μου _____ (μου / με) φωνάζουν Αλέκο.
3. Νομίζω ότι δε _____ (σου / σε) πάει αυτό το παντελόνι.
4. Δεν (του / τον) _____ φτάνει τόσο φαγητό που έφαγε; Θέλει κι άλλο;
5. Το Γιάννη δεν _____ (του / τον) φτάνει κανείς στο τρέξιμο!
6. Δήμητρα, τι άλλο _____ (σου / σε) χρειάζεται;
7. Δήμητρα, η γιαγιά σου _____ (σου / σε) χρειάζεται για να τη βοηθήσεις.
8. Δεν _____ (του / τον) πιστεύω, τον Νίκο.

2. Αλληλοπαθείς αντωνυμίες.

Зворотні займенники

Οι **αλληλοπαθείς αντωνυμίες** χρησιμοποιούνται στις περιπτώσεις που δηλώνεται αμοιβαία αλληλεπίδραση.

μεταξύ μας (σας, τους) – між нами (вами, ними)

ανάμεσά μας (σας, τους) - між нами (вами, ними)

ο ένας τον άλλο (η μία την άλλη, το ένα το άλλο) – один одного

Ασκήσεις για τις αντωνυμίες (ανακεφαλαίωση).

1. Στο παρακάτω κείμενο να υπογράμμισετε τις αντωνυμίες και να τις βάλετε στη στήλη που πρέπει:

Εγώ θα σας μιλήσω για το χωριό σας. Αυτός τους είπε μια δική του ιστορία. Εμένα, ποτέ σας δε μου ζητήσατε να σας διηγηθώ εκείνη την ιστορία με τον χαρταετό. Ποιος σας είπε ότι δεν θέλω; Τι σας κάνει να μη μου το ζητάτε; Μερικοί από εσάς θα ήθελαν να ακούσουν για τα ηρωικά κατορθώματα των προγόνων μας. Όμως κανένας σας δεν το ζήτησε. Εκείνα τα χρόνια το έθνος μας έζησε επικές στιγμές. Τέτοιοι ήταν πάντα οι Έλληνες.

Προσωπική αντωνυμία:

Ερωτηματική αντωνυμία :

Αόριστη αντωνυμία:

Δεικτική αντωνυμία :

2. Να αντιστοιχίσετε τις αντωνυμίες με την κατηγορία στην οποία ανήκουν.

τούτος

ποιος

εμένα

δεικτικές

κάποιος

κανείς

τι

προσωπικές

τέτοιος

άλλος

αόριστες

αυτός

εκείνος

ερωτηματικές

καθένας

μερικοί

πόσος

εσάς

3. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις με πιο σύντομο τρόπο, χρησιμοποιώντας αντί για τα ονόματα, τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών, όπως στο παράδειγμα.

1. Δίνω της Άννας το βιβλίο. Της το δίνω
2. Φέρνω σε σένα τα χαρτιά. _____
3. Δίνω στον πατέρα την εφημερίδα. _____
4. Λέω στο Νίκο την ώρα. _____
5. Δένω τα κορδόνια του παιδιού. _____
6. Δείχνω το δρόμο στη Μαρία. _____
7. Η μητέρα πλένει τις φόρμες του Γιώργου. _____
8. Ο μπουγιατζής βάφει το σπίτι μας. _____
9. Ο ταχυδρόμος φέρνει της γιαγιάς ένα γράμμα. _____
10. Φέρνω το περιοδικό του Κώστα. _____
11. Δίνω του παππού το μπαστούνι. _____
12. Γράφω του μπαμπά πως τον αγαπώ. _____
13. Ακούω τη μαμά που φώναζε. _____
14. Αγοράζω το ψωμί της γιαγιάς. _____
15. Ακούω τα λόγια του δασκάλου. _____
16. Ράβω το πουκάμισο του Γιάννη. _____
17. Δίνω το βιβλίο της Θάλειας. _____

4. Να ξαναγράψετε τις παρακάτω προτάσεις πιο σύντομα, όπως στο παράδειγμα, χρησιμοποιώντας και το πρόσωπο της παρένθεσης.

Μιλώ σ' εσένα. (εγώ) Εγώ σου μιλώ
Γράφει σ' αυτόν. (η Νίκη) _____
Δίνει σ' αυτούς. (ο Γιάννης) _____
Πηγαίνει εμάς. (το αυτοκίνητο) _____
Φέρνεις σ' αυτήν. (εσύ) _____
Δίνει σ' εσένα. (ο φίλος σου) _____
Κερνάει εσάς. (ο Γιώργος) _____
Μιλάει σ' εσάς. (ο ομιλητής) _____
Πήγε αυτούς. (ο οδηγός) _____
Διαβάζουν αυτό. (οι μαθητές) _____
Άκουσε αυτό. (η μητέρα) _____

5. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις προσωπικές αντωνυμίες που ταιριάζουν .

1. _____ πηγαίνουμε κάθε πρωί σχολείο.
2. _____ τρέχει πολύ γρήγορα.
3. _____ δε θέλω να παίξω.
4. _____ έρχεσαι συχνά εδώ.
5. _____ κόβετε τα λουλούδια από τον κήπο;
6. _____ κι _____ είμαστε δύο.

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις αυτοπαθείς ή αλληλοπαθείς αντωνυμίες.

1. Μιλάει πάντα για _____.
2. Γνωρίζει καλά _____.
3. Αυτές οι φοιτήτριες ήταν πολύ φίλες _____, αγαπούσε πολύ _____.
4. Λυπούμαστε _____.
5. Τα παιδιά μιλούν εύκολα _____.
6. Στην κοινωνία που ζούμε πρέπει να βοηθά _____.

7. Πάνω απ'όλα έβαζαν _____.
8. _____ δεν υπάρχουν γνωστοί μου.
9. Δεν προσέχετε καθόλου _____.
10. Δεν είναι κύριος _____.

7. Στις παρακάτω φράσεις να συμπληρώσετε την αντωνυμία που λείπει.

1. Πάνω από καθετί βάζει τον _____.
2. Λύσε τις ασκήσεις _____ χωρίς τη βοήθεια _____.
3. _____ το βιβλίο είναι _____, _____ είναι του Πέτρου.
4. _____ βουνό είναι το μεγαλύτερο της Ελλάδας ;
5. Σκόρπισε _____ εδώ κι _____ εκεί.
6. Δεν απαντώ σε _____.
7. Ο _____ να δώσει ό,τι μπορεί.
8. Είδες τον Αλέξανδρο; Ναι, _____ είδα.
9. Ήρθε και μου είπε _____.
10. Δε θα απαντήσω σε _____ ερώτηση.
11. _____ βρήκες στο μαγαζί;
12. Δεν βρήκε _____.
13. Πήρε _____ χρήματα.
14. _____ κορίτσια μαζεύονται;
15. Δεν ήρθε _____ όση ώρα περίμενα.
16. _____ φοιτητές εξέτασε ο δάσκαλος;
17. Ήρθε _____ και μου είπε τα νέα.
18. Χαιρέτησες τις φίλες; Όχι, δεν _____ χαιρέτησα.
19. Θα τα πούμε _____ στιγμή.
20. Είχε _____ δύναμη!
21. Σε _____ ανήκει αυτό το αυτοκίνητο;
22. _____ το βιβλίο είναι καλύτερο απ' όλα και ταιριάζει με _____ το θέμα, που έχουμε για εργασία στο σχολείο.
23. Μόνο με ένα _____ αυτοκίνητο μπορούμε να κερδίσουμε τον αγώνα.

24. Οι γονείς μας είναι καλοί. Και _____;
25. _____ μεζέδες να φάω;
26. Φοράει πάντα _____ ζώνη με _____ παλτό.
27. Ξέρετε _____ φίλη είναι η Ελένη;
28. Την γειτόνισσά μου _____ βοηθώ όταν χρειάζεται.
29. Τα παιδιά τραγουδούν _____ παράξενα τραγούδια.
30. Η φίλη μου έμεινε _____, δεν είχε _____.

Κείμενα – Διάλογοι

1. Θρησκευτικές και ονομαστικές γιορτές.

Στην Ελλάδα έχουμε πολλές γιορτές, που θα μπορούσαμε να τις κατατάξουμε σε τρεις κατηγορίες: στις θρησκευτικές, στις εθνικές και στις κοινωνικές, που είναι οικογενειακές και προσωπικές. Μερικές από αυτές τις γιορτάζουμε όπως οι άλλοι λαοί, όμως πολλές έχουν ιδιαίτερα ελληνικό χρώμα και συνοδεύονται με αποκλειστικά ελληνικά έθιμα.

Η πιο σημαντική ελληνική θρησκευτική γιορτή είναι το Πάσχα, με τις κατανυκτικές και συγκινητικές ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας για τα πάθη του Χριστού, με τα «Δώδεκα Ευαγγέλια» της Μεγάλης Πέμπτης, με τα Εγκώμια και την περιφορά του Επιταφίου τη Μεγάλη Παρασκευή και κυρίως με την Ανάσταση τα μεσάνυχτα του Μεγάλου Σαββάτου, με το χαρμόσυνο «Χριστός Ανέστη», τις πανηγυρικές κωδωνοκρουσίες και τα κόκκινα αβγά. Την ημέρα του Πάσχα είναι το χαρακτηριστικό το αποκλειστικά ελληνικό έθιμο του οβελία: χιλιάδες αρνιά ψήνονται στη σούβλα και όλοι το ρίχνουν στο υπαίθριο φαγοπότι, στο τραγούδι και στο χορό.

Άλλες σπουδαίες θρησκευτικές γιορτές είναι βέβαια τα Χριστούγεννα, η Πρωτοχρονιά και τα Φώτα. Τα ελληνικά έθιμα των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς (το κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας, τα κάλαντα των παιδιών κ.α.) εξακολουθούν να παραμένουν· όμως μερικά σιγά σιγά δίνουν τη θέση τους σε έθιμα ξενόφερτα, όπως το χριστουγεννιάτικο δέντρο και ο παχουλός Αϊ-Βασίλης με τα δώρα. Τα Φώτα, τότε που γιορτάζεται η βάφτιση του Χριστού, έχουν καθαρά ελληνικό χρώμα, και ιδιαίτερα στις πόλεις και στα χωριά που βρίσκονται

κοντά στη θάλασσα, επειδή οι ναυτικοί ζητούν την προστασία του θεού για την αντιμετώπιση των κινδύνων της ναυτικής ζωής.

Μια άλλη ξεχωριστή γιορτή της ελληνικής Ορθοδοξίας είναι το Δεκαπενταύγουστο, τότε που γιορτάζεται η Κοίμηση (=ο θάνατος) της Παναγίας, η οποία θεωρείται ιδιαίτερη προστάτιδα του Ελληνισμού. Εκείνη την ημέρα μέσα στο κατακαλόκαιρο αμέτρητα πλήθη πιστών πηγαίνουν να προσκυνήσουν τη «χάρη» της Παναγίας στον περίφημο ναό της στην Τήνο, στο Βέρμιο (στο μοναστήρι με την εικόνα της Παναγίας Σουμελά, που είναι φερμένη από πρόσφυγες του Πόντου) και σε πλήθος άλλα μοναστήρια και εκκλησίες όλης της χώρας.

Τέλος υπάρχουν και άλλες μεγάλες θρησκευτικές γιορτές, που γιορτάζονται με ευλάβεια από τους Έλληνες, όπως του Αγίου Δημητρίου, προστάτη της Θεσσαλονίκης, του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Ανδρέα, προστάτη της Πάτρας, κ.α. Μάλιστα, κάθε πόλη έχει τον πολιούχο αγίο της και κάθε χωριό τον άγιο της εκκλησίας του, που η γιορτή του συνοδεύεται από λαϊκό πανηγύρι με ανάλογα τοπικά έθιμα.

Όμως με τις θρησκευτικές γιορτές είναι στενά δεμένες και οι προσωπικές γιορτές των Ελλήνων, γιατί ο καθένας έχει την «ονομαστική» γιορτή του την ημέρα που γιορτάζεται και ο άγιος με το ίδιο όνομα. Έτσι, ο Δημήτρης γιορτάζει του Αγίου Δημητρίου (στις 26 Οκτωβρίου), ο Γιώργος του Αγίου Γεωργίου (στις 23 Απριλίου), ο Βαγγέλης του Ευαγγελισμού (στις 25 Μαρτίου), ο Παναγιώτης, η Δέσποινα, η Μαρία το Δεκαπενταύγουστο, στη γιορτή της Παναγίας, ο Νίκος του Αγίου Νικολάου (στις 6 Δεκεμβρίου) κτλ. Και δέχονται στο σπίτι τους επισκέψεις – και δώρα – των συγγενών και των φίλων, στους οποίους κερνούν γλυκά και ποτά. Όμως τις τελευταίες δεκαετίες οι νέοι και τα παιδιά γιορτάζουν πιο πολύ τα γενέθλιά τους, όπως γίνεται σε πολλές χώρες έξω από την Ελλάδα. Πολλές φορές τις προσωπικές γιορτές τις συνοδεύουν πιοτά και μεζέδες, κέφι, χορός και τραγούδι.

Όλες οι γιορτές μάς συγκινούν και μας δένουν με τον τόπο μας και με τα αγαπημένα μας πρόσωπα· γι' αυτό και οι Έλληνες που ζουν σε ξένες χώρες τις γιορτάζουν κρατώντας τα παλιά έθιμα και έχοντας συγκινητικές αναμνήσεις από μακρινή αγαπημένη πατρίδα.

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι είναι θρησκευτική γιορτή; ονομαστική γιορτή;
2. Ποια έθιμα είναι καθαρά ελληνικά και ποια είναι ξενόφερτα;
3. Πώς γιορτάζουν τα Φώτα;
4. Ποιες θρησκευτικές γιορτές αναφέρονται στο κείμενο;
5. Τι άλλαξε στον εορτασμό των προσωπικών γιορτών;

B. Να εξηγήσετε τις λέξεις στα ελληνικά.

το δώρο, ο προστάτης, ο ναός, αποκλειστικά, εθνικός

Γ. α) Να βρείτε τα συνώνυμα από το κείμενο.

ταξινομώ, το πανηγύρι, το έθνος, βασικός, παραχωρώ, η υπεράσπιση

β) Να βρείτε τα αντώνυμα από το κείμενο.

σταματώ, διώχνω, καινούριος, η ζωή, άγνωστος

Δ. Να βρείτε τα σύνθετα στο κείμενο.

E. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις του κειμένου.

1. Οι εθνικές γιορτές είναι πολύ _____ για τη ζωή κάθε λαού.
2. Η Παναγία θεωρείται _____ της πόλης μας.
3. Τα Φώτα γιορτάζονται _____.
4. Στις 14 Ιουνίου έχω _____ μου, γι' αυτό θα γιορτάσω με την παρέα μου σ' ένα εστιατόριο.
5. Ο _____ Δημήτρης είναι πολιούχος της Θεσσαλονίκης.
6. Την Πρωτοχρονιά σε κάθε οικογένεια κόβουν _____.
7. Ο οβελίας είναι _____ ελληνικό έθιμο.

8. Δεν έχω _____ να πάω σινεμά απόψε.
9. Οι μεγάλοι _____ τα παιδιά στα σχολεία.
10. Θέλουμε να σας _____ γλυκά.

ΣΤ. Να μεταφράσετε τις ακόλουθες προτάσεις στα ελληνικά.

1. В Греції релігійні свята більш важливі, ніж національні.
2. Релігійні свята тісно пов'язані з життям людей.
3. Деякі старі звичаї поступаються місцем новим іноземним традиціям.
4. Для подолання проблем потрібно докласти багато зусиль.
5. В селах досі дотримуються старих традицій та досить часто там проходять гуляння на честь покровителя села.
6. Деякі звичаї залишаються виключно українськими.
7. Існує багато церков та храмів на честь покровительки греків, Діви Марії.
8. Вам дуже подобаються пісні та танці?
9. В Греції дітей зазвичай називають на честь святого, в день якого вони народилися.
10. Ти мені скажеш нарешті, чи потребуєш мого захисту та допомоги?

Ζ. Να σχηματίσετε τους διαλόγους όπου ο πρώτος ομιλητής είναι Έλληνας και ο δεύτερος είναι Ουκρανός και συζητήστε τις ομοιότητες και τις διαφορές των γιορτών σε δύο χώρες.

ΕΝΟΤΗΤΑ 11

Γραμματική

1. Αόριστος των ρημάτων Α' συζυγίας ενεργητικής φωνής.

Ο Αόριστος δείχνει μια πράξη που έγινε και τελείωσε στο παρελθόν και παρουσιάζεται στο σύνολό της, σαν να ολοκληρώνεται σε μια στιγμή, συνοπτικά, χωρίς να τονίζεται η διάρκειά ή η επανάληψη της πράξης.

Τα ρήματα στον Αόριστο τονίζονται στην προπαραλήγουσα, π.χ τονίζω – τόνισα

Όταν το ρήμα είναι δισύλλαβο, παίρνει στην αρχή μια αύξηση, δηλαδή ένα έ- (σπάνια ή-) σε όλα τα πρόσωπα, εκτός από το πρώτο και το δεύτερο πρόσωπο του πληθυντικού.

διαβάζω			
(εγώ)	διάβασ-α	(εμείς)	διαβάσ-αμε
(εσύ)	διάβασ-ες	(εσείς)	διαβάσ-ατε
(αυτός)	διάβασ-ε	(αυτοί)	διάβασ-αν
γράφω			
(εγώ)	έ-γραψ-α	(εμείς)	γράψ-αμε
(εσύ)	έ-γραψ-ες	(εσείς)	γράψ-ατε
(αυτός)	έ-γραψ-ε	(αυτοί)	έ-γραψ-αν

Σχηματισμός του Αορίστου.

-νω, -ζω, -θω → -σα

σηκώνω – σήκωσα

λούζω – έλουσα

νιώθω – ένιωσα

-κω, -γω, -χω, -σκω, -χνω, -γγω, -σσω, -ττω, -ζω → -ξα

πλέκω – έπλεξα

φτιάχνω – έφτιαξα

ανοίγω – άνοιξα

σφίγγω – έσφιξα

τρέχω – έτρεξα

κηρύττω – κήρυξα

διδάσκω – δίδαξα

απαλάσσω – απαλάξα

Προσοχή!

Μερικά ρήματα σε -ζω σχηματίζουν τον άοριστο σε -ξα·

αλλάζω

κοιτάζω

φωνάζω

τρομάζω

παίζω

αρπάζω

πειράζω

στηρίζω

αγγίζω

στραγγίζω

-πω, -βω, -φω, -πτω → -ψα

λείπω – έλειψα

ράβω – έραψα

γράφω – έγραψα

βλάπτω – έβλαψα

-εύω → -έψα

παντρεύω – πάντρεψα

Ρήματα με ανωμαλίες στο σχηματισμό του Αορίστου.

<i>Ενεστώτας</i>	<i>Αόριστος</i>	<i>Ενεστώτας</i>	<i>Αόριστος</i>	<i>Ενεστώτας</i>	<i>Αόριστος</i>
ανεβαίνω	ανέβηκα	κλαίω	έκλαψα	πλένω	έπλυνα
αρρωσταίνω	αρρώστησα	λέω	είπα	στέλνω	έστειλα
βάζω	έβαλα	μαθαίνω	έμαθα	τρώω	έφαγα
βγάζω	έβγαλα	μπαίνω	μπήκα	υπάρχω	υπήρξα

βλέπω	είδα	παθαίνω	έπαθα	φέρνω	έφερα
βρίσκω	βρήκα	παίρνω	πήρα	φεύγω	έφυγα
δίνω	έδωσα	πεθαίνω	πέθανα	μένω	έμεινα
επιστρέφω	επέστρεψα	περιμένω	περίμενα	έχω	είχα
καίω	έκαψα	πέφτω	έπεσα	ξέρω	ήξερα
καταλαβαίνω	κατάλαβα	πηγαίνω	πήγα	θέλω	ήθελα
κατεβαίνω	κατέβηκα	πίνω	ήπια	κάνω	έκανα

Κλίση του ρήματος «είμαι» στον Αόριστο.

(εγώ)	ήμουν	(εμείς)	ήμασταν
(εσύ)	ήσουν	(εσείς)	ήσασταν
(αυτός)	ήταν	(αυτοί)	ήταν

Ασκήσεις

1. Να βάλετε τα ρήματα στον Αόριστο στο ίδιο πρόσωπο.

δουλεύεις –	παντρεύουμε –
τελειώνω –	πλέκει –
ετοιμάζει –	τρέχεις –
ανοίγουμε –	σκουπίζουν –
κρύβουν –	αφήνετε –
λέμε –	φεύγουν –
βγαίνω –	πίνεις –
μένεις –	ανεβαίνω –
τρώει –	βρίσκουμε –
κάνετε –	έχει –

2. Να βάλετε τα ρήματα στο πρώτο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού στον Αόριστο.

παίζω _____

κλέβω	_____	_____
αρχίζω	_____	_____
διώχνω	_____	_____
μαζεύω	_____	_____
γράφω	_____	_____
λούζω	_____	_____
αλλάζω	_____	_____

3. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τα παρακάτω ρήματα.

ανακυρήττω, πιστεύω, φωνάζω, λάμπω, χάνω, λείπω, γιορτάζω, φυλάγω, παύω, πείθω, τρομάζω, μπλέκω, βάφω, δανείζω, ρίχνω, προσέχω.

-σ-	-ξ-	-ψ-	-εψ-

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων.

- Χθες η Άννα _____ το σπίτι. (καθαρίζω)
- Η γάτα με τον σκύλο _____ στην αυλή. (παίζω)
- _____ με τους φίλους μας στο σινεμά και _____ μια ωραία γαλλική κωμωδία. (πηγαίνω, βλέπω)
- Πριν δυο ώρες το αγοράκι _____ να δοκιμάσει το παγωτό και τώρα πονάει ο λαιμός του. (θέλω)
- Γιατί _____ το φόρεμα της μητέρας σου, Μηχάλη; (κόβω)
- Πότε μας _____ το γράμμα αυτό; (στέλνω)
- Ξαφνικά το κορίτσι _____ άσχημα. (νιώθω)
- Στο μάθημα της μαγειρικής (εμείς) _____ πολύ νόστιμους κεφτέδες. (μαγειρεύω)

9. Ο δάσκαλός μας _____ μερικές συμβουλές να κάνουμε καλύτερα τις ασκήσεις. (δίνω)
10. Σε _____ κοντά στο θέατρο! Πού _____;
(περιμένω, είμαι)
11. Ο Κώστας _____ και _____. (πέφτω, κλαίω)
12. Τα παιδιά _____ ωραία σπιτάκια από χαρτί. (φτιάχνω)
13. Τι _____ για την Αθηνά; _____ ότι _____
προχθές στη Μόσχα. (μαθαίνω, φεύγω)
14. Τα φώτα _____ και _____ η παράσταση. (σβήνω,
αρχίζω)
15. Τι _____; Δε σε _____. (λέω, ακούω)
16. Στο εστιατόριο και η μητέρα μου κι εγώ _____ παγωτό με
φράουλες. (διαλέγω)
17. Κυρία, με τις φωνές σας _____ το μωρό μας! (τρομάζω)
18. Δεν _____ ότι κάτι _____ ο Αντρέας. (ξέρω,
παθαίνω)
19. Τι _____ στο χθεσινό σου πάρτι; (ντύνω)
20. Ο Αντώνης και ο αδερφός του _____ ό,τι _____ στο
ψυγείο. (τρώω, υπάρχω)

2. Η ώρα.

Τι ώρα είναι;

1:00 Είναι μία (η ώρα ή ακριβώς).

2:00 Είναι δύο (η ώρα).

3:00 Είναι τρεις.

4:05 Είναι τέσσερις και πέντε.

4:10 Είναι τέσσερις και δέκα.

4:15 Είναι τέσσερις και τέταρτο.

Είναι τέσσερις και δεκαπέντε

4:20 Είναι τέσσερις και είκοσι.

4:25 Είναι τέσσερις και είκοσι πέντε.

4:30 Είναι τέσσερις και μισή.

4:35 Είναι πέντε παρά είκοσι πέντε.

4:45 Είναι πέντε παρά τέταρο.

4:50 Είναι πέντε παρά δέκα.

Προσοχή!

μία και μισή = μιάμιση

τέσσερις και μισή = τεσσερισήμισι

δύο και μισή = δύομισι

πέντε και μισή = πεντέμισι

τρεις και μισή = τρεισήμισι

έξι και μισή = εξίμισι κτλ.

04:00 – το πρωί

12:00 – το μεσημέρι

15:00 – το απόγευμα

19:00 – το βράδυ

24:00 – τα μεσάνυχτα

7:00 π.μ. Είναι εφτά το πρωί (π.μ. – πριν το μεσημέρι)

4:00 μ.μ. Είναι τέσσερις το απόγευμα (μ.μ. – μετά το μεσημέρι)

9:00 μ.μ. Είναι εννιά το βράδυ.

Τι ώρα αρχίζει το μάθημα;

στη μία (η ώρα)

στις δύο (το μεσημέρι)

στις οχτώμισι

Κείμενα – Διάλογοι

1. Τι ώρα είναι;

Άννα Βρε Μάρθα, τι μέρα είναι σήμερα;

Μάρθα Παρασκευή.

Άννα Παρασκευή; Πο πο, έχω ραντεβού με τον Βασίλη. Και δε θυμάμαι τι ώρα.

Πού είναι η ατζέντα μου; Λοιπόν... Παρασκευή... Βασίλης...στις δέκα και μισή. Μήπως ξέρεις τις ώρα είναι τώρα;

Μάρθα Δέκα και δέκα ακριβώς.

Άννα Φεύγω.

Μάρθα Καλά, πού είναι το ραντεβού σου;

Άννα Στο Μουσείο. Έρχεσαι μαζί μου;

Μάρθα Δεν μπορώ. Έχω δουλειά ακόμα. Λυπάμαι.

Άννα Δεν πειράζει. Έλα, γεια, εμείς τα λέμε τη Δευτέρα.

Μάρθα Εντάξει. Καλό σαββατοκύριακο.

Άννα Ευχαριστώ, επίσης.

Λεξιλόγιο

το ραντεβού

η ατζέντα

φεύγω

δεν πειράζει

τα λέμε

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Τι μέρα μιλάνε τα κορίτσια;
2. Τι ώρα έχει ραντεβού η Άννα;
3. Με ποιον έχει ραντεβού;
4. Πού είναι το ρανταβού;
5. Γιατί η Μάρθα δεν μπορεί να πάει με την Άννα;

B. Να σχηματίσετε το δικό σας διάλογο σύμφωνα με το παράδειγμα.

2. Ρολόγια.

- Καλησπέρα, Μαρία.

- Γεια σου, Κώστα. Πού πηγαίνεις;
- Πάω σ' ένα φίλο μου. Με περιμένει στο σπίτι του κατά τις 7. Τι ώρα είναι τώρα;
- Δεν ξέρω, το ρολόι μου λέει 6.30, αλλά δεν πάει καλά, πάει μπροστά.
- Το δικό μου δε δουλεύει, σταμάτησε, και δε θέλω να πάω ούτε νωρίς ούτε αργά. Θέλω να είμαι εκεί στην ώρα μου.
- Ρώτα εκείνον τον κύριο, στη στάση. Εγώ σ' αφήνω τώρα, γιατί θα πάω σινεμά με μια φίλη μου.
- Γεια σου, Μαρία, και καλή διασκέδαση!
- Ευχαριστώ, Κώστα, επίσης.

Λεξιλόγιο

κατά τις ...

δεν πάει καλά

πάει μπροστά

σταματώ

νωρίς

αργά

στην ώρα

αφήνω

η διασκέδαση

Ασκήσεις

A. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

1. Πού πηγαίνει η Μαρία;
2. Πού πηγαίνει ο Κώστας;
3. Γιατί δεν ξέρουν την ώρα;

B. Να σχηματίσετε τις προτάσεις με τις λέξεις.

αφήνω, κατά, η διασκέδαση, το ρολόι

Γ. Να γράψετε την ώρα.

15:45

14:15

7:30

5:05

17:20

22:50

10:30

Δ. Να γράψετε τι κάνατε χθες (χρησιμοποιώντας την ώρα).

Βιβλιογραφία

1. Πεδорец Н.П., Κοσταва Є.Д. 50 устных тем по новогреческому языку: для школьников, абитуриентов / Н.П. Πεδорец, Є.Д. Κοσταва. – Мариуполь, 1999. – 72 с.
2. Рытова М.Л. Новогреческий язык. Практический курс / М.Л. Рытова – СПб, 1994. – 375 с.
3. Триандафилидис Μ. Малая грамматика новогреческого языка / Μ. Триандафилидис – Салоники, 1995. – 275 с.
4. Хориков И.П. Учебник новогреческого языка / И.П. Хориков – Ч.1. – Афины, 1992. – 395 с.
5. Хориков И.П. Учебник новогреческого языка / И.П. Хориков – Ч.2 – Афины, 1992. – 332 с.
6. Αραβανιατάκης Κ. Επικοινωνήστε Ελληνικά 1 / Κ. Αραβανιατάκης, Αραβανιατάκης Φ. – Αθήνα, 1994. – 313 с.
7. Αραβανιατάκης Κ. Επικοινωνήστε Ελληνικά 2 / Κ. Αραβανιατάκης, Αραβανιατάκης Φ. – Αθήνα, 1994. – 275 с.
8. Βαλσαμάκης Φ. Αρχίζω τα Νέα Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα / Φ. Βαλσαμάκης, Α. Χατζηπαναγιωτίδη. – Θεσσαλονίκη, 1994. – 146 с.

9. Μπαμπινιώτης Γ. Ελληνική γλώσσα / Γ. Μπαμπινιώτης. – Αθήνα, 1994. – 373
ς.
10. Σμαρώ Β. Τα Νέα Ελληνικά για ξένους / Β. Σμαρώ. – Θεσσαλονίκη, 1994. –
347 ς.
11. Σιόντης Χ.Γ. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα / Χ.Γ. Σιόντης. – Ιωάννινα, 2001. –
350 ς.

ДЛЯ НОТАТОК

